

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ

Obor: Mezinárodní obchod

Srovnání ekonomik Chile a Peru s důrazem na jejich zahraniční obchod

(bakalářská práce)

Autor: Martin Šárek

Vedoucí práce: Ing. Radek Čajka, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a vyznačil všechny citace z pramenů.

V Praze dne

.....

Martin Šárek

Poděkování

Rád bych poděkoval Ing. Radku Čajkovi, Ph.D. za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracování bakalářské práce.

Obsah

Úvod	1
1 Základní srovnání podle ekonomických a demografických ukazatelů a ukazatelů konkurenceschopnosti	8
1.1 Srovnání podle základních demografických ukazatelů.....	8
1.2 Srovnání podle základních makroekonomických ukazatelů.....	11
1.2.1 Hrubý domácí produkt.....	11
1.2.2 HDP v paritě kupní síly	13
1.2.3 Podíl přírodních zdrojů na tvorbě HDP	13
1.2.1 Distribuce příjmů ve společnosti	15
1.2.2 Míra nezaměstnanosti	17
1.3 Srovnání konkurenceschopnosti	18
1.3.1 Srovnání konkurenceschopnosti mezi roky 2014/2015 a 2005	18
1.3.2 Srovnání konkurenceschopnosti Chile a Peru v roce 2014/2015	20
1.3.2.1 Nejproblematictější oblasti.....	21
1.3.2.2 Instituce	22
1.3.2.3 Infrastruktura.....	22
1.3.2.4 Vyšší vzdělání a trénink	23
1.3.2.5 Technologická připravenost	23
1.3.2.6 Inovace	24
1.3.2.7 Makroekonomické prostředí, tržní efektivita, kapitálové trhy.....	24
2 Srovnání komoditní struktury vývozu a dovozu Chilské a Peruánské republiky.....	25
2.1 Komoditní srovnání vývozu.....	25
2.1.1 Srovnání podle vývozu surovin, kovů a hornin.....	28
2.1.2 Srovnání podle vývozu zemědělských produktů	34
2.1.3 Srovnání podle vývozu průmyslových výrobků.....	36
2.1.3.1 Potraviny	37

2.1.3.2	Strojírenství a metalurgie	40
2.1.3.3	Chemikálie	40
2.1.3.4	Nápoje a tabák	40
2.1.3.5	Textil	41
2.1.3.6	Dřevo a dřevěný nábytek.....	41
2.1.3.7	Buničina a papír	41
2.1.4	Ropa a zemní plyn	42
2.2	Komoditní srovnání dovozů.....	43
2.3	Teritoriální porovnání chilských a peruánských vývozů a dovozů	47
2.3.1	Podle makroregionů.....	47
2.3.1.1	Asie.....	48
2.3.1.2	Severní Amerika.....	50
2.3.1.3	Jižní Amerika	51
2.3.1.4	Evropa	53
2.3.1.5	Střední Amerika	54
2.3.1.6	Afrika	55
2.3.1.7	Austrálie a Oceánie	56
2.3.2	Podle nejvýznamnějších partnerů.....	58
2.3.2.1	Čína	59
2.3.2.2	Spojené státy americké.....	60
2.3.2.3	Japonsko.....	61
2.3.2.4	Brazílie	62
3	Srovnání celních politik v rámci multilaterálního systému, jihoamerických regionálních integrací a bilaterálních dohod	63
3.1	Srovnání celních politik v rámci Světové obchodní organizace.....	63
3.2	Porovnání uzavřených bilaterálních dohod a míry zapojenosti do regionálních integrací	69
3.2.1	Pacifická Aliance.....	72

3.2.1.1	Dohody uzavřené v rámci Pacifické Aliance	73
3.2.2	Andské společenství	78
3.2.2.1	Ekvádor	80
3.2.2.2	Kolumbie	81
3.2.2.3	Bolívie	82
3.2.3	Vztahy Chile a Peru s Mercosurem	83
3.3	Dohoda o zóně volného obchodu s Čínskou lidovou republikou	85
Závěr		89
Použité zdroje		94
Seznam grafů		103
Seznam tabulek		104

Úvod

Cílem této práce je porovnat ekonomiky a zahraniční obchod Chilské a Peruánské republiky. V první části této práce srovnám základní demografické a makroekonomické ukazatele. Z demografických ukazatelů mě bude zajímat velikost populace, její struktura a pravděpodobný vývoj velikosti a struktury této populace v následujících letech.

Z makroekonomických ukazatelů se budu zabírat především hrubým domácím produktem v běžných cenách, v paritě kupní síly, v paritě kupní síly na obyvatele, struktuře HDP (jakým dílem se jednotlivé sektory podílejí na tvorbě HDP) a vývoji těchto ukazatelů za posledních 10 let. Krátce se budu věnovat i srovnání konkurenceschopnosti obou ekonomik a jejich vývoji v čase a to proto, abych zjistil základní rámec, v jakém se firmy v obou zemích pohybují.

V druhé části se budu detailně zabývat nejprve komoditní a poté teritoriální strukturou zahraničního obchodu se zbožím a tyto struktury srovnám. Komoditní strukturu porovnáám nejprve podle základního rozdělení na vývozy surovin, zemědělských produktů a průmyslových výrobků. Poté každou skupinu ještě rozeberu podrobněji a porovnáám i tyto vývozy. Dovozy budou srovnány podle rozdělení na skupiny spotřebního zboží, surovin a polotovarů a kapitálových statků. Obchod se službami není předmětem této práce, vzhledem k obšírnosti tohoto tématu, který přesahuje rozsah této práce.

V rámci teritoriální struktury se zaměřím na obchod se zbožím nejprve v rámci makroregionů a poté podle deseti největších obchodních partnerů. Podrobně porovnáám vývozy a dovozy z Číny, Spojených států amerických, Japonska a Brazílie. Tyto země byly vybrány vzhledem k tomu, že jako jediné zaujímají pozice v 10 největších vývozních trzích jak Chile, tak Peru.

Ve třetí části této práce porovnáám obchodní politiky obou zemí v rámci Světové obchodní organizace v oblasti celních sazeb. Porovnáám, jakou výši cel uplatňují vůči ostatním zemím a to konkrétně podle výše hraničních cel a aplikovaných cel dle položky nejvyšších výhod. To vytvoří základ pro další srovnání obchodních politik Chile a Peru vůči latinskoamerickému regionu se zaměřením na integrační uskupení v rámci Jižní Ameriky.

Poté srovnám obchodní dohody Chile a Peru vůči zemím mimo latinskoamerický prostor a poté odděleně obchodní dohody v rámci latinskoamerického regionu. Podrobněji se dále budu věnovat Pacifické alianci, což je uskupení mezi Chile, Peru, Mexikem a Kolumbií a Andskému společenství, které je tvořeno Ekvádorem, Bolívií, Kolumbií a Peru. Chile není členem, ale má bilaterální dohody s každou z těchto zemí, což umožňuje srovnání obchodních politik a obchodní výměny Chile a Peru s tímto uskupením.

V rámci Jižní Ameriky ještě zhodnotím, jakou politiku uplatňují obě země vůči Mercosuru, což je sdružení zahrnující Brazílii, Argentinu, Uruguay, Paraguay, Venezuelu, Bolívii, čímž plně pokryji celou Jižní Ameriku s výjimkou Surinamu, Francouzské Guyany a Kooperativní republiky Guyana, se kterými nemají Peru a Chile obchodní dohody a ani obchodní výměna s těmito zeměmi není pro Peru a Chile významná.

Obchodní vztahy mezi Chile a Peru vůči sobě jsou srovnány v části zabývající se Pacifickou Aliancí. Nebudu se v této práci zabývat porovnáním obchodních politik ve vztahu k sanitárním normám, technickým normám a ani dalšími formami obchodních bariér, ale pouze celní politikou a to vzhledem ke složitosti a širokému rozsahu těchto témat, které přesahují rámec této bakalářské práce.

Důvod, proč jsem si pro srovnání vybral Chilskou a Peruánskou republiku, je můj zájem o latinskoamerický region, kterému bych se rád věnoval i ve svých dalších pracích. Konkrétně Peru a Chile byly vybrány z Latinské Ameriky kvůli značné podobnosti obou ekonomik a jejich zahraničního obchodu. Oba dva státy disponují velkými zásobami kovů, které se podílejí značnou částí na jejich vývozech. Mimo to oba dva státy vyvážejí zemědělské produkty, chemikálie, potraviny, strojírenské výrobky a výrobky z kovu.

Tato podobnost mě natolik zaujala, že jsem chtěl zjistit, jestli tyto vývozy míří do stejných oblastí/zemí, v jakém poměru a zdali to má vliv na uzavřené obchodní dohody, tj. jestli oba dva státy mají dohody se stejnými zeměmi, které jsou pro ně významné. Vzhledem k mému zaujetí Latinskou Amerikou jsem se rozhodl, mimo povrchní porovnání dohod se státy z celého světa, podrobněji porovnat obsah dohod, které Peru a Chile uzavřely v rámci Latinské Ameriky. Výjimku jsem udělal u obchodní dohody s Čínou, pro podrobnější ilustraci, jaké celní politiky obě dvě země prosazují ve vztahu k industrializovaným asijským

zemím, které se dohromady podílejí největší měrou na obchodní výměně Chile a Peru ve srovnání s ostatními makroregiony.

Při psaní této práce jsem vycházel především z oficiálních vládních a mimovládních zdrojů Chilské a Peruánské republiky. Konkrétně se jednalo o Chilskou centrální banku, Peruánský celní úřad, chilskou vládní agenturu DIRECON, peruánské Ministerstvo pro energii a těžbu, národní statistické úřady, Chilskou komisi pro měď a peruánské Ministerstvo pro turismus a obchod.

Údaje o rybolovu, chovu ryb a jejich vývozů jsem čerpal z databáze Světové organizace pro výživu, některá makroekonomická data z databáze Světové banky a informace o obchodních dohodách ze stránek SICE.

Při hledání a zpracování dat jsem narazil na rozdílnou kvalitu poskytovaných informací z chilské a peruánské strany. Chilské vládní a mimovládní agentury poskytují převážně kvalitní, podrobná, přehledná a lehce dohledatelná data. Což není případ dat poskytovaných peruánskou stranou, u kterých jsem značnou část času strávil dopočetem a zpracováním informací z primárních zdrojů a v některých případech jsem musel některé skutečnosti odhadovat na základě historických dat, vzhledem k nedostupnosti dat aktuálních.

Při porovnávání vývozů a dovozů obou zemí jsem musel udělat několik úprav, aby srovnání vůbec bylo možné. Peruánský celní úřad a Chilská centrální banka nevykazují své informace ve stejném formátu a nesdružují vyvážené nebo dovážené výrobky do stejných skupin.

Peruánský celní úřad člení vývozy nejprve na skupinu „tradičních“ vývozů a „netradičních“ vývozů. Teprve potom, ke každé této skupině tradičních a netradičních vývozů přidělí podskupiny vývozů jako například *textil, chemikálie, ropa a zemní plyn* apod..

Chilská centrální banka zase používá funkční rozdělení do tří hlavních skupin – vývozy vytěžených surovin, zemědělských výrobků a průmyslových výrobků a ty potom podrobněji rozděluje do podskupin.

Proto, aby srovnání bylo vůbec možné, musel být vybrán jen jeden model. Rozhodl jsem se pro ten chilský, vykazovaný Chilskou centrální bankou, vzhledem k tomu, že mi připadal srozumitelnější a bližší tomu, jak jsem s vývozy a dovozy doposud pracoval ve svém studiu.

Musel jsem tedy aplikovat následující změny:

Chile

Strojírenství a metalurgie byla vytvořena sloučením „industria metálica básica“ (základní kovový průmysl) a „productos metálicos, maquinaria y equipos (kovové výrobky, stroje a vybavení).

Peru

- Skupina *Minero* (vývozy kovů a kovových rud) z tradičních vývozů a skupina *Minería no metálica* (vývozy surovin jiných než těch kovových) z netradičních vývozů byly sloučeny do jedné skupiny, kterou jsem nazval *Vytěžené suroviny*.
- Strojírenství a metalurgie byla vytvořena sloučením skupiny *Sidero-metalurgico* (produkty podléhající metalurgickému zpracování) a *Metal- mecánico* (přístroje z kovu)
- Do skupiny *Ostatní* byly zahrnuty položky ze skupin *Resto* (zbytek) a *Otros* (ostatní)
- Skupina *Agrícola* (plodiny) z tradičních vývozů a *Agropecuaria* (rostlinná a zemědělská výroba) z netradičních byla sloučena do skupiny *Zemědělské vývozy*
- Skupina potraviny byla vytvořena z následujících skupin
 - o *Pesquero tradicional* (rybí moučka, rybí oleje)
 - o *Pesquero no tradicional* (ryby a mořské plody)
 - o *Azúcar* (cukr), převzatý ze skupiny *Agrícola*
- Skupina *Zemní plyn* je tvořena položkami *Gas natural, liquidado; Gas propano, liquidado; Gases butanos, liquidado, Demás gases de petróleo liquidados*. Surové ropné oleje jsou tvořeny položkou *Aceites crudos de petróleo o de mineral bituminoso*. Deriváty ropy poté zbylými položkami uváděných SUNATEm ve vývozní skupině *Petroleo y gas natural*.

Je třeba zmínit, že jsem narazil na problém u skupiny *potraviny*.

Chilská centrální banka rozlišuje mezi tím, jestli daná plodina prošla nějakým zpracováním nebo ne. Jestliže například avokádo prošlo vysoušením, tak ho Chile řadí do potravin (alimentos), jestliže bylo vyvezeno čerstvé, tak bylo zařazeno do rostlinných a živočišných vývozů (agropecuario).

Peruánský celní úřad ve svých výkazech toto rozdělení nezohledňuje a jak sušené, tak čerstvé avokádo řadí pod jednu položku (Aguacates (paltas), frescas o secas). Nelze tedy určit, jaká část podlehlá zpracování a jaká ne a proto byla ponechána ve vývozech zemědělských produktů. To znamená, že nově vytvořená skupina peruánských vývozů potravin je lehce podhodnocená oproti těm chilským. Nicméně, vzhledem k tomu, jak velkou část vývozů tvoří ryby a rybí produkty, které spadají do vývozů potravin, se toto podhodnocení pohybuje pouze ve velmi malých jednotkách procent.

Jednou z možností jak tento problém eliminovat, by bylo sloučit skupinu potravin se skupinou zemědělských výrobků a srovnávat ji jako jednu. Nicméně pro toto řešení, jsem se nerozhodl ze dvou důvodů.

První je důraz, jaký dávají chilské autority ve svých zprávách a publikacích na rozdělení vývozů na ty s vyšší přidanou hodnotou a ty s tou nižší. Tento přístup je v situaci, kdy naprostou většinu vývozů tvoří len velmi málo průmyslově opracované kovové rudy, koncentráty a katody mědi, poměrně logický krok a podle mého názoru lépe odráží vývozy výrobků s vyšší přidanou hodnotou.

Druhý důvod je, že toto rozdělení bude mít svůj význam při srovnávání vývozů s dovozy a pokud by došlo ke sloučení, tak by nebylo možné tyto dvě skupiny kvalitně porovnat.

Dovozy jsou totiž také vykazovány rozdílně oběma zeměmi. Obě dvě země dělí dovozy do tří hlavních skupin – *konzumní zboží, polotovary a suroviny* (pro průmysl, zemědělství) a *kapitálové statky* jako jsou například stroje, nákladní auta apod.

Co se ale liší, jsou jednotlivé položky zařazené do těchto skupin. Při bližším zkoumání jsem musel uplatnit následující změny, tak aby bylo umožněno kvalitnější porovnání.

- chilské dovozy benzínu a zkapalněného plynu byly vyjmuty ze skupiny *spotřební zboží* (bienes de consumo) a přesunuty do skupiny *surovin a meziprodukty* (bienes intermedios).
- Chilské dovozy strojních součástí byly přesunuty ze skupiny *surovin a polotovarů* do skupiny *výrobních faktorů*.
- Peruánské dovozy mobilních telefonů byly přesunuty z *výrobních faktorů* do *spotřebního zboží*.

Vývozy zmíněné v této práci jsou vyjádřené v hodnotě FOB (Free on board) a měrná jednotka jsou americké dolary. Dovozy jsou vyjádřené v hodnotě CIF (Cost, Insurance, Freight) a měrná jednotka jsou také americké dolary. Rozdělení podle FOB a CIF bylo vybráno, jelikož věrohodněji odráží skutečné výdaje a příjmy spojené s dovozy a vývozy, než kdyby se uplatnila hodnota FOB i v dovozech.

Při zpracování údajů poskytnutých Peruánským celním úřadem a agenturou PROMPERU o vývozech do jednotlivých států a komoditní struktuře těchto vývozů jsem byl nucen udělat několik odhadů a to kvůli následujícím skutečnostem.

Peruánský celní úřad SUNAT totiž poskytuje údaje pouze o dvaceti nejvýznamnějších položkách. Zbýlé zboží ve svých statistikách shlukuje do jedné skupiny. Například v případě USA tento shluk vývozů tvořil více než jednu třetinu veškerých vývozů do USA. Vzhledem k tomu, že by to značně zkreslovalo srovnání, byly tyto údaje doplněny ze stránek PROMPERU (součástí peruánského Ministerstva pro průmysl a turismus) o dalších 100 položek, které tento poměr zbylých vývozů snížily na 9,5 %.

Hodnota vývozů těchto 9,5 % zbylých vývozů, které byly tvořeny 2199 položkami, jsou rozděleny do 4 hlavních skupin (vývozy vytěžených surovin, vývozy průmyslových výrobků, vývozy zemědělských výrobků a vývozy ropy, ropných derivátů a zemního plynu) podle toho, jakých podílů tyto skupiny dosáhly na předchozích 90,5 % vývozů do USA (to znamená, že v případě, že *vytěžené suroviny* dosáhly 26,8 % na zanalyzovaných 90,5 % vývozů do USA, tak ze zbylých 9,5 % vývozů bylo skupině *vytěžené kovy* přiděleno právě 26,8 % z tohoto množství). Pokud to bylo potřeba, tak podobně jsem pracoval i s analýzou vývozů dalších zemí, tak aby podíl známých vývozů vůči těm zbylým byl alespoň 9 ku 1.

Co se týká vypracování teritoriální struktury vývozů dle makroregionů, tak tam jsem postupoval s 99,7 % přesností a zbylých 0,3 % bylo distribuováno mezi zbylé regiony na základě stejného principu, jaký je popsán výše.

1 Základní srovnání podle ekonomických a demografických ukazatelů a ukazatelů konkurenceschopnosti

1.1 Srovnání podle základních demografických ukazatelů

Poslední oficiální sčítání v Peru proběhlo v roce 2007. Tehdy mělo Peru 27,4 miliónů obyvatel, z čehož 13,62 miliónů obyvatel byli muži a 13,78 miliónů byly ženy (což byl poměr 49,7 % mužů vůči 50,3 % žen).¹

Chile ve stejném roce mělo odhadem 16,5 miliónů obyvatel (49,5 % muži: 50,5 ženy), což bylo o 40 % méně, než mělo Peru.²

Podle odhadů pro rok 2014 počet obyvatel Peru narostl od roku 2007 na 30,8 miliónů a počet obyvatel Chile na 17,8 miliónů.³ Tento rozdíl mezi oběma populacemi by se měl podle odhadů peruánského a chilského statistického úřadu ještě zvyšovat a v roce 2050 by mělo mít Peru dvojnásobek obyvatel Chile.⁴

Co se týče charakteristik této populace, tak z hlediska urbanizace to vypadalo následovně. Počet obyvatel žijících ve městech byl podle posledního peruánského sčítání v roce 2007

¹ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA E INFORMÁTICA. *Series nacionales* [Online databáze]. Lima [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://series.inei.gob.pe:8080/sirtod-series/>

² Vlastní dopočet na základě dat čerpaných z: INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS. Población, país, regiones: Actualización población 2002-2012 y proyecciones 2013-2020 [XLSX]. *Demográficas y vitales* [Online]. Santiago de Chile. [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.ine.cl/canales/chile_estadistico/familias/demograficas_vitales.php

³ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA E INFORMATICA, ref. 1; INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA, ref. 2;

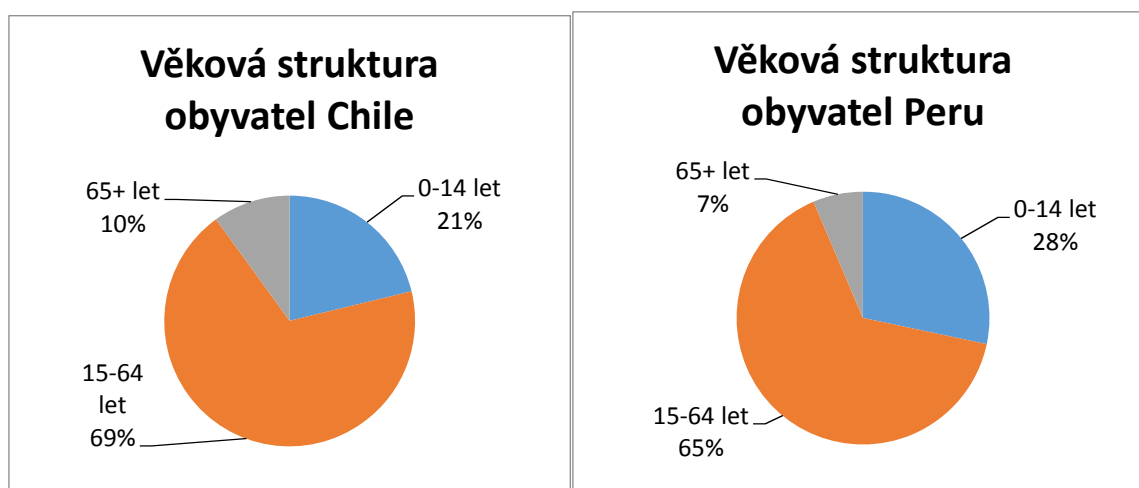
⁴ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS, COMISIÓN ECONÓMICA PARA AMÉRICA LATINA Y EL CARIBE. *Chile: Proyecciones y Estimaciones de Población. Total País 1950-2050* [online]. [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.ine.cl/canales/chile_estadistico/demografia_y_vitales/proyecciones/Informes/MicrosoftWordInforP_T.pdf s.36

přibližně 20,5 miliónů lidí, což činilo 75 % obyvatel, z čehož takřka polovinu tvořili lidé do 25 let věku. Tento poměr zůstal téměř nezměněný i v roce 2014 (76,3 %).⁵

V roce 2007 byl proces urbanizace v Chile v mnohem pokročilejším stádiu než v Peru, kdy v chilských městech žilo celých 86,7 % obyvatel. V roce 2014 se tento podíl zvýšil jen nepatrně na 87 % obyvatel.⁶ Tento údaj se mnohem více přibližuje poměru obyvatel žijících ve městech ve vyspělých zemích. Například skupina OECD (Organization for Economic Development) vykázala v roce 2013 průměrný 80% podíl obyvatel žijících ve městech.⁷

Věková struktura vypadala lépe pro Peru. Peru v roce 2014 mělo větší počet dětí do patnácti let věku a menší podíl lidí nad 65 let (kteří už většinou nejsou ekonomicky aktivní) než Chile. Celková peruánská populace byla mladší než ta chilská.⁸

Graf č. 1: Věková struktura obyvatel Chile a Peru

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat z Chilského statistického úřadu⁹ a Peruánského statistického úřadu.¹⁰

⁵ Na základě vlastních výpočtů: INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA E INFORMATICA, ref. 1

⁶ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS. *Chile: Estimaciones y Proyecciones de Población por Sexo y Edad . País Urbano-Rural 1990-2020* [online]. [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.ine.cl/canales/chile_estadistico/demografia_y_vitales/proyecciones/Informes/MicrosoftWordInforP_UR.pdf s.20

⁷ WORLD BANK. *Urban Development* [Online databáze]. Washington [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/topic/urban-development>

⁸ INSTITUTO NACIONAL DE INFORMATICA E ESTADÍSTICA, ref. 1; INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS, ref. 6, s.37

⁹ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS, ref. 2

¹⁰ INSTITUTO NACIONAL DE INFORMATICA E ESTADÍSTICA, ref. 6, s.37

Jak bylo zmíněno, tak Chile má v porovnání s Peru větší podíl obyvatel nad 65 let a mnohem menší podíl dětí pod 15 let. Nicméně pokud bychom srovnali situaci před 10 lety (v roce 2004), tak vyjde najevo, že Peru sleduje podobný demografický vývoj jako Chile. V roce 2004 byl podíl obyvatel nad 65 let, žijících v Chile, 7,8 % a podíl mladších 15 let byl 25,5 %. Peru ve stejném roce mělo 5,2 % populace starší 65 let a 33,4 % populace mladších 15 let. Od té doby obě dvě populace zestárly a Peru se začíná přibližovat situaci, v jaké bylo Chile v roce 2004.¹¹

Vyhlídky do budoucnosti jsou následující. Trend stárnutí v Chile by měl pokračovat a podle odhadů už po roce 2020 by se měl počet obyvatel mladších 15 let a počet obyvatel starších 65 let srovnat.¹² Peru by podle odhadů mělo toto vyrovnání těchto dvou skupin dosáhnout až někdy po roce 2050, kde projekce peruánského úřadu končí a kde ještě pořád převažuje mladší část populace tu starší o pětinu.¹³

¹¹ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA E INFORMÁTICA, ref. 1; INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS, ref. 7, s.35

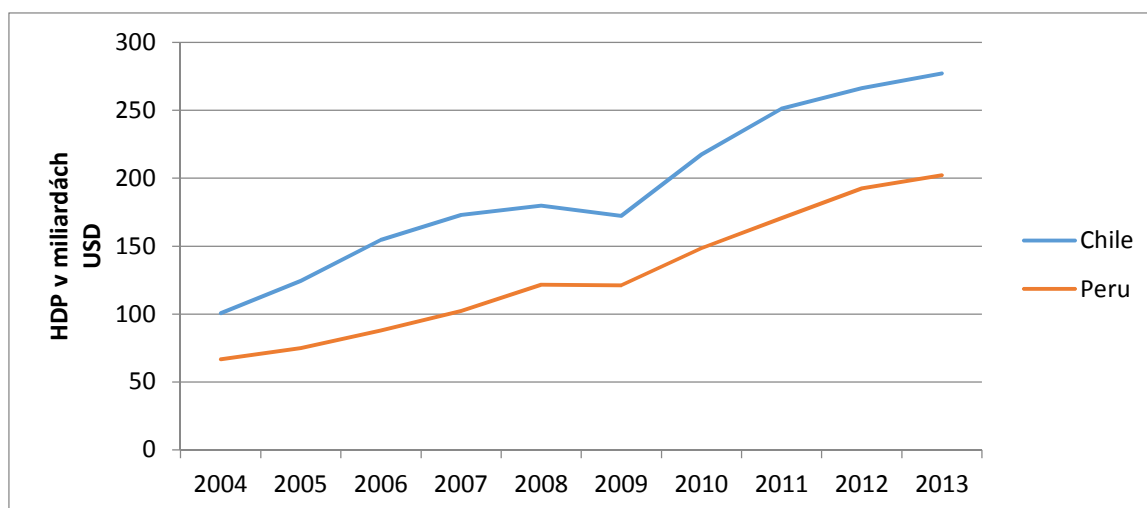
¹² INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS, ref. 2

¹³ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA E INFORMÁTICA, ref.1

1.2 Srovnání podle základních makroekonomických ukazatelů

1.2.1 Hrubý domácí produkt

Graf č. 2: Vývoj chilského a peruánského hrubého domácího produktu vyjádřeného v běžných cenách mezi roky 2004 – 2013.¹⁴

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Světovou bankou.¹⁵

Obě dvě země poměrně stabilně rostly s výjimkou v roce 2009, kdy poklesl chilský hrubý domácí produkt o přibližně 4 % oproti předchozímu roku, zatímco ten peruánský o pouhých 0,4 %.¹⁶

Při vyjádření v konstantních cenách se základem v roce 2005 by dokonce pokles peruánského HDP v roce 2009 vymizel a k žádné recesi by nedošlo. Navíc mezi roky 2004 a 2013 se průměrný peruánský růst se v tomto konstantním vyjádření rost v průměru okolo 6,4. Průměrný chilský růst ve stejném období se pohyboval okolo 4,5 %.¹⁷

¹⁴ V době psaní této práce nebyly dostupné údaje za rok 2014

¹⁵ WORLD BANK. *World DataBank* [Online databáze]. Washington [vid. 2015-4-13]. Dostupné z : <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>

¹⁶ WORLD BANK, ref.15

¹⁷ WORLD BANK, ref. 15

Za poměrně stabilním a dlouhodobým růstem HDP Peru stojí boom v komoditách, “transformační růst”, který vedl k rozvoji sekundárního a terciálního sektoru ekonomiky a vynikající prostředí pro investory.¹⁸

Struktura peruánského HDP, tedy porovnání, který sektor ze skupiny zemědělství a rybolovu, průmyslu a služeb byl pro výslednou výši HDP v roce 2007¹⁹ stěžejní, je následující: 7,3 % vytvářelo zemědělství a rybolov, průmysl vytvářel 41,1 % (zde patří i pro Peru významný těžební průmysl)²⁰ a služby zbylých 51,6 %. V Chile se zemědělství podílelo pouze 3,7 % na tvorbě HDP, průmysl 43,7 % tvorbě na HDP (zde patří i pro Chile významný těžební průmysl) a služby 52,6 % na tvorbě HDP.²¹

V roce 2013 se peruánský zemědělský podíl na tvorbě HDP odhadem rovnal 6,2 %, průmyslový sektor 37,5 % a sektor služeb 56,3 %.²² Chilské podíly v tom samém roce byly následující: 3,4 % zemědělský sektor, 35,3 % průmysl, 61,3 %.²³

Na tvorbě HDP obou zemí se značnou měrou také podílí vytěžené suroviny. Jedná se především o kovy a v případě Peru i o ropu.²⁴

¹⁸ BUSINESS WIRE. *Research and Markets: The Report: Peru 2014 - One of the Leading Economic Performers in Latin America*. [online]. Leden 29, 2014. New York [vid. 2015-4-7]. Dostupné z:

<http://search.proquest.com/docview/1492218501/5BE4A780830A42DFPQ/29?accountid=17203>

¹⁹ V době psaní této práce byly z databáze Světové banky dostupné pouze údaje za rok 2007

²⁰ WORLD BANK. *Industry, value added (% of GDP)* [online]. Washington [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:

<http://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.TOTL.ZS/countries/PE-CL?display=graph>

²¹ WORLD BANK, ref. 15

²² GLOBAL FINANCE. *Peru GDP and Economic Data* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:

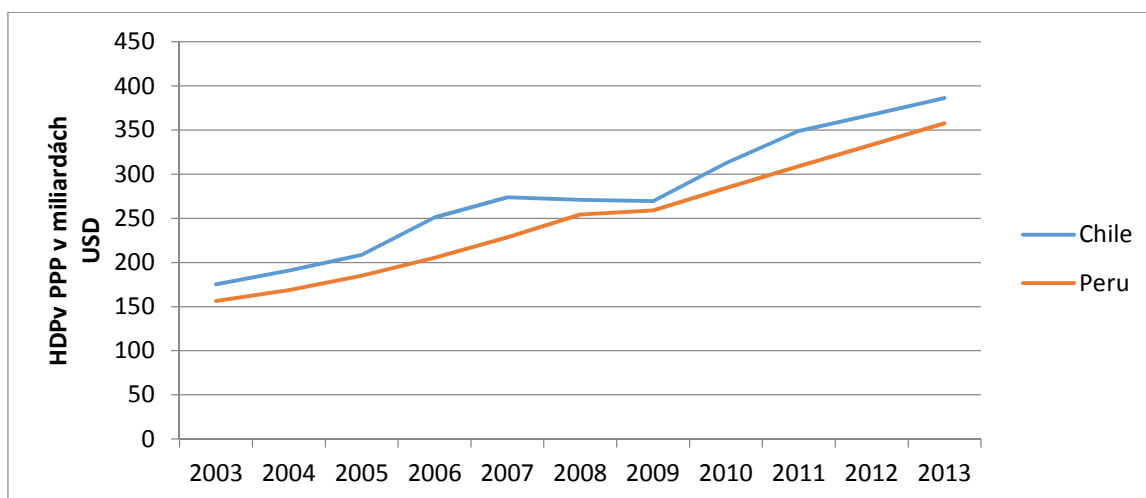
<https://www.gfmag.com/global-data/country-data/peru-gdp-country-report>

²³ WORLD BANK, ref. 15

²⁴ WORLD BANK, ref.15

1.2.2 HDP v paritě kupní síly

Graf č. 3: HDP v paritě kupní síly (v běžných cenách)

Vlastní zpracování na základě dat ze Světové banky.²⁵

Ve vyjádření v paritě kupní síly se rozdíly mezi HDP obou zemí trochu snížily ve srovnání s nominální hodnotou. Chile bylo sice i nadále před Peru ve srovnání výše HDP v PPP²⁶, ale rozdíl již není tak značný, jako tomu bylo u nominálního vyjádření. V roce 2013 Chile vytvořilo produkt v hodnotě 21 896 dolarů na obyvatele (v paritě kupní síly) a průměrný peruánský obyvateľ vytvořil produkt v hodnotě 11 735 dolarů.²⁷

1.2.3 Podíl přírodních zdrojů na tvorbě HDP

Velký vliv na tvorbu HDP obou zemí má těžba těžkých komodit. V případě Chile to jsou převážně minerální kovy a v případě Peru to jsou navíc i naleziště ropy a zemního plynu. Podrobnější srovnání ukazuje tabulka č. 1, 2, 3:

²⁵ WORLD BANK, ref.15

²⁶ V paritě kupní síly

²⁷ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA E INFORMÁTICA, ref. 1; INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS, ref. 2; WORLD BANK, ref. 15

Tabulka č. 1: Renta plynoucí z přírodních zdrojů vyjádřená podílem na HDP.

	Renta plynoucí z přírodních zdrojů vyjádřená podílem na HDP					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Chile	21,54%	16,18%	19,18%	19,73%	17,31%	16,04%
Peru	12,98%	9,37%	12,44%	14,42%	11,82%	9,68 %

Vlastní zpracování na základě dat ze Světové banky²⁸

Tabulka č. 2: Renta plynoucí z těžby minerálních kovů vyjádřená podílem na HDP.

	Renta plynoucí z těžby kovů vyjádřená podílem na HDP					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Chile	18,84%	14,07%	17,51%	18,04%	15,85%	14,58%
Peru	9,09%	7,03%	9,48%	11,07%	9,04%	7,09%

Vlastní zpracování na základě dat ze Světové banky²⁹

Tabulka č. 3: Renta plynoucí z těžby ropy a zemního plynu vyjádřená podílem na HDP Peru.

	Renta plynoucí z těžby ropy a zemního plynu vyjádřená podílem na HDP Peru					
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ropa	2,51%	1,55%	1,75%	2,01%	1,70%	1,49%
Zemní plyn	0,88%	0,39%	0,61%	0,90%	0,68%	0,70%

Vlastní zpracování na základě dat ze Světové banky³⁰

Pro Chile jsou ještě poměrně důležité příjmy z lesnictví. Průměrný podíl těchto příjmů na HDP mezi roky 2004 a 2013 byl 1,64 %. V případě Peru to bylo pouze 0,45 %.³¹

Chilská těžba kovů se mnohem větší měrou podílí na tvorbě HDP než jak tomu v případě Peru. Nicméně Peru na rozdíl od Chile těží ropu a zemní plyny, které se také podílejí na tvorbě HDP a to přibližně 2,2 %. V součtu je ovšem chilský podíl příjmů z přírodních zdrojů na HDP přibližně o dvě třetiny větší než ten peruánský. Pokud by se tento vliv odstranil (tj. kdyby obě dvě země měly stejný 9,68% podíl příjmů z přírodních zdrojů na tvorbě HDP), tak HDP Chile v roce 2013 by bylo pouze o 0,7 % větší než HDP Peru (v paritě kupní síly). Takto

²⁸ WORLD BANK. *World DataBank* [Online databáze]. Washington [vid. 2015-4-13]. Dostupné z : <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>

²⁹ WORLD BANK, ref.28

³⁰ WORLD BANK, ref.28

³¹ WORLD BANK, ref.28

rozdíl mezi HDP obou zemí činil 8 %, což znamená, že důvod proč Chile vykázalo větší HDP v roce 2013. byl způsoben mimo jiné i větším využíváním svého surovinového bohatství.³²

1.2.1 Distribuce příjmů ve společnosti

Příjmy z těchto přírodních zdrojů a mnohých dalších jsou ve společnosti přerozdělovány mezi vrstvy obyvatelstva. Následující tabulka ukazuje, jakým způsobem byl distribuován celkový příjem společnosti v roce 2011 mezi 20 % nejbohatších a 20 % nejchudších obyvatel.

Tabulka č. 4: Srovnání distribuce příjmu vygenerovaného v roce 2011.

	Chile	Peru
Podíl vrchních 20 % obyvatel na příjmu	57 %	50,4%
Podíl spodních 20 % obyvatel na příjmu	4,5 %	4,3 %

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Světovou bankou³³

Peru se v tomto ohledu zdá být více rovnostářské a vrchních 20 % mělo v roce 2011 přibližně o 7 procentních bodů nižší podíl na celkovém příjmu, než jak tomu bylo u Chile. Pro lepší představu, podobného podílu jako Chile dosáhla i Brazílie nebo Kolumbie a údaj přes 57 % patřil mezi ty vyšší hodnoty uváděné Světovou bankou ve světovém srovnání. Mezi nejnižší hodnoty patřily ty, které se pohybovaly pod 37 %. Například Česká republika, kde vrchních 20 % obyvatelstva dosáhlo na 36,2 % příjmu v roce 2012 nebo Slovinsko s 34,8 % v témže roce. Peru se tedy pohybuje někde uprostřed mezi těmito dvěma extrémy, spíš ale tíhne k té méně vyrovnané distribuci.³⁴

Výše příjmu, kterého dosáhlo 20 % nejchudších obyvatel, patří mezi ty velmi nízké hodnoty ve světovém srovnání (například ve srovnání s evropskými státy, kde se tento podíl pohyboval okolo 7-8 % a v případě České republiky dokonce 9,3 %. Na druhou stranu ve srovnání se státy v latinsko-americkém regionu byl i 4% podíl relativně vysoký (například Brazílie měla tento podíl pouze 3,3 %, Bolívie potom 3,7 %, Kolumbie okolo 3,4 %).³⁵

³² Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých Světovou bankou: WORLD BANK, ref.28

³³ WORLD BANK, ref.28

³⁴ WORLD BANK. *Income share held by highest 20%* [online]. Washington [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/SI.DST.05TH.20>

³⁵ WORLD BANK. *Income share held by lowest 20%*. [online]. Washington [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/SI.DST.FRST.20/countries>

Mezi roky 2000 a 2011 se tento rozdíl mezi 20 % nejbohatších obyvatel Peru a 20 % nejchudších obyvatel Peru snížil. V roce 2000 nejchudších 20 % obdrželo 3,35 % příjmu. Zároveň 24 % obyvatel dostávalo méně než 2 USD na den v paritě kupní síly. V roce 2011 to již bylo pouze 8,71 % lidí a podíl, který dostávalo 20 % nejchudších na společenských příjmech, rostl přibližně o 2 % ročně na úkor 20 % nejbohatších. Ten poklesl o téměř 5 procentních bodů z 55,16 % v roce 2000 na 50,39 % v roce 2011.³⁶

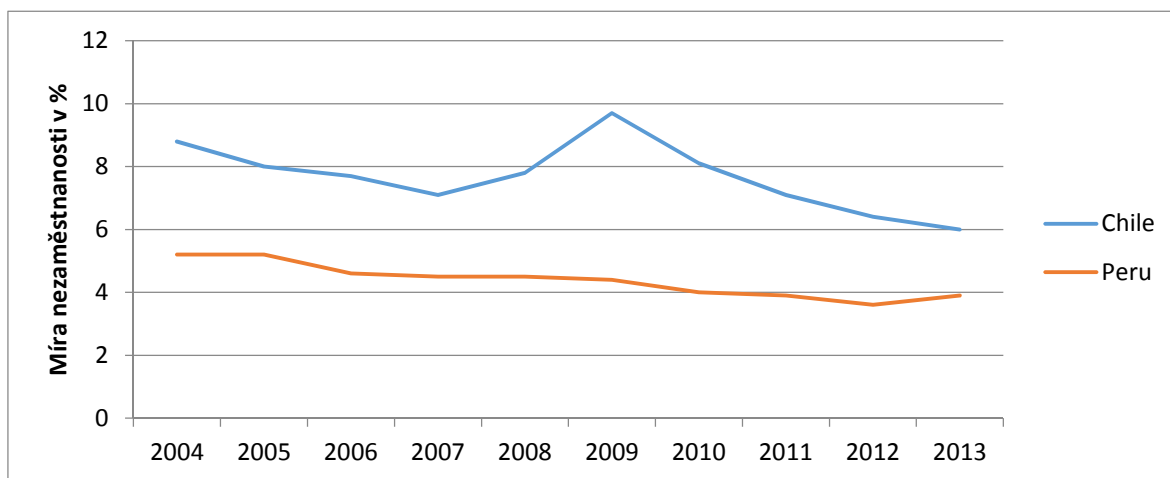
Velmi podobný trend, ve stejném časovém období, byl vidět i u Chile. Tam podíl 20 % nejbohatších poklesl z 60,49 % na 56,99 % a podíl 20 % nejchudších vzrostl z 3,69 % na 4,52 %. Podíl lidí pracujících za méně než 2 USD za den (v paritě kupní síly), byl a je menší, než v případě Peru. V roce 2000 byl tento podíl 5,46 % a v roce 2011 to bylo 1,86 % populace. Být tedy relativně chudý v Chilské republice znamená být relativně bohatý ve srovnání s chudými v Peruánské republice.³⁷

³⁶ WORLD BANK, ref. 28

³⁷ WORLD BANK, ref. 28

1.2.2 Míra nezaměstnanosti

Graf č. 4: Srovnání peruánské a chilské míry nezaměstnanosti v letech 2004-2013

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Světovou bankou.³⁸

Zajímavé je i srovnání míry nezaměstnanosti. Tu má Peru dlouhodobě nižší než Chile a také stabilnější. Zatímco nezaměstnanost v Chile během světové finanční krize přechodně vzrostla, tak ta peruánská mírně poklesla. Podle Mezinárodní organizace práce a Hospodářské komise pro Latinskou Ameriku a Karibik za tímto poklesem stál nárůst počtu peruánských podnikatelů, kteří částečně vykompenzovali slabší nabídku pracovních pozic a také ekonomický růst, který Peru vykázalo v období krize a který mírně podpořil vznik nových pracovních míst.³⁹

³⁸ WORLD BANK. (*Unemployment, total [% of total labor force] [modeled ILO estimate]*). [World DataBank online databáze]. Washington [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>

³⁹ GESTIÓN. *Solo Perú y Brasil disminuyeron el desempleo pese a la crisis* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://gestion.pe/noticia/349521/solo-peru-brasil-disminuyeron-desempleo-pese-crisis>

1.3 Srovnání konkurenceschopnosti

Konkurenceschopnost se dá definovat různými způsoby. Profesor Stéphane Garelli zakladatel IMD World Competitiveness center ji definuje jako „... ekonomickou teorii, která analyzuje fakta a politiky (policy), které formují schopnost národa vytvořit a udržet prostředí, které podpoří firmy ve tvorbě hodnot a umožní lidem dosáhnout vyšší prosperity“⁴⁰

Podle Garelliho jsou to sice firmy, které spolu soupeří, a tedy by to měly být ony, kdo určuje, jak je země konkurenceschopná. Na druhou stranu tyto firmy operují v prostředí, na které má velký vliv vláda daného státu.⁴¹

Pro srovnání konkurenceschopnosti byly vybrány ukazatele z poskytnuté Global Competitiveness Report vydávaným Světovým ekonomickým fórem.

1.3.1 Srovnání konkurenceschopnosti mezi roky 2014/2015 a 2005

Podle žebříčku vydávaném Světovým ekonomickým fórem se Chile v roce 2014 umístilo na 33. místě ve srovnání v konkurenceschopnosti se 144 zeměmi. To bylo o 32 příček lepší umístění, než to peruánské. Peru se umístilo až na 65. místě.⁴²

Nicméně Peru, na rozdíl od Chile, svou pozici v žebříčku od roku 2005 výrazně zlepšilo, zatímco Chile si pohoršilo. V roce 2005 se Chile umístilo na 27. místě z tehdy poměřovaných 117 zemí, což znamená, že ve srovnání s rokem 2014 si o 6 míst pohoršilo. Peru se na

⁴⁰ „Volně přeloženo autorem této práce“: GARELLI, S. The Fundamentals and History of Competitiveness. *IMD World Competitiveness Yearbook 2014*. Lausanne [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:

<http://www.imd.org/uupload/imd.website/wcc/Fundamentals.pdf> s. 495

⁴¹ GARELLI, S. The Fundamentals and History of Competitiveness. *IMD World Competitiveness Yearbook 2014*. Lausanne [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:

<http://www.imd.org/uupload/imd.website/wcc/Fundamentals.pdf> s. 495

⁴² SCHWAB, K. The Global Competitiveness Report 2014–2015. *World Economic Forum* [online]. Ženeva. 2004. ISBN-10: 92-95044-98-3 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:

http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf s.152, 306

druhou stranu, i přes započítání nových zemí do žebříčku, výrazně zlepšilo a posunulo se o 12 míst z původní 77. pozice na nynější 65.⁴³

Pokles Chile v žebříčku o 6 míst dolů byl jen částečně zapříčiněn přidáním nových zemí do žebříčku. Z nově přidanych zemí se pouze dvě z nich umístily před Chile i v roce 2014, což znamená, že Chile si pohoršilo o 4 příčky i ve srovnání s původně měřenými zeměmi v roce 2005. Tento pokles byl způsoben nejen zlepšením ukazatelů ostatních zemí, ale také zhoršením situace v Chile a vzhledem k tomu, že celkové dosažené skóre také pokleslo a to ze 4,84 na 4,6 bodů (z celkových 7 bodů, kterých lze dosáhnout). Peruánský posun v žebříčku nahoru byl způsoben zlepšením skóre z 3,83 na 4,2 bodů.^{44,45}

Chile si pohoršilo především v základních předpokladech konkurenceschopnosti, ve kterých se umístilo v roce 2014 o 6 míst níže než v roce 2005 (došlo i ke zhoršení skóre v základních předpokladech z 5,46 na 5,3 bodů). Konkrétně z této skupiny největší propad zaznamenalo zdravotnictví a základní vzdělání z 6,91 bodů na 5,7 bodů (propad o 45 míst). Pokleslo i makroekonomické prostředí, které se bodově sice mírně zlepšilo z 5,78 bodů na 5,9 bodů, ale ne dostatečně (jiné státy se zlepšily více). Ve výsledku to tedy znamenalo propad z 1. na 21. místo v kvalitě makroekonomického prostředí. Bodový pokles zažily také inovační faktory, které poklesly ze 4,09 bodů na 3,9 bodů, což celkově znamenalo pokles z 32. místa na 49. místo.⁴⁶

Mezi roky 2005 a 2014 došlo ke zlepšení chilské efektivnosti o 2 příčky (z 31. umístění na 29. příčku) a posunu ze 4,49 bodů na 4,7 bodů. Došlo především k postupu ve *vyšším vzdělání a tréninku* o 10 míst v žebříčku. To ale nestačilo a celkově si Chile pohoršilo.⁴⁷

Peru, na rozdíl od Chile, zažilo výrazné zlepšení mezi roky 2005 a 2014. Došlo ke zlepšení základních předpokladů konkurenceschopnosti a posilovačů efektivnosti. Ty v roce 2005

⁴³ SCHWAB, K. The Latin America Competitiveness Review 2006. *World Economic Forum* [online]. Ženeva. 2006 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.weforum.org/pdf/Latin_America/Review.pdf s.7; SCHWAB, K., ref. 42, s.152, 306

⁴⁴ SCHWAB, K. The Global Competitiveness Report 2006–2007. *World Economic Forum* [online]. Ženeva. 2006 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2006-07.pdf s. 17

⁴⁵ SCHWAB, K., ref. 42, s. 152, 306; SCHWAB, K., ref. 43, s. 7

⁴⁶ SCHWAB, K., ref. 42, s. 152,153; SCHWAB, K., ref. 43, s. 7,8

⁴⁷ SCHWAB, K., ref. 42, s. 152,153; SCHWAB, K., ref. 43, s. 7,8

dosáhly na 4,2 bodů a v roce 2014 už na 4,5 bodů, což Peru posunulo ze 77. místa na 65. místo. Základní předpoklady se zlepšily hlavně díky kvalitnějšímu makroekonomickému prostředí, které porostlo z 4,48 bodů na 5,9 bodů, což znamenalo výrazný posun z 55. místa v roce 2005 na 21. místo v roce 2014. Problémem v oblasti základních předpokladů nicméně byla kvalita institucí, které se sice bodově zlepšily (z 3,06 bodů na 3,3 bodů), ale celkové umístění se zhoršilo z 99. na 118 místo.⁴⁸

Posilovače efektivnosti v roce 2005 dosáhly na 3,57 bodů a v roce 2014 už na 4,2 bodů, což znamenalo posun o 8 míst ze 70. pozice v roce 2005 na 62. pozici v roce 2014. Významně si v této skupině polepšila efektivnost trhů, která dosáhla z 3,98 bodů na 4,5 bodů a Peru zlepšilo své umístění v této skupině z 69. místa na 53. místo.⁴⁹

Oblast, ve které je Peru relativně slabé, jsou inovace. Ty se mezi roky 2005 a 2014 nezlepšily a dosáhly velmi podobného bodového ohodnocení (3,31 a 3,3 bodů). Umístění v žebříčku se takřka nezměnilo (z 69. místa v roce 2005 na 72. místo v roce 2014).⁵⁰

1.3.2 Srovnání konkurenceschopnosti Chile a Peru v roce 2014/2015

Základní srovnání podle výše HDP v paritě kupní síly na obyvatele v roce 2013 v rámci latinskoamerického regionu a Chile ukázalo, že Chile se v tomto ukazateli drželo vysoko nad průměrem Latinské Ameriky a Karibiku. Peru naopak zaostalo a skončilo pod tímto průměrem. Nicméně ve srovnání s předchozími roky se Peru daří tuto odchylku snižovat. Chile ve srovnání s předchozími roky začalo výrazně utíkat většině Latinské Ameriky a Karibiku.⁵¹

Navíc zatímco Peru je Světových ekonomickým fórem hodnoceno jako ekonomika poháněná zlepšováním efektivity (efficiency driven), tak Chile už je hodnocena jako země,

⁴⁸ SCHWAB, K., ref. 42, s. 306, 307; SCHWAB, K., ref. 43, s. 7, 8

⁴⁹ SCHWAB, K., ref. 42, s. 306, 307; SCHWAB, K., ref. 43, s. 7, 8

⁵⁰ SCHWAB, K., ref. 42, s. 306, 307; SCHWAB, K., ref. 43, s. 7, 8

⁵¹ SCHWAB, K., ref. 42, s. 152, 306

kteřá má nakročeno k ekonomice poháněné inovacemi (je na pomezí *innovation* a *efficiency driven*). To poměrně jasně vypovídá o vyšší konkurenceschopnosti Chile nad Peru.

1.3.2.1 Nejproblematictější oblasti

Oblasti, za kterými Peru nejvíce zaostává za Chile, jsou kvalita institucí, infrastruktury, technologická připravenost a inovace. Zatímco Chile překonalo průměr Jižní Ameriky ve všech 12 měřených oblastech, tak Peru v 6 z nich zaostalo za průměrem. Tabulka č. 5 zachycuje, jak se umístily obě dvě země ve srovnání se 144 měřenými státy. Zeleně jsou zachyceny oblasti, ve kterých mají obě země konkurenční výhodu (to znamená, že v této oblasti se umístily lépe, než jaké bylo jejich finální umístění za rok 2014.).⁵²

Tabulka č. 5: Srovnání pořadí Chile a Peru v žebříčku konkurenceschopnosti za rok 2014.

		Chile	Peru
Základní požadavky	Instituce	28	118
	Infrastruktura	49	88
	Makroekonomické prostředí	22	21
	Zdravotnictví a základní vzdělání	70	94
Posilovače efektivnosti	Vyšší vzdělání a trénink	32	83
	Efektivita trhů se zbožím	34	53
	Efektivita pracovního trhu	50	51
	Rozvoj finančního trhu	19	40
	Technologická připravenost	42	92
	Velikost trhu	41	43
Sofistikovanost a inovace	Sofistikovanost firem	55	72
	Inovace	48	117

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Světovým ekonomickým fórem.⁵³

Peru má konkurenční výhodu v kvalitním makroekonomickém prostředí, efektivitě a velikosti trhů a rozvoji finančního trhu. Chile potom exceluje v kvalitě institucí, stejně jako Peru v makroekonomickém prostředí a rozvoji finančního trhu.⁵⁴

⁵² SCHWAB, K., ref. 42, s. 152, 306

⁵³ SCHWAB, K., ref. 42, s. 152, 306

⁵⁴ SCHWAB, K., ref. 42, s. 152, 306

Zajímavé jsou oblasti, kde oba dva státy mají mezi sebou největší rozdíly, jako jsou instituce, infrastruktura, vyšší vzdělání a trénink, technologická připravenost a inovace, kde rozdíly mezi umístěním obou států dosahují několika desítek míst. Těm se budu věnovat v následující části, proto abych mohl porovnat příčiny těchto markantních rozdílů, které mají nejvíce negativní vliv na peruánskou konkurenceschopnost v porovnání s Chile.

1.3.2.2 Instituce

Instituce jsou oblast, kde se Peru umístilo vůbec nejhůře ze všech sledovaných ukazatelů. Největší vliv na tento deficit měla nezávislost soudů (spíše tedy závislost), která skončila na 124. místě, neefektivní vládní regulace (127. místo), vysoká úroveň organizovaném zločinu (135. místo) a špatná spolehlivost policejních složek (137. místo). Jediná oblast v rámci Institucí, ve které Peru skutečně excelovalo a kde leží jeho konkurenční výhoda, byla síla ochrany investorů (16. místo).⁵⁵ Tyto závěry Světového ekonomického fóra se shodují se závěry Business Monitor International, který investiční prostředí označuje jako podporující dlouhodobé investice.⁵⁶

Chile se na druhé straně umístilo v rámci institucí na 28. místě, což leží nad jeho celkovým umístěním (33. místo) a je to tedy jeho konkurenční výhoda. Nejsilnější stránka, na rozdíl od Peru, byla spolehlivost policejních sil (4. místo). Dále byla silnou doménou transparentnost vládních politik (19. místo) a efektivnost vládních výdajů (21. umístění). V ochraně investorů se umístila až za Peru na 34. místě.⁵⁷

1.3.2.3 Infrastruktura

V čem Peru značně zaostává za Chile, je kvalitní infrastruktura. Ta se sice umístila, až jako čtvrtý nejproblematictější faktor (z 12 měřených), nicméně podle Business Monitor International, to je nejvíce problematická oblast pro peruánský ropný průmysl vzhledem ke

⁵⁵ SCHWAB, K., ref. 42, s. 307

⁵⁶ BUSINESS MONITOR INTERNATIONAL. Peru petrochemicals report 2014 [Online]. London. 2013. ISSN 1749-2378 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1505410807/56522E547B35454APQ/5?accountid=17203> s. 11

⁵⁷ SCHWAB, K., ref. 42, s. 153, 307

špatné síti a složité přepravě zemního plynu a ropy z nalezišť v amazonském pralese do elektráren a rafinérií. Problém to je i díky odporu místních obyvatel a útokům extrémně levicové Světlé stezky⁵⁸ (Sendero Luminoso), které vzbuzují u BMI obavy o budoucím vývoji plynovodů v oblasti.⁵⁹

Kvalita a dostupnost peruánské silniční, železniční, přístavní a letecké infrastruktury jsou všechny horší, než kvalita a dostupnost chilské infrastruktury. Chile má poměrně kvalitní silnice (31. místo) a přístavy (35. místo). Zbylé oblasti (železnice, pokrytí pevnými linkami, dodávky elektřiny...) jsou sice lepší než ty peruánské, ale již nedosahují vysokých místění v celkovém srovnání (okolo 50. místa), což z nich nečiní chilskou konkurenční výhodu.⁶⁰

1.3.2.4 Vyšší vzdělání a trénink

Peru nemá podle Světového ekonomického fóra kvalitní vzdělávací systém (134. místo) a nejvíce zaostává ve výuce matematiky a vědy (139. místo), čímž se dostalo mezi 5 nejméně konkurenceschopných zemí v tomto žebříčku. Chile taktéž neexcelovalo ve výuce matematiky (99. místo). Podíl studujících vysokoškoláků je ale vysoký (22. místo) a kvalita manažerských škol je prvotřídní (13. místo), což Chile zajistilo i celkovou konkurenční výhodu ve vysokoškolském vzdělávání narozdíl od Peru.⁶¹

1.3.2.5 Technologická připravenost

Obě dvě země jsou velmi úspěšné v přenosu technologií skrze přímé zahraniční investice. Chile se umístilo na 12. místě v této oblasti a Peru na 27. místě.⁶²

Peru ale zaostává v dostupnosti a využívání internetu jednotlivci (84. místo), v absorpci technologií na firemních úrovních (79. místo) a v dostupnosti nejnovějších technologií (80.

⁵⁸ BBC NEWS. *Profile: Peru's Shining Path* [online]. 2004 [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/3985659.stm>

⁵⁹ BUSINESS MONITOR INTERNATIONAL. *Peru petrochemicals report* [Online]. London, 2012. ISSN 1749-2378 [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1140065413/3487D62149E74350PQ/1?accountid=17203> s. 29; Schwab, ref. 42, s. 306

⁶⁰ SCHWAB, K., ref. 42, s. 153, 307

⁶¹ SCHWAB, K., ref. 42, s. 153, 307

⁶² SCHWAB, K., ref. 42, s. 153, 307

místo), což jsou naopak oblasti, ve kterých se Chile umístilo vysoko a to konkrétně vdostupnost a využívání internetu jednotlivci (47. místo), v absorpci technologií na firemních úrovních (39. místo) a v dostupnosti nejnovějších technologií (31. místo).⁶³

Celkově tedy Chile skončilo 42., což sice znamená, že Chile nemá v technologiích konkurenční výhodu, ale umístilo se mnohem lépe než Peru, které v této oblasti skončilo až na 92. místě.⁶⁴

1.3.2.6 Inovace

Chile disponuje větším počtem vědců a inženýrů (29. místo ve srovnání s peruánským 113. umístěním) a chilské univerzity více spolupracují s komerčním sektorem na výzkumu a vývoji (39. místo v porovnání s Peru, které se umístilo až na 109. místě). Kromě toho Chile dosáhlo lepšího umístění i v porovnání počtu patentů na milion obyvatel (43. místo vůči peruánskému 89. umístění).⁶⁵

1.3.2.7 Makroekonomické prostředí, tržní efektivita, kapitálové trhy

V ostatních oblastech si obě dvě země počínaly poměrně vyrovnaně. Ani jedna neměla vysoké zadlužení vůči HDP (Chile 8. místo, Peru 19. místo) a obě dvě dosáhly na vysoký *credit rating* (Chile 20. místo, Peru 41. místo). V obchodních překážkách a celních procedurách se Chile umístilo lépe než Peru (Chile 22. místo v obchodních překážkách, Peru 95. umístění).⁶⁶

Obě dvě země mají flexibilní mzdy (Chile 25. místo, Peru 39. místo) a jsou schopny si udržet talentované pracovníky (Chile 15. místo, Peru 41. místo). Nicméně společnosti v Chile musí platit vysoké odstupné (120. místo) a v Peru byla problémem praxe při nabírání a propouštění pracovníků (130. místo).⁶⁷

⁶³ SCHWAB, K., ref. 42, s. 153, 307

⁶⁴ SCHWAB, K., ref. 42, s. 152, 306

⁶⁵ SCHWAB, K., ref. 42, s. 153, 307

⁶⁶ SCHWAB, K., ref. 42, s. 153, 307

⁶⁷ SCHWAB, K., ref. 42, s. 153, 307

2 Srovnání komoditní struktury vývozu a dovozu Chilské a Peruánské republiky

2.1 Komoditní srovnání vývozu

Chilská republika a Peruánská republika za rok 2014 vyvezly zboží v hodnotě 75 675 miliónů USD (Chile) a 38 161 miliónů USD (Peru).^{68,69}

Chile toho tedy vyvezlo téměř dvakrát více, než kolik toho vyvezlo Peru a to navzdory skutečnosti, že počet obyvatel Peru (30,8 miliónů) dosahuje téměř dvojnásobku počtu obyvatel Chile (17,8 miliónů).⁷⁰

Při přepočítání na jednotlivce v roce 2014 chilský vývoz dosáhl průměrně 4240 dolarů na obyvatele a peruánský vývoz ve stejném vyjádření jen 1240 dolarů.⁷¹

Nicméně je třeba i zohlednit výši HDP a její poměr k výši vývozu, kde již rozdíly nejsou natolik markantní. Chile za rok 2013⁷² vyvezlo zboží v hodnotě 27,7 % HDP což je o sedm procentních bodů méně než Peru, které dosáhlo 20,7 % HDP.^{73,74}

⁶⁸ BANCO CENTRAL DE CHILE. *Balanza comercial por países, anual* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm

⁶⁹ SUNAT. Principales Subpartidas Nacionales Según Sector Económico. *Periodo: Enero – Diciembre 2014. PERU: REGIMENES DEFINITIVOS. EXPORTACIÓN DEFINITIVA* [Online]. Lima [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2014.htm

⁷⁰ INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA, ref. 2; INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA E INFORMÁTICA, ref. 1

⁷¹ Vlastní dopočet na základě dat čerpaných z: INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA, ref. 2; INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA E INFORMÁTICA, ref. 1; BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

⁷² Ke srovnání byly použity údaje za rok 2013 (vývozu i HDP) vzhledem k nedostupnosti údajů o hrubém domácímu produktu za rok 2014 v době psaní této práce.

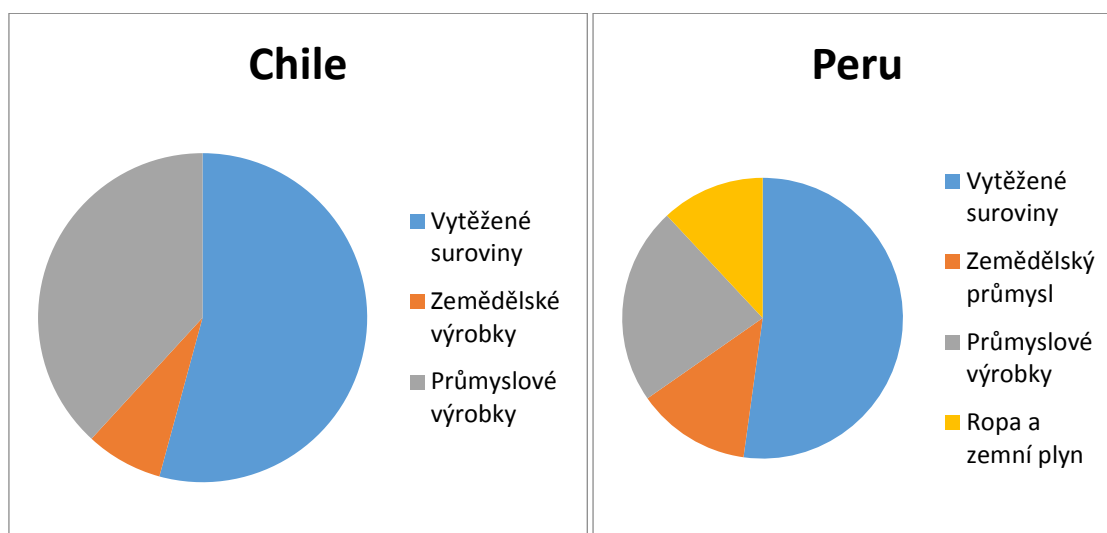
⁷³ SUNAT. Principales Subpartidas Nacionales Según Sector Económico. *Periodo: Enero – Diciembre 2013. PERU: REGIMENES DEFINITIVOS. EXPORTACIÓN DEFINITIVA* [Online]. Lima [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2013.htm

⁷⁴ „Vlastní dopočet“; WORLD BANK, ref. 15; BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 49; SUNAT, ref. 73

V roce 2014 došlo k poklesu peruánských vývozů o 10 %, což byl rozdíl 4,4 miliard dolarů ve srovnání s předešlým rokem. Chilské vývozy za stejné období poklesly pouze o 1 % (pokles o 1 miliardu dolarů).⁷⁵

Oba dva státy disponují značnými surovinovými zdroji (především kovy), které se významně promítají do jejich komoditní struktury vývozů. Mimo tyto suroviny se na vývozech také podílí zemědělská produkce. Jsou to především vývozy ovoce s převahou hroznového vína. Nemalá část vývozů je tvořena průmyslovými výrobky jako například chemikáliemi, přístroji nebo dřevěným nábytkem. Peru ještě vyváží ropu, ropné deriváty a plyn.⁷⁶

Graf č. 5: Chilské a peruánské vývozy uskutečněné v roce 2014 rozdělené do základních vývozních skupin.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Peruánským celním úřadem SUNAT⁷⁷ a Chilskou centrální bankou.⁷⁸

V tomto základním rozdělení je viditelná určitá podobnost mezi hodnotovými vývozy obou zemí. Největší skupina – vytěžené suroviny (kovové a nekovové rudy a jejich koncentráty) měly takřka stejné procentuální zastoupení na celkových vývozech. Vývozy surovin generovaly 54 % příjmů z celkových chilských vývozů a podobně 52 % těch peruánských.⁷⁹

⁷⁵ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69; SUNAT, ref. 73

⁷⁶ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

⁷⁷ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

⁷⁸ SUNAT, ref. 69

⁷⁹ Vlastní dopočet na základě dat čerpaných z: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref.68; SUNAT, ref. 69

Zemědělské výrobky se již nevyznačují natolik podobnými poměry. Zatímco ještě v roce 2013 byla tato skupina relativně vyrovnaná stejně jako vývozy minerálů (tvořila 7,4 % chilských a 9,9 % peruánských vývozů),⁸⁰ tak v roce 2014 byl už tento rozdíl téměř dvojnásobný. Podíl chilských vývozů zůstal na 7,5 % a podíl peruánských vývozů vzrostl na 13 % celkových vývozů. Příčiny této náhlé změny byly dvojí. Prvním byl pokles příjmů z vývozů surovin a nárůst příjmů z vývozů zemědělských plodin (především kávy) a živočišné výroby. Třináctiprocentní podíl zemědělských výrobků na vývozech je největší za posledních 10 let a podíl peruánských surovin na celkových vývozech je naopak nejmenší za posledních 10 let.^{81,82}

Třetí skupina vývozů, která je pro obě země společná, jsou vývozy průmyslových výrobků. Jejich podíl na vývozech byl u obou zemí napříč poslední dekadou poměrně stabilní bez výrazných výkyvů. V roce 2014 tento podíl dosáhl 38,5 % (Chile) a 23 % (Peru). Pro Peru je ještě významný vývoz ropy, ropných derivátů a zemního plynu, které tvořily 12 % veškerých peruánských vývozů.⁸³

V následující části této práce budou podrobněji rozebrány a srovnány vývozy těchto čtyř základních skupin (tří v případě Chile).

⁸⁰ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 73

⁸¹ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

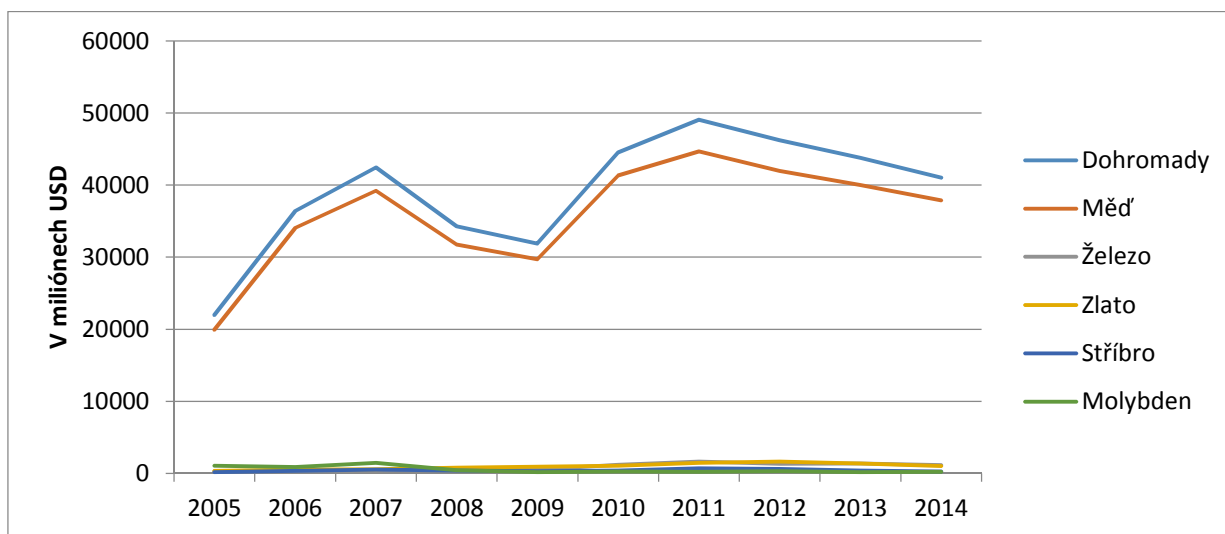
⁸² SUNAT. *Boletines* [Online databáze]. Časové pokrytí 2005-2014. Lima [vid. 2015-04-5]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/web_estadistica.htm

⁸³ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref.68; SUNAT, ref. 82

2.1.1 Srovnání podle vývozů surovin, kovů a hornin

Chile a Peru jsou významnými vývozci kovů a kovových rud, především mědi, ale také molybdenu, zinku, stříbra apod. Malá část je tvořena vývozy nekovů jako například fosfáty nebo mramorem. Všechny tyto suroviny se v roce 2014 podílely více než 50 % na celkových vývozech a ani během posledních 10 let se tento podíl nedostal pod tuto hranici (jak v případě Chile, tak Peru).^{84,85}

Graf č. 6: Vývoj chilských vývozů surovin během let 2005-2014.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou.⁸⁶

Chile těží relativně širokou škálu surovin a to dokonce i některé nepříliš běžné kovy jako je kupříkladu lithium nebo molybden.⁸⁷ Nicméně prvořadou roli ve vývozech hrají vývozy mědi, která se v hodnotovém vyjádření vývozů podílí 92 % na vývozech surovin (údaj za rok 2014 a zároveň i geometrický průměr za roky 2004–2014).⁸⁸

⁸⁴ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE. *Exportaciones mineras* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm

⁸⁵ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: SUNAT, ref. 82; BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

⁸⁶ BANCO CENTRAL DE CHILE. *Exportaciones mineras* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm

⁸⁷ BRITISH GEOLOGICAL SURVEY. *World Mineral Production 2009-2013* [Online]. Nottingham. 2015. ISBN 978-0-85272-849-9 [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <https://www.bgs.ac.uk/mineralsuk/statistics/worldStatistics.html> s. 44, 49

⁸⁸ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

Druhým nejvýznamnějším kovem v roce 2014 bylo železo s 2,8% podílem na vývozech surovin a třetím zlato s 2,5% podílem. Je tedy zřejmé, že Chile je značně závislá především na vývozech mědi, které tvoří více než polovinu veškerých vývozů.⁸⁹

Zásoby mědi alokované na území Chile jsou odhadovány na 209 miliónů tun.⁹⁰ Tyto odhadované zásoby Chile patří mezi nejvyšší na světě a dle odhadu USGS (U. S. Geological Survey, 2015, s. 49) tvoří téměř třetinu ekonomicky vytěžitelných světových zásob.

Toto množství by při roční úrovni těžby 5,746 miliónů tun⁹¹ (za rok 2014) mělo vystačit na dalších 36 let nepřetržitého provozu při zachování stejných podmínek.⁹²

Pokud bychom k odhadovaným vytěžitelným zásobám Chile přičetli i odhadované vytěžitelné zásoby Peru (68 miliónů tun), dostali bychom se dokonce na téměř 40 procent veškerých odhadovaných vytěžitelných zásob mědi, které jsou koncentrovány v tomto jednom regionu.⁹³

Nicméně to platí pro již objevená ložiska. U. S. Geological Survey odhaduje, že celosvětově existuje 3,5 miliard tun neobjevených ložisek (známé celosvětové zásoby jsou 2,1 miliard tun, z čehož ale ne všechny jsou vytěžitelné z ekonomického hlediska, kdy by se náklady na těžbu nevrátily prodejem mědi). Většina z těchto neznámých ložisek (okolo 20 %), by měla být alokována v Jižní Americe a to konkrétně v pásu při pobřeží Tichého oceánu. Což je převážně na území Chile a částečně také Peru.^{94,95}

⁸⁹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

⁹⁰ U.S. GEOLOGICAL SURVEY. Copper. *Mineral Commodity Summaries* [online]. Leden 2015 [vid. 2015-4-12]. Dostupné z: <http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/commodity/copper/mcs-2015-coppe.pdf> s.49

⁹¹ COCHILCO. Producción cobre de mina mundial y Chile [xls]. *Producción Minera* [online]. [vid. 2015-4-3]. Dostupné z: <http://www.cochilco.cl/estadisticas/produccion.asp>

⁹² Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých U.S. GEOLOGICAL SURVEY, ref. 90, s. 49; COCHILCO, ref. 91

⁹³ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: U.S. GEOLOGICAL SURVEY, ref. 90

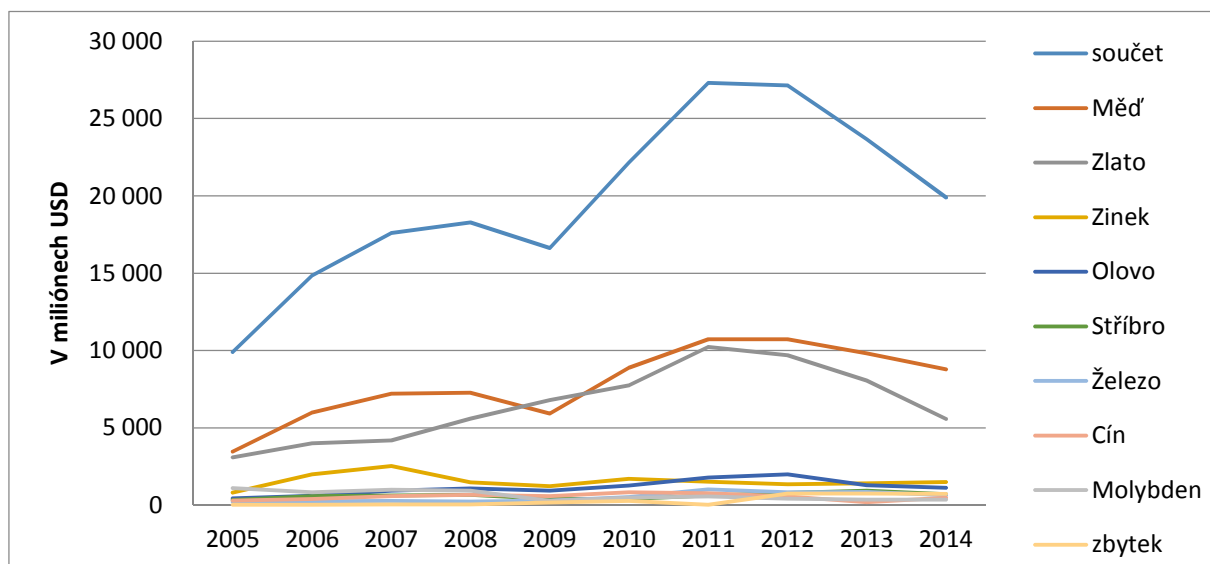
⁹⁴ U.S. GEOLOGICAL SURVEY. *Global Undiscovered Copper Resources Estimated at 3.5 Billion Metric Tons* [online]. Březen 6, 2014 [vid. 2015-4-11]. Dostupné z: <http://www.usgs.gov/newsroom/article.asp?ID=3818#.VSIXHJOzkXj>

⁹⁵ Johnson, K.M., Hammastrom, J. M, Zientek, M. L., Dicken, C. L. *Estimate of Undiscovered Copper Resources*

of the World, 2013. U.S. Geological Survey Fact Sheet 2014–3004 [online]. s. 1-3. Leden 2014. ISSN 2327–6932 [vid. 2015-4-20]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.3133/fs20143004>

Co se týká Peru, tak to stejně jako Chile těží a vyváží měď, ale měď není v komoditní struktuře vývozů minerálů natolik signifikantní, jako je tomu u Chile. Kromě mědi má podobný podíl na vývozech surovin i zlato.

Graf č. 7: Peruánské vývozy vytěžených surovin.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých peruánským celním úřadem SUNAT.⁹⁶

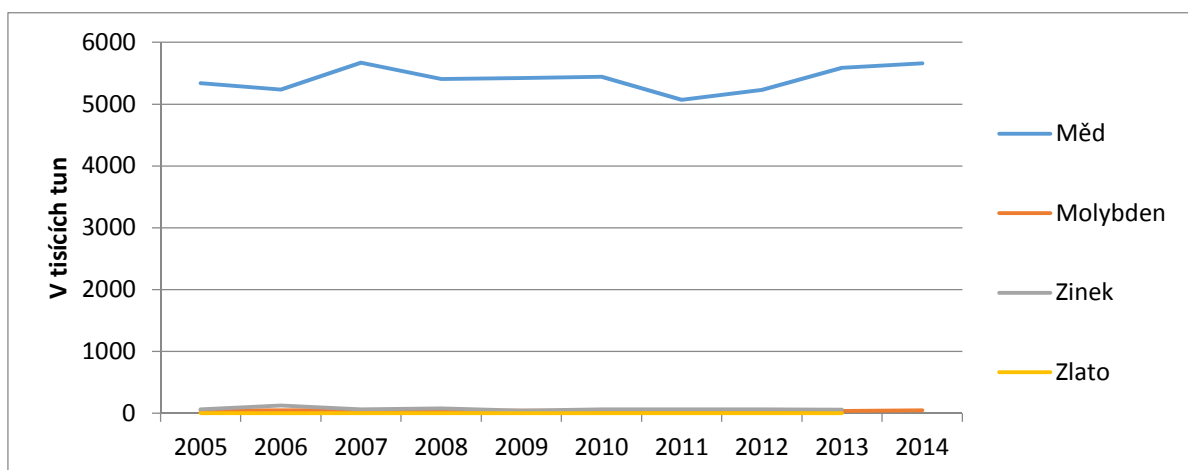
Peru není závislé na mědi do takové míry jako Chile. Podíl mědi na vývozech surovin dosáhl v roce 2014 pouze 44 %, druhé zlato 28 %, třetí zinek 7,5 % a čtvrté olovo 5,5 %. Peruánská těžba je tedy více diversifikovaná než ta chilská.⁹⁷

Hodnoty peruánských a chilských vývozů vytěžených surovin se za roky 2005–2014 znásobily a grafy zachycující vývoj peruánských a chilských vývozů surovin (graf č. 6 a graf č. 7) sledují podobný trend, který nejprve rostl až do roku 2011 a pak opět začal klesat.

⁹⁶ SUNAT, ref. 82

⁹⁷ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: SUNAT, ref. 69

Graf č. 8: Chilské vývozy vytěžených surovin v letech 2005 - 2014 vyjádřené váhově.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Chilskou komisí pro měď COCHILCO.⁹⁸

Chilská těžba je jednostranně zaměřená především na měď. Během uplynulých 11 let se váha vytěžené mědi příliš neměnila a pohybovala se v pásmu s maximem v 5 673 tisících tunách (2007) a minimem v 5 070 tisících tunách (2011).⁹⁹

Hodnota vyvezené mědi tedy nekoreluje s vyvezeným množstvím. Pro srovnání v roce 2005 Chile vyvezla 5 337 tisíc tun mědi za přibližně 22 miliard dolarů a v roce 2011 to bylo 5 070 tisíc tun za přibližně 49 miliard dolarů. Analogicky pokles exportů (hodnotově) mezi roky 2007 a 2009 o 25 % nebyl způsoben pouze poklesem v množství exportované mědi, která poklesla jen o 5 %.¹⁰⁰

Zbytek tedy musel být způsoben změnou ceny. Pohyby cen mědi byly tedy v posledním desetiletí nejdůležitější proměnnou, která měla vliv na celkové hodnotě vyvážené chilské mědi.

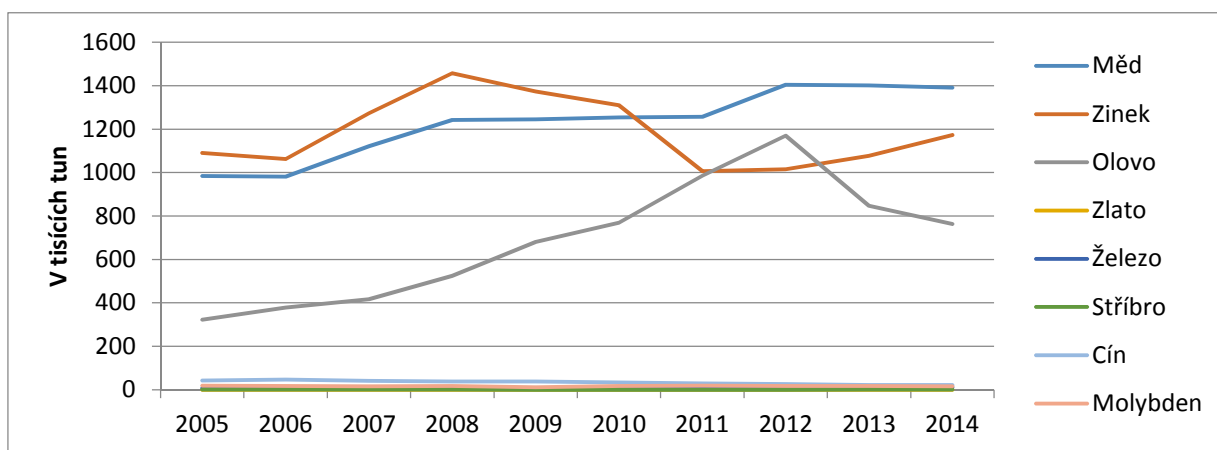
⁹⁸ COCHILCO. *Yearbook: Copper and other Mineral statistics 1994-2013* [online]. Santiago de Chile. 2014. ISSN 0716-8462 [vid. 2015-4-15]. Dostupné z:

<http://www.cochilco.cl/descargas/estadisticas/anuarios/AE2014.pdf> s. 27

⁹⁹ COCHILCO, ref. 98, s. 27

¹⁰⁰ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; COCHILCO, ref. 82, s. 27

Graf č. 9: Peruánské vývozy vytěžených surovin v letech 2005 - 2014 vyjádřené váhově.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Peruánským ministerstvem pro těžbu a energetiku MINEM.^{101, 102}

Peruánská těžba je o něco pestřejší, než ta chilská a to i ve vyjádření pomocí váhy. V roce 2014 byla váhově nejvyváženějším kovem měď, následovaná zinkem a olovem. Vývozy mědi mezi roky 2005–2012 konstantně rostly a to z 984 tisíců tun na 1 405 tisíc tun, což byl nárůst o 42,8 %. Tato hodnota se ustálila v roce 2014 na 1 392 tisících tunách.¹⁰³

Chilská těžba za stejné období (2005–2012) poklesla o 2 %. A mezi roky 2012–2014 vzrostla jen lehce. Celkový nárůst vývozu mezi roky 2005–2014 byl tedy pouze 2 %, což byl několikanásobně menší růst než ten peruánský.¹⁰⁴

Peru kromě mědi vyváželo ještě i zinek a olovo. Tyto dva kovy se v roce 2014 váhově podílely na vývozech minerálů přibližně 57 %, nicméně hodnotově pouze 13 % a to kvůli

¹⁰¹ MINEM. Boletín estadístico del subsector minero. *Febrero 2015* [online]. Lima. 2015 [vid.2015-4-15].

Dostupné z:

<http://www.minem.gob.pe/minem/archivos/file/Mineria/PUBLICACIONES/VARIABLES/2015/FEBRERO.pdf> s. 10

¹⁰² MINEM. Boletín estadístico de minería. *2013 Reporte anual* [online]. Lima. 2014 [vid.2015-4-15].

Dostupné z:

<http://www.minem.gob.pe/minem/archivos/file/Mineria/PUBLICACIONES/VARIABLES/2014/BOLETINREPO RTE.pdf> s.11; MINEM, ref. 101, s.10

¹⁰³ MINEM, ref. 101, s. 10; MINEM, ref. 102, s. 11

¹⁰⁴ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých COCHILCO, ref. 82, s. 27; MINEM, ref. 101, s. 10; MINEM, ref. 102, s. 11

poměrně nízké ceně těchto kovů na světovém trhu (libra zinku stála průměrně 58 dolarů v roce 2014 a olovo stálo 90 dolarů - taktéž za libru).¹⁰⁵

Je tedy zřejmé, že na vývoj chilských a peruánských vývozů podle hodnoty působí velkou měrou vývoj ceny vyvážených kovů. Následující tabulka č. 6 srovnává vývoj těchto cen.

Tabulka č. 6: Vývoj cen kovů za roky 2007 – 2014.

		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Měď	Libra/USD	290	272	214	321	386	346	317	287
Zlato	Trojská unce/USD	697	873	1021	1325	1326	1083	1413	1264
Olovo	Libra//USD	115	100	72	92	113	100	94	90
Zinek	Libra/USD	91	47	39	59	69	60	59	158
Stříbro	Trojská unce/USD	13	15	14	19	34	30	23	19

*Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých peruánským ministerstvem pro těžbu a energetiku MINEM.*¹⁰⁶

Z uvedených kovů je zajímavé srovnání vývoje cen mědi a zlata a to kvůli rozdílné komoditní struktuře vývozů Chile a Peru. Zatímco hodnota chilských vývozů závisí značně na vývoji cen mědi (a dá se dokonce říci, že hodnota těchto vývozů bude záležet „pouze“ na vývoji cen vzhledem k takřka nerostoucím vývozům mědi podle váhy za posledních 10 let), tak pro Peru mají podobný význam jak měď, tak zlato.

Při pohledu na vývoj cen mezi roky 2007 až 2014 se zde za poslední roky nezdála být přítomná čistě pozitivní nebo negativní korelace mezi cenami zlata a mědi. Zatímco mezi léty 2007 a 2009, kdy nastoupila finanční krize, cena mědi klesla z 290 na 214 USD za libru, tak cena zlata naopak rostla a to z 697 na 1021 USD za trojskou unci. Další rok potom nastal cenový boom pro obě komodity, který trval až do roku 2011. Měď poté začala stabilně klesat, zatímco cena zlata se pohybovala proměnlivě nahoru a dolů, na rozdíl od mědi.¹⁰⁷

Neexistující korelace mezi cenami mědi a zlata tedy vystavuje Peru nižšímu riziku a nižší zranitelnost vůči prudkým výkyvům v cenách jedné z těchto komodit.

¹⁰⁵ MINEM, ref. 101, s. 10; MINEM, ref. 102, s. 11

¹⁰⁶ MINEM, ref. 101, s. 10; MINEM, ref. 102, s. 11

¹⁰⁷ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých: MINEM, ref. 102, s. 11

Vynikající příklad je vývoj událostí mezi lety 2007–2009, kdy došlo v poklesu chilských vývozů kovů (hodnotově) o 25 % (což je stejná hodnota o kterou i poklesly vývozy mědi měřené podle hodnoty), zatímco u Peru došlo k poklesu pouze o 8 %, právě díky hodnotovému nárůstu vývozů zlata, které byly kryty zvyšující se cenou a částečně vykompenzovaly poklesy cen mědi a zinku.¹⁰⁸

2.1.2 Srovnání podle vývozů zemědělských produktů

Chile a Peru vyvážejí také svou zemědělskou produkci. Konkrétně Peru v roce 2014 vyvezlo zemědělské produkty za 5 miliard dolarů, což generovalo 13 % jejích vývozů a Chile vyvezlo produkty za 5,7 miliard dolarů, což generovalo 7,5 % jejích vývozů.¹⁰⁹

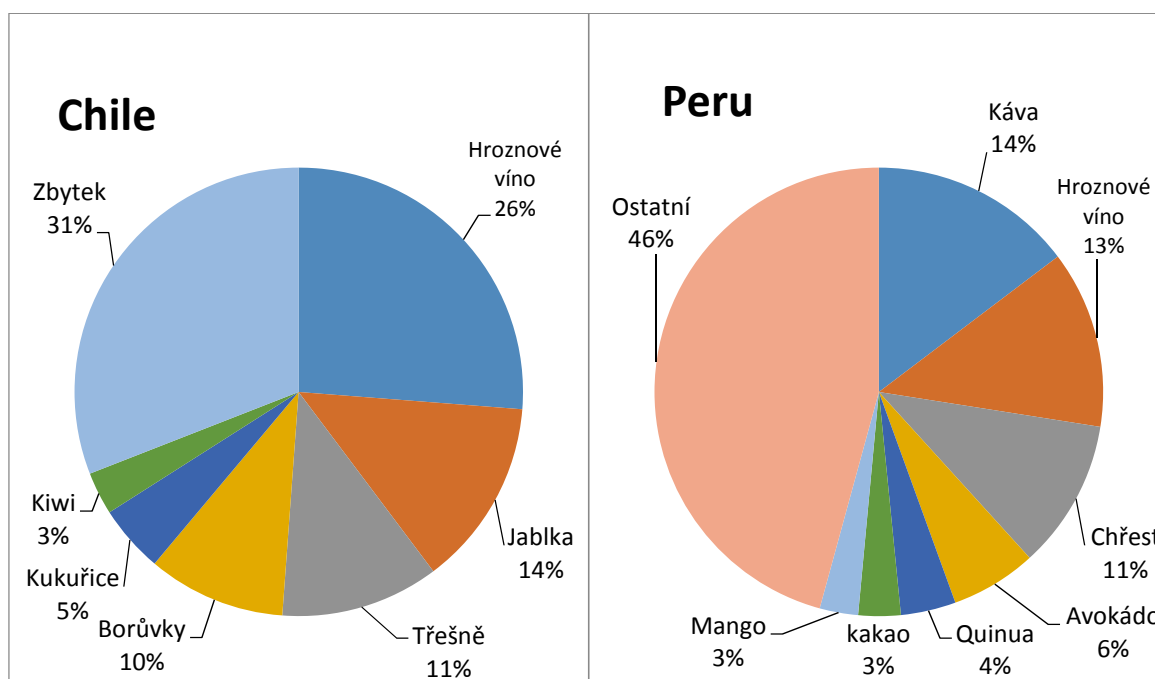
Obě dvě země se v zemědělské produkci specializují rozdílně (s výjimkou hroznového vína).¹¹⁰

¹⁰⁸ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých MINEM, ref. 102, s. 11, BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

¹⁰⁹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

¹¹⁰ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

Graf č. 10: Srovnání komoditní struktury chilských a peruánských vývozů zemědělských produktů.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou¹¹¹ a peruánským celním úřadem SUNAT.¹¹²

Peru mělo v roce 2014 diversifikovanější skladbu vývozů zemědělských produktů, než jak tomu bylo u Chile. V případě Chile prvních pět položek (hroznové víno, jablka, třešně, borůvky a kukuřice) generovalo 66 % veškerých vývozů zemědělských produktů, zatímco v případě Peru prvních pět položek (káva, hroznové víno, chřest, avokádo a quinoa) generovalo lehce pod polovinu (48 %) všech vývozů zemědělských plodin.^{113,114}

Oba dva státy vyváží hroznové víno, ale tím podobnost ve vývozech končí. Peru se specializuje hlavně na kávu, chřest, avokádo, quinu, kakao, mango, banány apod., tedy především plodiny, které potřebují teplé, tropické prostředí, zatímco Chile vyváží hlavně jablka, třešně, borůvky, kukuřice, tedy plodiny, kterým vyhovuje spíše mírné pásmo.¹¹⁵

¹¹¹ BANCO CENTRAL DE CHILE. *Exportaciones agropecuarias silvícolas y pesca extractiva* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm

¹¹² SUNAT, ref. 69

¹¹³ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE. ref. 111

¹¹⁴ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: SUNAT, ref. 68

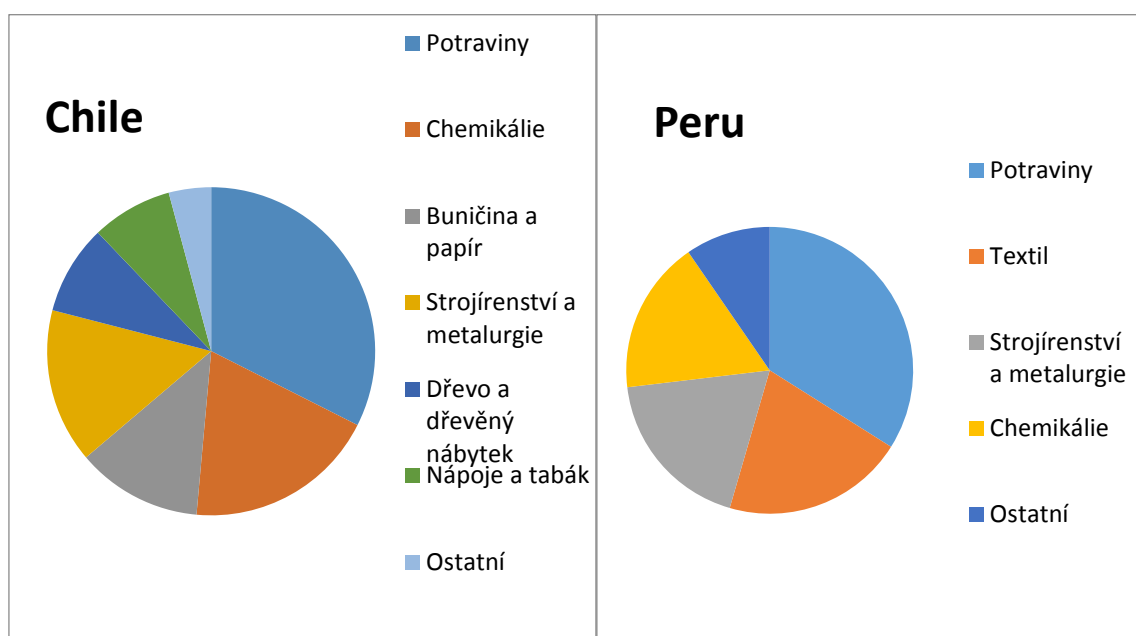
¹¹⁵ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 111; SUNAT, ref. 69

Peruánský 13% podíl zemědělských produktů na celkových vývozech v roce 2014 byl největší za posledních 13 let. Průměrný podíl¹¹⁶ za posledních třináct let byl 9%. Tento výkyv byl způsoben poklesem podílu vývozů vytěžených surovin na celkových vývozech a nárůstem zemědělských vývozů o 20 % a to především vývozů hroznového vína (o 40 %) a avokáda (o 60 %).¹¹⁷

2.1.3 Srovnání podle vývozů průmyslových výrobků

Nejrůznorodější skupinou jsou průmyslové výrobky. Ty se v roce 2014 podílely na vývozech Chile 38 %, a na vývozech Peru o něco méně a to 23 %.¹¹⁸

Graf č. 11: Srovnání chilských a peruánských vývozů průmyslových výrobků.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou¹¹⁹ a peruánským celním úřadem SUNAT.¹²⁰

¹¹⁶ Geometrický průměr

¹¹⁷ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých SUNAT, ref. 82

¹¹⁸ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

¹¹⁹ BANCO CENTRAL DE CHILE. *Exportaciones industriales* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm

¹²⁰ SUNAT, ref. 69

2.1.3.1 Potraviny

Potraviny měly v roce 2014 největší podíl na skupině průmyslových výrobků a tento podíl byl u obou států velmi podobný. U Chile to bylo v roce 2014 po 32,4 % a v případě Peru to bylo 33,9 %.¹²¹

Největší část této skupiny tvořily vývozy ryb a zpracované produkty z ryb (moučka, olej). Chile nejvíce vyváželo lososa (40 % potravinových vývozů) a Peru především rybí moučku a rybí olej, které tvořily 60 %.¹²²

Způsob, jakým obě dvě země získávají své ryby a mořské plody, se liší. Oba dva státy loví ryby u svého pobřeží a využívají na živiny bohatého Humboldtova proudu.¹²³

Oba dva státy patří mezi největší lovce ryb na světě. Jejich společný podíl na celosvětovém výlovu v roce 2013 dosáhl 11,9 %. Tento podíl se během let 2005–2013 nedostal pod 8,2 % (2010) a vrcholu dosáhnul v roce 2005, kdy byl 15,1 %. Peru během let 2004–2013 toho vylovila téměř dvakrát tolik co Chile a její podíl na světovém rybolovu se pohyboval v rozmezí 4,8 % (2010) až 10,2 % (2004). V roce 2013 tento podíl dosáhl 7,6 % což je o 3,3 procentních bodů více, než jak se podílelo Chile.¹²⁴

Tabulka č. 7: Chilské a peruánské výlovy za rok 2013 podle druhu ryb.

Peru			Chile ¹²⁵		
Ančovičky	Peruánský kalmar	Makrely	Ančovičky	Sled'	Makrely
82.88%	7.6%	1.38%	35.1%	10.35%	10.1%

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Světovou organizací pro výživu a zemědělství.¹²⁶

¹²¹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

¹²² BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

¹²³ WORLD WIDE FUND FOR NATURE. *Humboldt Current. About the Area* [online]. [vid. 2015-4-11].

Dostupné z: http://wwf.panda.org/about_our_earth/ecoregions/humboldt_current.cfm

¹²⁴ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. Capture Production 1950-2013. *FishStatJ* [online databáze]. Březen 2015 [vid 2015-4-13].

Dostupné z: <http://www.fao.org/fishery/statistics/software/fishstatj/en>

¹²⁵ Chile vedle toho ještě udává jako významný lov řas, který se podílel na výloveh v roce 2012 přibližně 14 % vyloveného množství spolu s rybami

¹²⁶ FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS, ref. 124

Zatímco v případě Peru tvoří ančovičky naprostou většinu výlovu, tak u Chile to je přibližně třetina. Oba dva státy ještě loví i makrely a Peru navíc ještě olihně a Chile sledě.¹²⁷

Nicméně výlovy ryb není jediná oblast, na kterou se Chile zaměřuje. Jeden z největších chilských vývozních artiklů – losos není loven, ale uměle chován, což je zase oblast, ve které Chile dominuje nad Peru.¹²⁸

V roce 2013 se Chile podařilo vyprodukovat (chovem) 1 milión tun ryb, zatímco Peru pouze 72 tisíc tun.¹²⁹ Toto vyprodukované množství udělalo z Chile v roce 2012 osmého největšího chovatele ryb na světě.¹³⁰

Chile se zaměřuje především na chov ryb s velkou přidanou hodnotou. Zajímavé je srovnání hodnoty jedné tuny chilské chovné produkce s největšími světovými producenty v roce 2012. Ta byla po Japonsku druhá nejvyšší v této skupině. Tabulka je doplněná i o Peru, které sice nepatří mezi největší světové chovatele, ale také se zaměřuje na chov ryb s vysokou hodnotou.¹³¹

Tabulka č. 8: Průměrná hodnota jedné tuny chovu ryb.

	Japonsko	Chile	Svět	Peru
USD/tuna	6480	5592	2067	6527

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Organizací pro výživu a zemědělství.¹³²

¹²⁷ FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS, ref. 124

¹²⁸ FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. Aquaculture Production (Quantities and values). *FishStatJ* [online databáze]. Březen 2015 [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <http://www.fao.org/fishery/statistics/software/fishstatj/en>

¹²⁹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS, ref. 128

¹³⁰ FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. *World aquaculture production of fish, crustaceans, molluscs, etc., by principal producers in 2012* [online]. s. 44 [vid 2015-4-17]. Dostupné z: <ftp://ftp.fao.org/fi/stat/summary/a-4.pdf>

¹³¹ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS, ref. 130

¹³² FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. *World aquaculture production of fish, crustaceans, molluscs, etc., by principal producers in 2012* [online]. s. 44 [vid 2015-4-17]. Dostupné z: <ftp://ftp.fao.org/fi/stat/summary/a-4.pdf>

Pokud porovnáme peruánskou a chilskou strukturu chovu, tak v případě Chile převažuje chov lososů¹³³, kteří v roce 2012 tvořili polovinu veškerých chovaných ryb¹³⁴ (52 %) a generovali také polovinu veškeré hodnoty chovu (54 %). Chile dále chová barevné pstruhy (24 % chovaných ryb, 27 % hodnoty) a slávky (23 % chovu, 16 % hodnoty). Tyto tři skupiny tvořily 97 % produkce chovu a 99 % jeho hodnoty.¹³⁵

Peru naproti tomu se v chovu specializuje na hřebenatky, které tvořily 34 % chovu co do hmotnosti a 50 % co do hodnoty, na krevety (25 % co do hmotnosti a 26 % co do hodnoty) a na pstruhy duhové, což je jediný druh ryby, kterou chovají obě dvě země. Ten v případě Peru tvoří 34 % chovaných ryb a mořských plodů a vytváří 20 % hodnoty.¹³⁶

S ohledem na skutečnost že Chile kromě lovu ryby i chová a to především ryby s vysokou přidanou hodnotou, tak není až natolik překvapující že v celkových hodnotových vývozech Chile předběhla Peru. Chilské vývozy dosáhly v roce 2011 4,6 miliard dolarů, zatímco ty peruánské 3,16 miliard dolarů.¹³⁷

Lov a chov ryb a jejich zpracované formy jsou jednou z nejvyváženějších položek ve skupině potravin. V roce 2014 přes 60 % chilských vývozů potravin generovaly plody moře a jejich zpracované formy (losos, pstruh, rybí konzervy, rybí moučka, olej...) dalších 13 % tvořily vývozy masa (především drůbeží a vepřové) a přes 8 % vývozy ovoce, ale tentokrát již zpracované do konzerv, sušené ovoce apod.¹³⁸

Skupina peruánských potravin byla tvořena především rybí moučkou (45%), rybami (40%) a rybím olejem (13 %). Cukr generoval 2 %.¹³⁹ Pokud by se skupina zemědělských produktů

¹³³ Losos atlantský a losos stříbrný (Zdroj: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION, ref. 128)

¹³⁴ Podle hmotnosti

¹³⁵ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION, ref. 128

¹³⁶ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION, ref. 128

¹³⁷ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. Fisheries Commodities Production and Trade 1976-2011. *FishStatJ* [online databáze]. Březen 2015 [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <http://www.fao.org/fishery/statistics/software/fishstatj/en>

¹³⁸ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE. *Exportaciones industriales* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-04-3]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm

¹³⁹ SUNAT, ref. 69

a potravin sdružila do jedné, tak potom by tento sdružený podíl dohromady vytvářel shodně 20 % vývozu pro oba dva státy.¹⁴⁰

2.1.3.2 Strojírenství a metalurgie

Obě dvě země vyváží i strojírenské výrobky a metalurgicky opracované produkty. Peru v roce 2014 z této skupiny vyvezla zboží za 1,6 miliard dolarů a byly to především strojírenské výrobky (36 %), měděný drát (20 %) a zinek s koncentrací vyšší než 99,99 % (13 %).¹⁴¹

Chile potom vyvezlo výrobky za 3,1 miliard dolarů a jednalo se ve velké míře o strojírenské výrobky a vybavení (37 %), dopravní prostředky (25 %) a zbytek, který byl tvořen především měděným drátem a výrobky z kovů obecně.¹⁴²

2.1.3.3 Chemikálie

Chile v roce 2014 vyvezlo chemikálie za 5,5 miliard dolarů což je několikanásobně více, než jak tomu bylo u Peru, které vyvezlo chemikálie za 1,5 miliard dolarů. Oba dva státy vyváží velmi pestrou škálu produktů, z nichž většina je obtížně zařaditelná do větších skupin.¹⁴³

Nicméně se dá říct, že u Chile dominovaly vývozy oxidu molybdenu (20 %), hnojiv (14,5 %) a jódu (12 %). U Peru dominovaly především vývozy polymerů etylenu a polypropylenu, které se podílely minimálně 15 % na celkových vývozech chemikálií. Další vývozy byly tvořeny například oxidy zinku, alkoholem nebo kyselinou sírovou.¹⁴⁴

2.1.3.4 Nápoje a tabák

K další skupině průmyslových výrobků, které jsou nicméně významné pouze pro Chile, se řadí nápoje a tabák (za rok 2014 vygenerovaly vývozy v hodnotě 2,3 miliard dolarů).

¹⁴⁰ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

¹⁴¹ SUNAT, ref. 68

¹⁴² Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 119

¹⁴³ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 119; SUNAT, ref. 69

¹⁴⁴ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 119; SUNAT, ref. 69

Konkrétně to byly vývozy vína (80% podíl na vývozech nápojů a tabáku, 2,5% na celkových vývozech) a nealkoholické nápoje, které generovaly 13,5 % vývozů nápojů.¹⁴⁵

2.1.3.5 Textil

Peru vyvážela i textil, jehož vývozy dosáhly 1,7 miliard dolarů. Jednalo se především o oblečení jako například trička, košile nebo kalhoty.¹⁴⁶

2.1.3.6 Dřevo a dřevěný nábytek

Dřevo a dřevěný nábytek tvořily 9 % hodnoty chilských vývozů průmyslových výrobků (2,5 miliard dolarů) a převážně se z této skupiny vyvážely dřevěné hranoly, desky a štěpky (75 %) a jen menší část tvořil nábytek samotný.¹⁴⁷

2.1.3.7 Buničina a papír

Z Chile se v roce 2014 vyvezlo buničiny a papíru v hodnotě 3,5 miliard dolarů, z čehož více než 80 % byla samotná buničina. Papír byl zastoupen jen minimálně.¹⁴⁸

¹⁴⁵ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 119

¹⁴⁶ SUNAT, ref.69

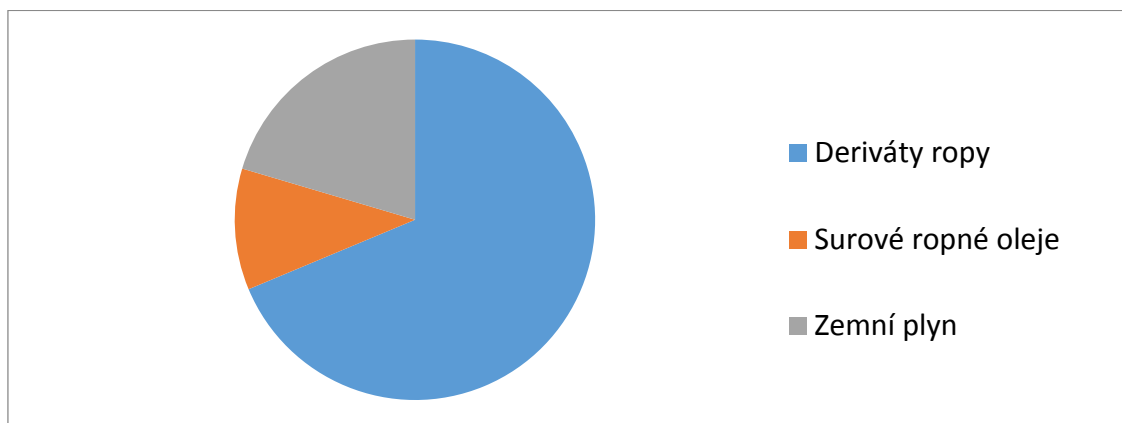
¹⁴⁷ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 119

¹⁴⁸ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 119

2.1.4 Ropa a zemní plyn

Poslední velkou skupinou jsou vývozy ropy a zemního plynu. Tyto komodity vyváží pouze Peru. Graf č. 12 ukazuje strukturu těchto vývozů v roce 2014.

Graf č. 12: Struktura peruánských vývozů ropy a zemního plynu.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých peruánským celním úřadem SUNAT.¹⁴⁹

Peru za rok 2014 vyvezlo ropu a zemní plyn v ekvivalentu 4,5 miliard dolarů, což se rovnalo 12 % peruánských vývozů během roku. Je třeba zmínit, že peruánský ropný průmysl je stále ještě nerozvinutý a vyváží ropné produkty s malou přidanou hodnotou. Podle Business monitor international je tato skutečnost důvod, proč Peru musí importovat celou řadu ropných produktů, protože si je zatím není ze své ropy schopno vyrobit samo.^{150,151}

I když vývozy ropy a zemního plynu se zdají být výhodné pro ekonomiku Peru, jelikož přináší do země nové příjmy, tak podle Leonarda Leunga minimálně co se týká plynu, to není pravda a to hlavně proto, že Peru exportuje více plynu (kvůli sjednaným závazkům), než

¹⁴⁹ SUNAT. Principales Subpartidas Nacionales Según Sector Económico. *Periodo: Enero – Diciembre 2014. PERU: REGIMENES DEFINITIVOS. EXPORTACIÓN DEFINITIVA* [Online]. Lima [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2014.htm

¹⁵⁰ BUSINESS MONITOR INTERNATIONAL. *Peru petrochemicals report 2014* [Online]. London. 2013. ISSN 1749-2378 [vid 2015-4-30]. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1505410807/56522E547B35454APQ/5?accountid=1720> 3. s. 28; SUNAT, ref. 69

¹⁵¹ BUSINESS MONITOR INTERNATIONAL. *Peru petrochemicals report* [Online]. Leden 15, 2015 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://store.bmiresearch.com/peru-petrochemicals-report.html>

kolik by mělo a to má negativní vliv na domácí poptávku. Tato skutečnost podle názoru Leonarda Leunga generuje ekonomickou ztrátu.¹⁵²

2.2 Komoditní srovnání dovozů

Chile v roce 2014 dovezlo zboží za celkem 72 159 ¹⁵³ miliónů dolarů. Ten samý rok Chile vyvezlo zboží za 75 675 miliard dolarů, což znamená, že dohromady Chile vykázalo přebytek na obchodním účtu 3 516 miliónů dolarů. ¹⁵⁴

Peru se naproti tomu v roce 2014 ocitlo v deficitu 4 075 miliónů dolarů. Dovozy dosáhly výše 42 191 miliónů dolarů.¹⁵⁵ Vývozy pouze 38 161 miliónů dolarů.¹⁵⁶

¹⁵² LEUNG, L. Jenkins, G. P. An Economic Evaluation of Peru's Liquefied Natural Gas Export Policy. *Energy Policy* [online]. November 2014. ISSN: 03014215 [vid. 2015-4-8]. Dostupné z: <http://web.a.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=4&sid=734ba1f1-1a40-41df-9d1a-124ff8c545ce%40sessionmgr4003&hid=4101&bdata=Jmxhbm9Y3Mmc2l0ZT1laG9zdC1saXZl#db=eoh&AN=1472623>. s. 643

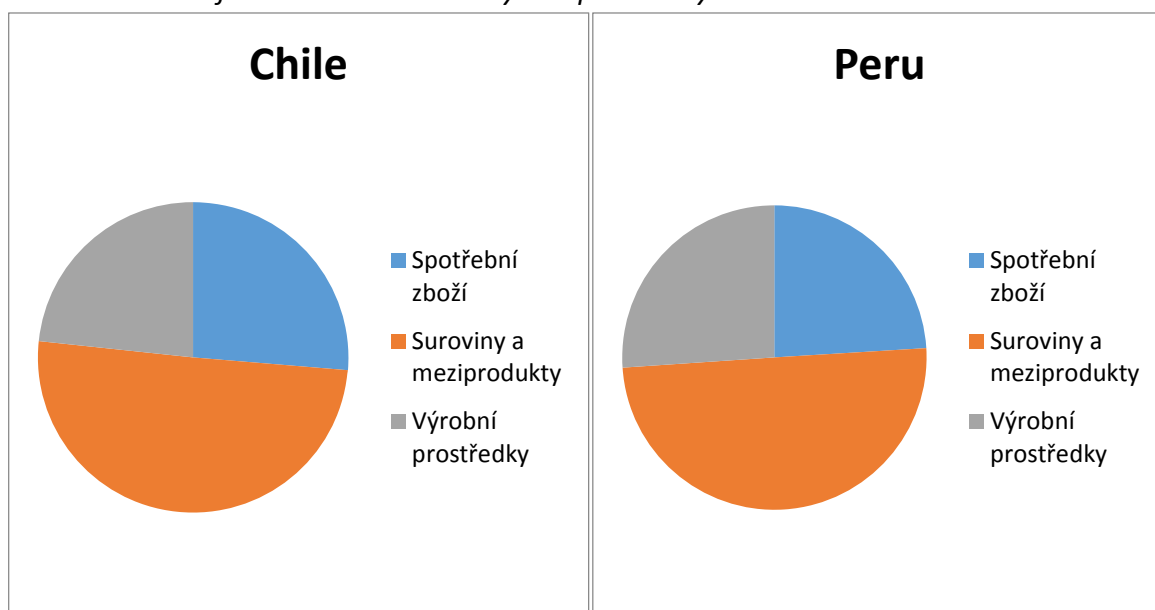
¹⁵³ BANCO CENTRAL DE CHILE. *Importaciones de bienes* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm

¹⁵⁴ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

¹⁵⁵ SUNAT. *Principales Subpartidas Nacionales según Cuode* [online]. Lima [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2014.htm

¹⁵⁶ SUNAT, ref. 69

Graf č. 13: Srovnání chilských a peruánských dovozů za rok 2014.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých peruánským celním úřadem SUNAT¹⁵⁷ a Chilskou centrální bankou.¹⁵⁸

Chilská centrální banka pro vyjádření dovozů používá odlišné rozčlenění do skupin, než jak tomu bylo v případě vývozu, které se členily do tří skupin – vytěžené suroviny, zemědělské produkty a průmyslové výrobky.

Tato situace trochu ztěžuje srovnatelnost vývozu a dovozů. Nicméně určitá podobnost je v dovozech „surovin a meziproduktů“ a vývozech vytěžených surovin, zemědělských produktů, buničiny a papíru, dřeva a chemikálií a ropy a zemního plynu, které vyjadřují v zásadě velmi podobnou skupinu nezpracovaných, anebo jen mírně zpracovaných výrobků.

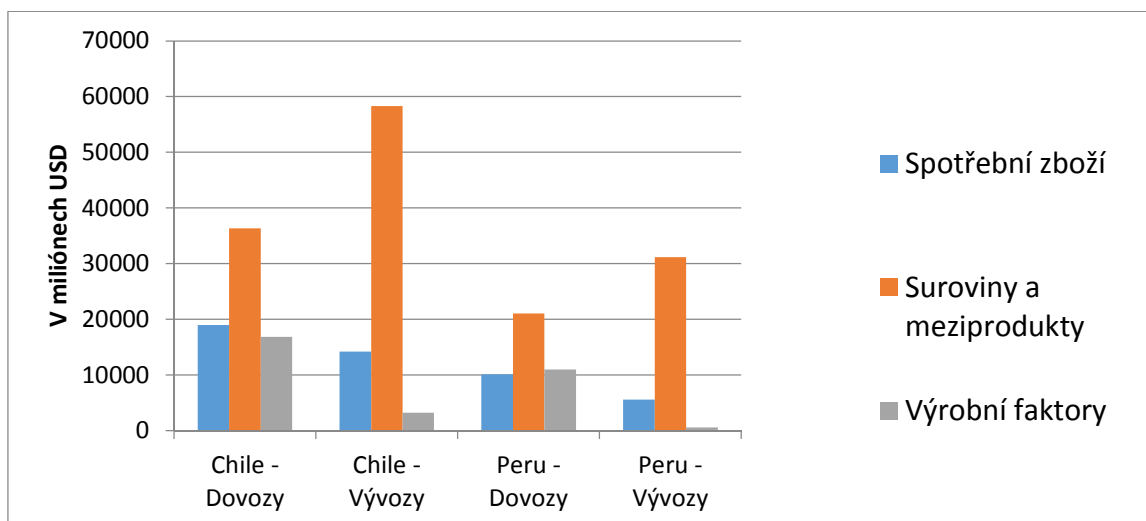
Skupina „spotřební zboží“ se potom skládá ze dvou skupin – zboží dlouhodobé spotřeby (auta, počítače, mobilní telefony...) a zboží krátkodobé spotřeby (potraviny, nápoje, léky, parfémy atd.). Tato skupina je tedy v zásadě tvořena položkami, které by bylo možno zařadit do skupiny průmyslových výrobků s výjimkou „strojírenství (bez metalurgie)“, které je srovnatelné s dovezenými výrobními faktory.¹⁵⁹

¹⁵⁷ SUNAT, ref. 155

¹⁵⁸ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 153

¹⁵⁹ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 153; SUNAT, ref. 156; BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

Graf č. 14:¹⁶⁰ *Chilské a peruánské dovozy a vývozy vyjádřené jako dovozy/vývozy spotřebního zboží, surovin a meziproduktů a kapitálových statků.*

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých peruánským celním úřadem SUNAT¹⁶¹ a Chilskou centrální bankou.¹⁶²

Z grafu je patrné, že Chile i Peru vyvázejí především suroviny a meziprodukty, které značně převyšují ty dovezené. Oba dva státy dovezly více strojů a strojního zařízení (výrobních faktorů), než kolik jich vyvezly. Jediná relativně vyrovnaná oblast se týkala dovozů a vývozů spotřebního zboží. Nicméně Chile, stejně jako Peru, i v této skupině dovezlo více spotřebních výrobků, než jich vyvezlo.

Struktura dovozů podle položek

Dovozům dlouhodobého spotřebního zboží do obou ekonomik dominovaly především automobily a televizory. V případě Chile ještě navíc dovozy mobilních telefonů a laptopů. Co se týkalo zboží krátkodobé spotřeby, tak se nejvíce dovážely léky a potraviny.¹⁶³

Ze surovin dominovalo palivo a to překvapivě u obou států, přestože Peru vyváží ropu a zemní plyn. Podíl paliv na chilských dovozech surovin dosahoval jedné třetiny a konkrétně

¹⁶⁰ Vývozy byly sdruženy do stejné skupiny jako dovozy. Skupina vývozů byla vytvořena ze strojírenských výrobků, suroviny a meziprodukty z vytěžených surovin, chemikálií, buničiny, dřeva, metalurgických výrobků, ropy a dřeva a zemědělských produktů. Spotřební zboží ze zbylých vývozů (potraviny, textile ...)

¹⁶¹ SUNAT, ref. 69; SUNAT, ref. 155

¹⁶² BANCO CENTRAL DE CHILE, ref.68; BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 153

¹⁶³ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 153; SUNAT, ref. 155

se jednalo o ropu a naftu. Podobně i peruánský podíl dovezených paliv na dovezených surovinách se pohyboval lehce pod 30 %.¹⁶⁴

Zbytek chilských dovozů surovin a polotovarů byl zastoupen převážně chemikáliemi, kovovými výrobky a součástkami. Peru na druhou stranu nejvíce dovážela sójové výrobky, kukuřici a pšenici. Dovozy výrobních faktorů byly potom u obou států tvořeny stroji, přepravními prostředky pro transport zboží, autobusy, traktory, motory a strojními součástkami.¹⁶⁵

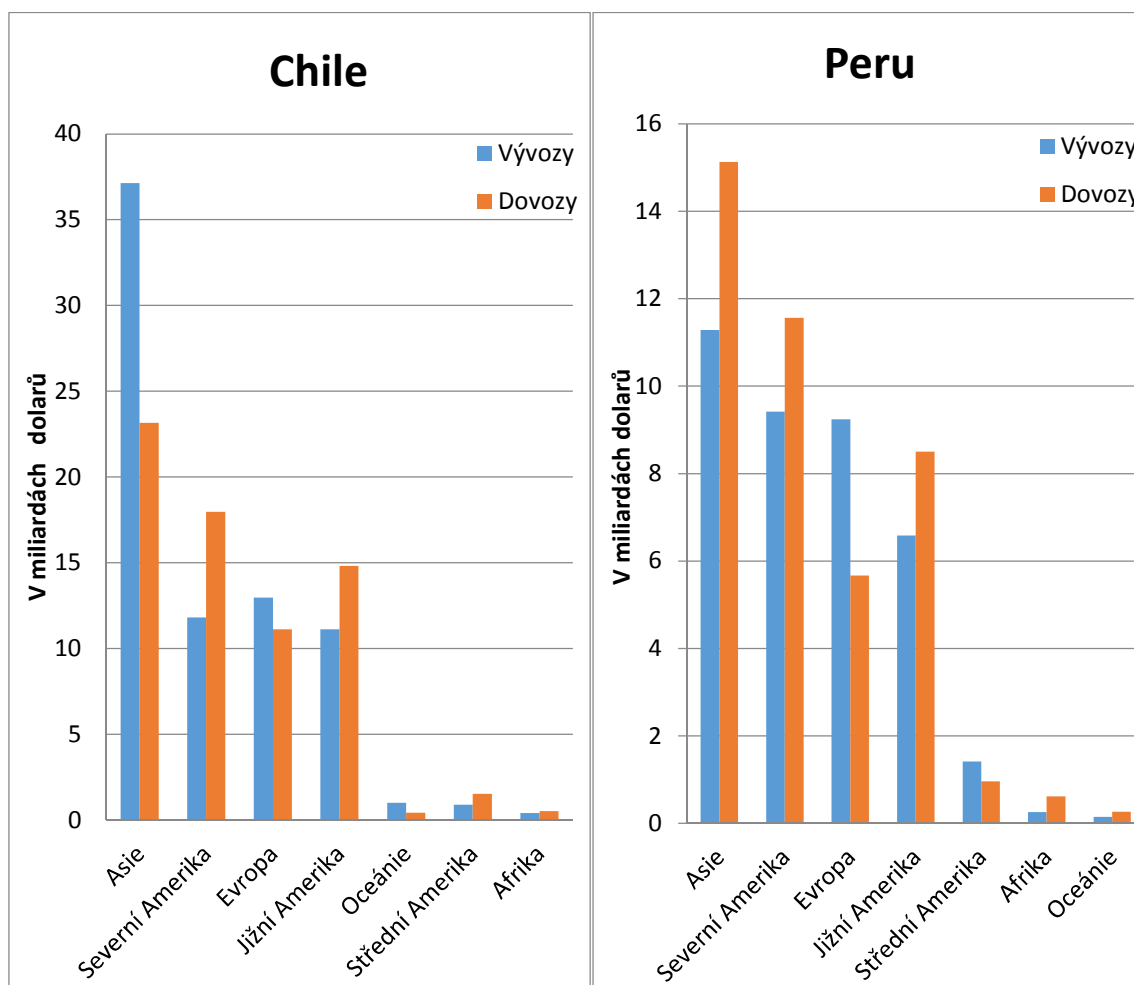
¹⁶⁴ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 153; SUNAT, ref. 155

¹⁶⁵ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 153; SUNAT, ref. 155

2.3 Teritoriální porovnání chilských a peruánských vývozu a dovozů

2.3.1 Podle makroregionů

Graf č. 15: Srovnání chilských a peruánských vývozu podle makroregionů za rok 2014.

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou¹⁶⁶ a peruánským celním úřadem SUNAT.^{167,168}

¹⁶⁶ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

¹⁶⁷ SUNAT. Principales Subpartidas Nacionales Según País de Destino. Periodo: Enero – Diciembre 2014. PERU: REGIMENES DEFINITIVOS. EXPORTACIÓN DEFINITIVA [Online]. Lima [vid.2015-4.17]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2014.htm

¹⁶⁸ SUNAT. Principales Subpartidas Nacionales Según País de Origen. Periodo: Enero – Diciembre 2014. PERU: REGIMENES DEFINITIVOS. IMPORTACIÓN PARA EL CONSUMO [Online]. Lima. [vid. 2015-4-11]. Dostupné z : http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2014.htm

Oblastí, kam v roce 2014 zaměřila největší část chilských a peruánských vývozu, byla Asie. Pro Chile to byl zdaleka nejvýznamnější region, do kterého v roce 2014 zaměřilo 49 % chilských vývozu. Na peruánských vývozech se Asie podílela pouze 29,4 %. Peru mělo, na rozdíl od Chile, své vývozy rovnoměrněji rozprostřené do Severní Ameriky, Asie, Evropy a Jižní Ameriky.¹⁶⁹

Teritoriální struktura chilských a peruánských dovozu ze všech makroregionů byla takřka totožná a podíly makroregionů na dovozech do Chile a Peru se mezi těmito dvěma státy lišily jen velmi málo (s maximální odchylkou 3 procentní body v případě Evropy, kdy byl rozdíl největší). To společně s podobnou komoditní strukturou dovozu znamená, že poptávka v obou zemích po dovozech by mohla být uspokojována stejnými obchodními partnery.^{170,171}

2.3.1.1 Asie

Tabulka č. 9: Chilský a peruánský obchod se zbožím - Asie

Chile	Asie	Peru
36 626 mil. Dolarů	Vývozy (2014)	11 283 mil. Dolarů
23 164 mil. Dolarů	Dovozy (2014)	15 125 mil. Dolarů
13 462 mil. Dolarů	Saldo	-3 842 mil. Dolarů

Vlastní zpracování na základě dat peruánské agentury PROMPERU,¹⁷² Peruánského celního úřadu SUNAT¹⁷³ a Chilské centrální banky.¹⁷⁴

Chilské vývozy do Asie se skládaly především z vytěžených surovin. Asie byla regionem, kam v roce 2014 mířilo 70 % chilské mědi v celkové hodnotě 26,5 miliard dolarů. Tato hodnota se oproti předchozímu roku téměř nezměnila (poklesla jen o 2 %) a to i přes celkový meziroční propad vývozu chilské mědi o 5,5 % (mezi roky 2013 a 2014 nastal pokles ceny mědi). Tento relativně malý pokles o 2 % tedy musel být kompenzován nárůstem

¹⁶⁹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167

¹⁷⁰ SUNAT, ref. 168

¹⁷¹ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

¹⁷² PROMPERU. *Ranking de países (Agrupado por Bloque Económico)* [online databáze]. Období: 2014. [vid 2015-4-6]. Dostupné z: http://www.siicex.gob.pe/promperustat/frmRanking_x_Pais.aspx

¹⁷³ SUNAT, ref. 168

¹⁷⁴ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref.68

dováženého množství. Zbylé chilské vývozy byly tvořeny potravinami (7,5 %), buničinou a papírem (5,1 %) a zemědělskými výrobky. (4,2 %).^{175,176}

Peruánské vývozy do Asie se taktéž skládaly především z kovů (77, 4 %) a stejně jako u Chile převažovala měď. Ta se na vývozech do Asie podílela 53,2 % a celkově do Asie směřovalo 67,6 % veškerých peruánských vývozů mědi. Toto číslo je tedy srovnatelné s chilskými sedmdesáti procenty. Dále se na vývozech kovů do Asie podílely také zinek (7,9 %) a olovo (7,5 %). Železo tvořilo 5,7 % a ostatní kovy 3,1 %. Zbylé peruánské vývozy do Asie byly tvořeny potravinami (12,7 %), ropou a zemním plynem (3 %), zemědělskými výrobky (3,7 %).¹⁷⁷

Chilské dovozy z Asie byly v roce 2014 tvořeny především konzumními výrobky (47,7 %), z čehož polovinu tvořilo zboží dlouhodobé spotřeby a polovinu zboží krátkodobé spotřeby. Tento podíl byl vůbec největší ze všech srovnávaných regionů a Asie stála za 55 % veškerých chilských dovozů spotřebního zboží. Druhá největší položka importů byly suroviny a polotovary pro chilský průmysl a zemědělství. Ty se podílely 34,1 % na dovozech z Asie. Kapitálové statky (stroje) se pak podílely 18,2 %. Ve srovnání s rokem 2013 se podíly jednotlivých skupin (spotřební zboží, suroviny a polotovary, kapitál) na dovozech z Asie téměř nezměnily.¹⁷⁸

Peruánské dovozy z Asie byly v roce 2013¹⁷⁹ tvořeny především kapitálovými výrobky, které se na dovozech podílely 44 %, potom spotřební zboží (32%) a suroviny a polotovary (24 %).¹⁸⁰

Nejvýznamnějším asijským partnerem byla Čína (60,1% podíl na peruánské obchodní výměně s Asií a 55,6% podíl na chilské obchodní výměně s Asií), Japonsko (10,2% podíl na peruánské a 16,3 % na chilské obchodní výměně s Asií) a Jižní Korea (9,8% podíl na

¹⁷⁵ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: PROMPERU, ref. 172

¹⁷⁶ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

¹⁷⁷ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68, PROMPERU, ref. 172

¹⁷⁸ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

¹⁷⁹ Agregované údaje za rok 2014 nebyly v době psaní této práce k dispozici a proto byly použity, jako odhad, údaje z roku 2013

¹⁸⁰ SUNAT. Principales Países según cuote. *Anuario 2013* [online]. Lima [vid. 2015-4-8]. Dostupné z : http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/anuario13.html

peruánské a 11,6% podíl na chilské obchodní výměně). Dohromady se tyto tři státy podílely na 80,1 % peruánské zahraniční výměny a na 83,5 % na chilské obchodní výměny s Asií.¹⁸¹

2.3.1.2 Severní Amerika

Tabulka č. 10: Chilský a peruánský obchod se zbožím - Severní Amerika.

Chile	Severní Amerika	Peru
11 812 mil. Dolarů	Vývozy (2014)	9 417 mil. Dolarů
17 963 mil. Dolarů	Dovozy (2014)	11 564 mil. Dolarů
-5 496 mil. Dolarů	Saldo	-2 147 mil. Dolarů

Vlastní zpracování na základě dat peruánské agentury PROMPERU,¹⁸² Peruánského celního úřadu SUNAT¹⁸³ a Chilské centrální banky.¹⁸⁴

Chilské vývozy do Severní Ameriky v roce 2014 dosáhly 11,8 miliard dolarů. Skládaly se především z vývozu mědi (23,8 %), potravin (22,4 %), chemikálií (9,3 %), kovových výrobků (5,3 %) a nápojů a tabáku (3,7 %) a zlata (2,6 %).¹⁸⁵ Skladba tedy byla velmi pestrá a pouze 30,1 % vývozu bylo tvořeno kovy a buničinou, což je v porovnání s celkovou komoditní strukturou velmi malý podíl (na celkových vývozech Chile se kovy, buničina a papír podílely 58,9 %).¹⁸⁶

Peruánské vývozy do Severní Ameriky v roce 2014 dosáhly 9,4 miliard dolarů (pouze o 2,4 miliard dolarů méně než ty chilské). Největší podíl na peruánských vývozech měly vývozy kovů (42,4 %). Těch se realizovalo v hodnotě 4 miliard dolarů, což bylo o 600 miliónů více, než kolik jich vyvezlo Chile. Měď se podílela na vývozech do Severní Ameriky 12,8 % a zlato 27,7 %. Severní Amerika také byla druhým největším odběratelem zlata po Evropě. Celkem do Severní Ameriky v roce 2014 zamířilo 45 % veškerých peruánských vývozu zlata. Zlato mířilo především do Kanady (69,9 % z tohoto množství).¹⁸⁷

¹⁸¹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68, SUNAT, ref. 167, SUNAT, ref. 168

¹⁸² PROMPERU. *Ranking de países (Agrupado por Bloque Económico)* [online databáze]. Období: 2014. Lima [vid. 2015-4-14]. Dostupné z: http://www.siicex.gob.pe/promperustat/frmRanking_x_Pais.aspx

¹⁸³ SUNAT, ref. 168

¹⁸⁴ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref.68

¹⁸⁵ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

¹⁸⁶ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

¹⁸⁷ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: PROMPERU, ref. 182

Zlato, které Peru vyváží v mnohem větší míře než Chile, zvedlo celkové vývozy do Severní Ameriky a tedy i dovozní přebytek nad vývozy byl nižší než u Chile. Peru kromě mědi a zlata do Severní Ameriky vyváželo olovo 4,2 %, stříbro 2,9 %, cín 2,2 %. Značnou část vývozu tvořily zemědělské produkty, jejich podíl dosahoval 17,5 %. Samotná káva generovala 2,3 %. Peruánská ropa a zemní plyn se podílely na vývozech 21 %. Převažovaly deriváty ropy (60,6 %). Zemní plyn se účastnil 20,2 % na tomto množství. Textil se podílel 7,7 % a potraviny 3,9 % na celkových vývozech.¹⁸⁸

Chile dovážela ze Severní Ameriky především suroviny a polotovary (62,8 % dovozů), spotřební zboží (19 % dovozů) a kapitálové výrobky (18,1 %). Peru¹⁸⁹ dováželo taktéž převážně suroviny a spotřební zboží (57,5 % dovozů), kapitálové statky (30 % dovozů) a spotřební zboží (12,5 % dovozů).¹⁹⁰

Nejvýznamnějším severoamerickým partnerem bylo USA (70,9% podíl na peruánské obchodní výměně se Severní Amerikou a 79% podíl na chilské obchodní výměně se Severní Amerikou), Mexiko (12,7% podíl na peruánské a 12,4% podíl na chilské obchodní výměně se Severní Amerikou) a Kanada (16% podíl na peruánské a 8,6% podíl na chilské obchodní výměně).¹⁹¹

2.3.1.3 Jižní Amerika

Tabulka č. 11: Chilský a peruánský obchod se zbožím - Jižní Amerika.

Chile	Jižní Amerika	Peru
11 115 mil. Dolarů	Vývozy (2014)	6 587 mil. Dolarů
14 816 mil. Dolarů	Dovozy (2014)	8 501 mil. Dolarů
-3 701 mil. Dolarů	Saldo	-1 914 mil. Dolarů

Vlastní zpracování na základě dat peruánské agentury PROMPERU,¹⁹² Peruánského celního úřadu SUNAT¹⁹³ a Chilské centrální banky.¹⁹⁴

¹⁸⁸ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: PROMPERU, ref. 182

¹⁸⁹ V době psaní této práce nebyly dostupné údaje za rok 2014. Údaje za rok 2014 byly tedy odhadnuty za pomoci údajů za rok 2013.

¹⁹⁰ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 180

¹⁹¹ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; SUNAT, ref. 168

¹⁹² PROMPERU, ref. 182

¹⁹³ SUNAT, ref. 168

¹⁹⁴ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

Chile do Jižní Ameriky vyvezlo v roce 2014 zboží za celkem 11,1 miliard dolarů. Měď se na těchto vývozech podílela pouhými 18,1 %, zemědělské výrobky se podílely na vývozech taktéž poměrně malým množstvím a to pouze 5,6 %. Hroznové víno tvořilo naprostou většinu těchto vývozů (5 % z celkových vývozů). Největší zastoupení tedy měly průmyslové výrobky a to konkrétně kovové výrobky, jejichž podíl byl 20,4 %, dále potraviny s 14,1% podílem, chemikálie s 15,7% podílem, buničina a papír s 5,5% podílem a nápoje s 5% podílem.¹⁹⁵

Peruánské vývozy byly tvořeny mědí (13,3 %), zinkem (2,8 %), nekovy (4,8 %), zemědělskými výrobky (10 %), chemikáliemi (14,7 %), potravinami (4,8 %), strojírenskými výrobky (12,6 %) a textilem (11,4 %). Ropa a zemní plyn se podílely nezanedbatelnými 17,2 %, z čehož převažovaly deriváty ropy (96 %). Chile dovážela z Jižní Ameriky především suroviny a polotovary (73,8 % dovozů), spotřební zboží (17,7 % dovozů) a kapitálové výrobky (8,5 %). Peru dováželo taktéž převážně suroviny a spotřební zboží (63,8 % dovozů), kapitálové statky (17 % dovozů) a spotřební zboží (19,3 % dovozů).¹⁹⁶

Nejvýznamnějším jihoamerickým partnerem obou zemí byla Brazílie (23,8% podíl na peruánské obchodní výměně s Jižní Amerikou a 37,6% podíl na chilské obchodní výměně s Jižní Amerikou).¹⁹⁷

Druhým nejvýznamnějším partnerem si byly Chile a Peru navzájem. Chile mělo 18,6% podíl na peruánské obchodní výměně s Jižní Amerikou a Peru mělo 13,1% podíl na chilské obchodní výměně s Jižní Amerikou. Třetí Kolumbie stála za 16,3 % peruánské obchodní výměny a 7,8 % chilské obchodní výměny. Dohromady tyto státy tvořily 58,7 % peruánské obchodní výměny a 58,5 % chilské obchodní výměny s Jižní Amerikou.¹⁹⁸

¹⁹⁵ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

¹⁹⁶ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: SUNAT, ref. 168

¹⁹⁷ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; SUNAT, ref. 168

¹⁹⁸ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; SUNAT, ref. 168

2.3.1.4 Evropa

Tabulka č. 12: Chilský a peruánský obchod se zbožím - Evropa.

Chile	Evropa	Peru
12 977 mil. Dolarů	Vývozy (2014)	9 243 mil. Dolarů
11 125 mil. Dolarů	Dovozy (2014)	5 672 mil. Dolarů
1852 mil. Dolarů	Saldo	3 571 mil. Dolarů

Vlastní zpracování na základě dat peruánské agentury PROMPERU,¹⁹⁹ Peruánského celního úřadu SUNAT²⁰⁰ a Chilské centrální banky.²⁰¹

Chilské vývozy do Evropy v roce 2014 dosáhly 13 miliard dolarů a byly tvořeny především vývozy mědi (45 %), zemědělskými produkty (10,6 %), nápoji a tabákem (6,1 %) a buničinou (6 %).²⁰²

Peru ve stejném roce vyvezlo do Evropy výrobky a suroviny za 9,2 miliard dolarů (o 3,8 miliard méně než Chile). Jednalo se především o zlato (30,9 %). Do Evropy mířilo celých 50,3% veškerého zlata, které šlo v tomto roce na vývoz a 91,5 % toho zlata šlo pouze do jedné země a to do Švýcarska. Měď se na vývozech do Evropy podílela 19 %, cín 2,9 %. Po kovech měly druhou největší váhu vývozy zemědělských výrobků (20,4 %). Dominovala především káva, která vytvářela 23,4 % z tohoto podílu.²⁰³

Chile dováželo z Evropy především suroviny a polotovary (48,8 % dovozů), spotřební zboží (19 % dovozů) a kapitálové statky (32,2 %). Peru dováželo především kapitálové statky (62,5 % dovozů), suroviny a polotovary (23,2 % dovozů) a spotřební zboží (14,3 % dovozů).²⁰⁴

Nejvýznamnějším evropským partnerem bylo Švýcarsko (19,1% podíl na peruánské obchodní výměně s Evropou) a Německo (14,8% podíl na chilské obchodní výměně s Evropou). Druhým nejvýznamnějším partnerem pro Peru bylo Německo (18,2% podíl na peruánské obchodní výměně s Evropou) a Nizozemí (11,2% podíl na chilské obchodní

¹⁹⁹ PROMPERU. *Ranking de países (Agrupado por Bloque Económico)* [online databáze]. Období: 2014. Lima [vid. 2015-4-14]. Dostupné z: http://www.siicex.gob.pe/promperustat/frmRanking_x_Pais.aspx

²⁰⁰ SUNAT, ref. 168

²⁰¹ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref.68

²⁰² Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

²⁰³ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: PROMPERU, ref. 182

²⁰⁴ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68, SUNAT, ref. 180

výměně s Evropou). Na třetím místě se umístilo Španělsko (14,2% podíl na peruánské a 11,9% podíl na chilské obchodní výměně). Dohromady tyto státy tvořily 51,5 % peruánské obchodní výměny a 37,9 % chilské obchodní výměny s Evropou.²⁰⁵

2.3.1.5 Střední Amerika

Tabulka č. 13: Chilský a peruánský obchod se zbožím – Střední Amerika

Chile	Střední Amerika	Peru
900 mil. Dolarů	Vývozy (2014)	1 418 mil. Dolarů
1 537 mil. Dolarů	Dovozy (2014)	958 mil. Dolarů
-637 mil. Dolarů	Saldo	460 mil. Dolarů

Vlastní zpracování na základě dat peruánské agentury PROMPERU,²⁰⁶ Peruánského celního úřadu SUNAT²⁰⁷ a Chilské centrální banky.²⁰⁸

Státy Střední Ameriky se na dovozech a vývozech zboží podílely jen velmi málo a to i přes geografickou blízkost. V roce 2014 zamířily do Střední Ameriky chilské vývozy v hodnotě 0,9 miliard dolarů a tvořily je hlavně průmyslové výrobky (93 %) jmenovitě potraviny (33% průmyslových výrobků), chemikálie (18 %) a kovové výrobky (15 %). Velmi malá část zbylých chilských vývozů byly tvořeny vývozy zemědělských produktů (7 %) z čehož 93 % tvořilo ovoce. Kovů se vyvezlo pouze za 0,002 miliard dolarů, což je zanedbatelné množství (0,2 % vývozů).²⁰⁹

Peru do Střední Ameriky vyvezlo výrobky a suroviny za 1,4 miliard dolarů. Průmyslové výrobky byly zastoupeny pouze 26,7 %, čímž se liší od Chile, pro které tvořily většinu vývozů. Chemikálie generovaly největší část z těchto průmyslových výrobků (44,2 %), následované textilem (21,7 %). Zemědělské produkty tvořily 14,1 % a jen velmi malé množství (0,3 % z této skupiny) tvořila jinak hojně zastoupená káva. Kovy měly vůbec nejmenší podíl ze všech oblastí, do kterých Peru vyváží a dosáhly pouhých 3,5 % z celkového množství.

²⁰⁵ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; SUNAT, ref. 168

²⁰⁶ PROMPERU, ref. 182

²⁰⁷ SUNAT, ref. 168

²⁰⁸ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

²⁰⁹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

Naopak ropa a zemní plyn se podílely na vývozech 55,7 %, což je zase největší podíl, jakého tato skupina dosáhla na vývozech do jedné oblasti.²¹⁰

Z hlediska chilských dovozů se jednalo především o dovozy energetických surovin (2/3 dovozů ze Střední Ameriky). Z pohledu Peru energetické suroviny dokonce přesahovaly 4/5 peruánských dovozů ze Střední Ameriky a jednalo se o těžká paliva.²¹¹

Chilské dovozy ze Střední Ameriky byly ze 79,5 % tvořeny dovozy z jednoho státu a to konkrétně z Trinidadu a Tobaga. Stejně tak ty peruánské, které činily 87,3 %. Z tohoto státu se do obou zemí dovážely především surové ropné oleje.²¹²

2.3.1.6 Afrika

Tabulka č. 14: Chilský a peruánský obchod se zbožím – Afrika

Chile	Afrika	Peru
406 mil. Dolarů	Vývozy (2014)	258 mil. Dolarů
548 mil. Dolarů	Dovozy (2014)	617 mil. Dolarů
-142 mil. Dolarů	Saldo	-359 mil. Dolarů

Vlastní zpracování na základě dat peruánské agentury PROMPERU,²¹³ Peruánského celního úřadu SUNAT²¹⁴ a Chilské centrální banky.²¹⁵

Afrika byla pro Chile vůbec nejméně významným regionem. V roce 2014 se tam vyvezlo zboží za pouhých 0,4 miliard. Jednalo se o průmyslové výrobky (73 %) a minerály (23 %). Zemědělské výrobky tvořily pouze 4 %. Nejvíce se z průmyslových výrobků podílely na vývozech potraviny (45 %) a chemikálie (38 %).²¹⁶

Peru do Afriky vyvezlo zboží za 0,259 miliard dolarů a byla to druhá nejméně významná oblast pro Peru z hlediska vývozu. Peru do Afriky vyváželo především minerály (70,2 %)

²¹⁰ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: PROMPERU, ref. 172

²¹¹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 168

²¹² Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE. Diciembre. Año 2014. *Cuadros de Importaciones por países* [online]. Valparaíso [vid. 2015-4-20]. Dostupné z: <https://www.aduana.cl/importaciones/aduana/2007-04-16/165920.html>; SUNAT, ref. 168

²¹³ PROMPERU. *Ranking de países (Agrupado por Bloque Económico)* [online databáze]. Období: 2014. Lima [vid. 2015-4-14]. Dostupné z: http://www.siicex.gob.pe/promperustat/frmRanking_x_Pais.aspx

²¹⁴ SUNAT, ref. 168

²¹⁵ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref.68

²¹⁶ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

z čehož převažovala měď (64,9 % z této skupiny) a zlato (25 %). Zemědělské výrobky generovaly 11,7 % a průmyslové výrobky 18 %, ze kterých dominovaly produkty ze strojírenství a metalurgie (44,1 %) a potraviny (38,4 %).²¹⁷

Chilské dovozy z Afriky mířily především z Angoly (70,9 % dovozů), Jižní Afriky (13,6 %) a Rovnickové Guinei (9,6 %). Peru dovážela především surovou ropu z Nigérie (85,3 % dovozů).²¹⁸

2.3.1.7 Austrálie a Oceánie

Tabulka č. 15: Chilský a peruánský obchod se zbožím – Austrálie a Oceánie

Chile	Austrálie a Oceánie	Peru
1001 mil. Dolarů	Vývozy (2014)	149 mil. Dolarů
422 mil. Dolarů	Dovozy (2014)	264 mil. Dolarů
579 mil. Dolarů	Saldo	-115 mil. Dolarů

Vlastní zpracování na základě dat peruánské agentury PROMPERU,²¹⁹ Peruánského celního úřadu SUNAT²²⁰ a Chilské centrální banky.²²¹

Největším chilským a peruánským partnerem z této oblasti byla Austrálie. Skladba chilských vývozu do Oceánie byla následující: 61 % vývozy mědi (z 99,6 % jediný vyvážený kov) a 38 % vývozy průmyslových výrobků zastoupených potravinami (23 % těchto vývozu), dřevěným nábytkem (25 %), buničinou a papírem (15 %) a produkty kovového průmyslu (22 %).²²²

Skladba peruánských vývozu byla následující. Jednalo se především o průmyslové výrobky (53,2 %), konkrétně o potraviny (66,7 % z této skupiny). Dále to byly zemědělské výrobky (31,6 %) což byl největší podíl, jakého zemědělské produkty dosáhly v porovnání se všemi

²¹⁷ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: PROMPERU, ref. 172

²¹⁸ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 168

²¹⁹ PROMPERU. *Ranking de países (Agrupado por Bloque Económico)* [online databáze]. Období: 2014. Lima [vid. 2015-4-14]. Dostupné z: http://www.siicex.gob.pe/promperustat/frmRanking_x_Pais.aspx

²²⁰ SUNAT, ref. 168

²²¹ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

²²² Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

ostatními regiony. Ropa se nevyvezla vůbec žádná a stejně tak zemní plyn. Těžební průmysl tvořil 15,2 % a tvořilo ho především zlato (50,3 %).²²³

Chilské vývozy mířily z 88,7 % do Austrálie a zbytek na Nový Zéland. Chilské dovozy byly z 68,7% tvořeny dovozy z Austrálie a zbylými 31,3 % dovozy z Nového Zélandu. Peruánské vývozy poté mířily především do Austrálie (85,2 %) a zbytek na Nový Zéland. Opačně mířilo 50 % dovozů z Austrálie a z 50 % z Nového Zélandu.²²⁴

²²³ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: PROMPERU, ref. 172

²²⁴ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; SUNAT, ref. 168

2.3.2 Podle nejvýznamnějších partnerů

Tabulka č. 16: Srovnání chilských a peruánských vývozu podle cílových zemí v hodnotovém vyjádření.

Chilské vývozy (2014) seřazené podle destinace					Peruánské vývozy (2014) seřazené podle destinace				
Stát	Vývozy		Dovozy		Stát	Vývozy		Dovozy	
	mil. USD	%	mil. USD	%		mil. USD	%	mil. USD	%
Čína	18 438	24,4	15 096	20,3	Čína	6968	18,3	8 913	21,1
Spojené státy	9 275	12,3	14 257	19,7	Spojené státy	6088	16	8 787	20,8
Japonsko	7 532	10	2 322	3,2	Švýcarsko	2 641	6,9	214	0,005
Jižní Korea	4 691	6,2	2 306	3,1	Kanada	2 509	6,6	853	0,2
Brazílie	4 073	5,4	5 679	6,5	Brazílie	1 593	4,2	1 994	4,7
Indie	2 640	3,5	662	0,9	Japonsko	1 580	4,1	1 104	2,6
Nizozemí	2 255	3	440	0,6	Chile	1 525	4	1 278	3,0
Peru	1 849	2,4	1 541	2,2	Španělsko	1 360	3,6	762	1,8
Taiwan	1 803	2,4	393	0,5	Německo	1 231	3,2	1 477	3,5
Itálie	1 739	2,3	1 270	1,8	Kolumbie	1 223	2,9	1 243	2,9
Zbytek světa	20 930	27,7	28 193	39,1	Zbytek světa	11 637	30,3	15 665	36,9

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou²²⁵ a Peruánským celním úřadem SUNAT.²²⁶

Z celkem deseti nejvýznamnějších vývozních trhů jsou čtyři z nich společné jak pro Peru, tak pro Chile. Jedná se o Čínskou lidovou republiku, Spojené státy americké, Brazílskou federativní republiku a Japonsko. Tyto 4 státy v roce 2014 generovaly dohromady 52 %

²²⁵ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

²²⁶ SUNAT, ref. 167; SUNAT, ref. 168

chilských vývozů a 42,5 % peruánských vývozů a podílely se na 46,3 % chilských dovozech a 49,2 % peruánských dovozech.²²⁷

Zbylé státy z 10 nejvýznamnějších obchodních partnerů se podílely na 20,4 % chilských vývozech a na 27,1 % peruánských vývozech. Z opačného směru mířilo do Chile 14,6 % dovozů z těchto zbylých států a do Peru 13,9 % dovozů. Zajímavé z toho žebříčku jsou peruánské vývozy do Švýcarska. Ty totiž byly tvořeny z 98,8 % vývozy zlata. Vývozy do Kanady taktéž 70,8 % zlatem.²²⁸

V následující části bude srovnán zahraniční obchod s Čínou, USA, Japonskem a Brazílií.

2.3.2.1 Čína

Čína dovážela z Chile a Peru především kovy, které se podílely 82 % na chilských vývozech a 83 % na peruánských vývozech do Číny. Z těchto kovů převažovala měď, která v případě Chile tvořila 93,7 % z takto vyvezených kovů 75 % kovů v případě Peru. Zbývající chilské kovy byly zastoupeny nejvíce železem a peruánské kovy také zinkem a olovem. Zemědělské produkty dosáhly na 4,6% podíl na chilských vývozech a 1,4% podíl na peruánských vývozech.^{229, 230}

Naprostou většinu chilských vývozů průmyslových výrobků tvořily vývozy buničiny, která se na celkových vývozech podílela 6,4 % a vývozy potravin, které tvořily 2,5 % celkových vývozů do Číny. Potravinové také tvořily poměrně velkou část peruánských vývozů a podílely se 13,5 % na celkových vývozech do Číny.²³¹

Chilské dovozy z Číny byly zastoupeny především spotřebním zbožím (52,3 %), surovinami a polotovary (34,4 %), kapitálovými statky (13,4%). Peruánské²³² dovozy z Číny byly tvořeny

²²⁷ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; SUNAT, ref. 168

²²⁸ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; SUNAT, ref. 168

²²⁹ PROMPERU. *Exploración por países. Año 2014* [online]. Lima [vid. 2015-4-8]. Dostupné z: http://www.siicex.gob.pe/promperustat/firmBuscar_Pais.aspx

²³⁰ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167

²³¹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167

²³² V době psaní této práce nebyly dostupné údaje za rok 2014. Údaje za rok 2014 byly tedy odhadnuty za pomoci údajů za rok 2013.

především kapitálovými faktory (46,1% dovozů), spotřebním zbožím (30,6 %) a surovinami a polotovary (23,3 %).²³³

2.3.2.2 Spojené státy americké

Spojené státy jsou druhou nejvýznamnější vývozní destinací pro oba dva státy. Význam pro vývozy Chile a Peru je velmi odlišný. Zatímco chilské vývozy do USA dosáhly pouze poloviční hodnoty vývozu do Číny (9 275 vůči 18 438 miliardám dolarů), tak ty peruánské byly rozloženy vyrovnaně do obou zemí (do Číny se vyvezlo zboží za 6 967 miliónů dolarů a do USA zboží v hodnotě 6 088 miliónů dolarů).²³⁴

Chilské vývozy do USA se skládaly z 24,9 % z vývozu mědi, 22,5 % z vývozu potravin, 20,4 % vývozu zemědělských produktů (především hroznového vína), 9,8 % chemikálií, 8,7 % vývozu dřeva a dřevěného nábytku, 4,8 % z vývozu mechanických přístrojů.²³⁵

Peru do USA vyvezlo 27,9 % ropy a ropných derivátů (přičemž dominoval benzín, který tvořil 44,3 % z tohoto množství), 22,7 % zemědělských produktů (avokádo, hroznové víno, artyčok, chřest, káva), potom širokou škálu kovů - 2,3 % mědi, 12,7 % zlata, 3,9 % stříbra, 2,6 % cínu, dále potom 9,1 % oděvů, 4,4 % potravin a 1,6 % fosfátů.²³⁶

Chilské dovozy z USA byly zastoupeny především surovinami a polotovary (65,8 %), spotřebním zbožím (16,2 %), kapitálovými statky (18 %). Peruánské²³⁷ dovozy z USA byly tvořeny taktéž především surovinami a polotovary (64,5 % dovozů za rok 2013), kapitálovými statky (27,6 %) a spotřebním zbožím (7,9 %).²³⁸

²³³ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 180

²³⁴ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

²³⁵ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

²³⁶ SUNAT, ref. 167; PROMPERU. *Exploración por países. Año 2014* [online]. Lima [vid. 2015-4-8]. Dostupné z: http://www.siicex.gob.pe/promperustat/frnBuscar_Pais.aspx

²³⁷ V době psaní této práce nebyly dostupné údaje za rok 2014. Údaje za rok 2014 byly tedy odhadnuty za pomoci údajů za rok 2013.

²³⁸ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 180

2.3.2.3 Japonsko

Japonsko se na žebříčku států podle vývozu umístilo na třetím a šestém místě. V případě Peru je od třetího místa dělila ještě Brazílie, Kanada a Švýcarsko. Poslední dva jmenované především díky vývozům zlata do těchto zemí, kterým Chile nedisponuje v takové míře jako Peru.²³⁹

Struktura vývozu do Japonska se velmi podobala struktuře vývozu do Číny (a potažmo celého asijského regionu). Převážely vývozy kovů, které se podílely na celkových vývozech obou zemí přibližně 65 %. Z toho dominovala měď, která se na minerálních vývozech podílela u Chile 96 % a u Peru 73 %. Zinek se podílel 14,5 % na peruánských vývozech minerálů. Vytěžené suroviny tvořily ještě větší část peruánských vývozu, pokud se do této skupiny započtou vývozy ropy, derivátů ropy a zemního plynu. Ty se podílely na peruánských vývozech do Japonska 18,7 %, což dohromady s vývozy kovů a nekovových minerálů generuje 83,7 %.²⁴⁰

Zemědělské výrobky se podílely pouze 3 % na peruánských vývozech do Japonska a 1,5 % na chilských vývozech. Zbytek vývozu tedy tvořily průmyslové výrobky. Chilský podíl průmyslových výrobků na celkových vývozech byl o 24 procentních bodů vyšší, než jak tomu bylo v případě Peru (10,3 %). Velkou část těchto chilských vývozu tvořily potraviny (56,7 %), a to nejvíce losos. Peru vyvezly do Japonska hlavně potraviny (10 %), z čehož převažovala rybí moučka (71,3 % těchto vývozu).²⁴¹

Chilské dovozy z Japonska byly zastoupeny především surovinami a polotovary (35,6 %), spotřebním zbožím (32,8 %), kapitálovými statky (31,5 %). Peruánské²⁴² dovozy z Japonska byly tvořeny především kapitálovými statky (53,7% dovozu) (rok 2013), spotřebním zbožím (31 %) a surovinami a polotovary (15,3 %).²⁴³

²³⁹ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167

²⁴⁰ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167

²⁴¹ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167

²⁴² V době psaní této práce nebyly dostupné údaje za rok 2014. Údaje za rok 2014 byly tedy odhadnuty za pomoci údajů za rok 2013.

²⁴³ Vlastní dopočet na základě dat poskytnutých: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 180

2.3.2.4 Brazílie

Brazílie je z latinsko-amerického regionu nejvýznamnějším obchodním partnerem obou zemí. Brazílské dovozy z Peru se v mnohém podobaly těm asijským. Jednalo se především o dovozy minerálů, které generovaly 46,3 % všech dovozů a ropy a zemního plynu, které se podílely 26,7 %.²⁴⁴

Průmyslové výrobky se podílely pouze 22,8 % a zemědělské výrobky 4,2 %. Peru tedy především sloužilo jako zdroj surovin, ropy a zemního plynu (26,7 %), které do Brazílie mířilo nadprůměrné množství (v porovnání s váhou [12 %], jakou měla ropa a zemní plyn v celkové komoditní struktuře peruánských vývozů).²⁴⁵

Z peruánských průmyslových výrobků se potom do Brazílie vyvezly fosfáty (25 % z těchto vývozů), textil (více než 20 %) a měděný drát (12,2 %). Z Chile potom převažovaly vývozy potravin (36,2 % z vývozů průmyslových výrobků) a chemikálie (28,2 %). Strojírenství a metalurgie se podílely 26,5 %.²⁴⁶

Chile na druhou stranu vyvážela do Brazílie značné množství průmyslových výrobků (48,5 %), které převyšovaly i jinak velmi silné vývozy minerálů. Nicméně v roce 2014 jich do Brazílie mířilo o 2 procentní body méně, než kolik tam mířilo průmyslových výrobků. Zemědělské výrobky se podílely, stejně jako v případě Peru, pouze jednotkami procent (5,5 %). Z obou států mířila do Brazílie především měď, která se podílela 98,8 % na chilských a 70,7 % na peruánských vývozech minerálů do Brazílie. Z Peru do Brazílie ještě mířil zinek a olovo.²⁴⁷

Chilské dovozy z Brazílie byly zastoupeny především surovinami a polotovary (74,1 %), spotřebním zbožím (12,3 %), kapitálovými statky (13,6%). Peruánské²⁴⁸ dovozy z Brazílie

²⁴⁴ Vlastní dopočet na základě dat: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; PROMPERU, ref. 229

²⁴⁵ Vlastní dopočet na základě dat: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; PROMPERU, ref. 229

²⁴⁶ Vlastní dopočet na základě dat: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; PROMPERU, ref. 229

²⁴⁷ Vlastní dopočet na základě dat: BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 167; PROMPERU, ref. 229

²⁴⁸ V době psaní této práce nebyly dostupné údaje za rok 2014. Údaje za rok 2014 byly tedy odhadnuty za pomoci údajů za rok 2013.

byly tvořeny především kapitálovými statky (64,5% dovozů), surovinami a polotovary (36 %) a spotřebním zbožím (15,1 %).²⁴⁹

3 Srovnání celních politik v rámci multilaterálního systému, jihoamerických regionálních integrací a bilaterálních dohod

3.1 Srovnání celních politik v rámci Světové obchodní organizace

Oba dva státy se staly členy WTO v roce 1995. Chile je členem GATT již od 16. března 1949 a Peru od 7. října 1951. Obě dvě republiky tedy měly možnost se zapojovat do vyjednávání ve stejnou dobu a stejně prosazovat své zájmy, popřípadě efektivně vyjednat jaké budou jejich závazky.²⁵⁰

To, k čemu se oba dva státy zavázaly, tedy poměrně dobře ukazuje, jaká byla i jejich politika a jaké své zájmy v rámci WTO prosazovaly. Nejprve tedy budou srovnány hraniční cla a poté cla aplikovaná podle doložky nejvyšších výhod.

Chile se v rámci svých závazků vůči WTO zavazuje k 25% hraničním clům na naprostou většinu výrobků (více než 99 %) s výjimkou pro některé zemědělské produkty. Tam patří například některé mléčné výrobky, pšenice, sója apod. U těchto položek se Chile zavázalo nepřekročit 31,5% clo.²⁵¹

Peru má tato ochranná cla nastavená o něco výše než Chile. Jeho hraniční cla se pohybují u naprosté většiny výrobků okolo 30 %. Výjimku tvoří některé zemědělské výrobky a

²⁴⁹ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 180

²⁵⁰ WORLD TRADE ORGANISATION. *Peru and the WTO* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/peru_e.htm ;
WORLD TRADE ORGANISATION. *Chile and the WTO* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/chile_e.htm

²⁵¹ WORLD TRADE ORGANISATION. Bound tariffs at HS 6-digit subheading level [xls]. *Goods schedules and tariff data. Chile* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/chile_e.htm

potraviny (některé mléčné výrobky, specifické druhy rýže, pšeničná mouka...), které mají hraniční clo až 68 %.²⁵²

Nicméně na rozdíl od Chile se Peru zavázalo i k nulové hraniční sazbě a to na dovozy tranzistorů, diod, elektrických vodičů, optických kabelů, polovodičů a některých aparatur pro analýzu. Na tyto skupiny má Chile stanovenou hraniční sazbu 25 %.²⁵³

Hraniční sazba není ta, kterou Chile a Peru uplatňují vůči ostatním členům WTO. Členové WTO mezi sebou obchodují na základě doložky nejvyšších výhod (MFN) nebo na základě výjimek z této doložky, které jsou ale určené dané pravidly WTO. O výjimkách budu psát v části o integračních uskupeních. V této části porovnáím výši aplikovaných chilských a peruánských sazeb podle doložky nejvyšších výhod neboli MFN (most favoured nation).²⁵⁴

Chile a Peru v této oblasti aplikují odlišnou politiku. Chile se snaží nezvýhodňovat nebo nediskriminovat určitou skupinu zboží nad jiným a na 99,6 % všech položek uplatňuje jednotnou 6% celní sazbu.²⁵⁵

Pouze u některých položek jako jsou knihy (s výjimkou encyklopedií, slovníků apod.), tankery, rybářské lodě a některá přepravní plavidla se celní sazba podle položky nejvyšších výhod pohybuje mezi 5,3 a 2 % a helikoptéry nad 2 tuny váhy, letadla a válečné lodě jakéhokoliv typu jsou od cla osvobozeny úplně.²⁵⁶

Peru aplikuje odlišnou politiku a část dovozů zvýhodňuje nad jinými a neuplatňuje plošnou sazbu na většinu dovozů. Na 40 % položek uplatňuje sazbu větší než 0 % a menší nebo rovnou 6 % (6 % byla nejčastěji použitá sazba v této skupině položek). Do této skupiny patří některé

²⁵²WORLD TRADE ORGANISATION. Bound tariffs at HS 6-digit subheading level [xls]. *Goods schedules and tariff data. Peru* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/peru_e.htm

²⁵³WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 252

²⁵⁴WORLD TRADE ORGANISATION. *Principles of the trading system* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/fact2_e.htm

²⁵⁵Vlastní zpracování z údajů poskytnutých: WORLD TRADE ORGANISATION. Latest available MFN applied tariffs at HS 6-digit subheading level [xls]. *Goods schedules and tariff data. Chile* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/chile_e.htm

²⁵⁶WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 255

potravin, určité zemědělské produkty, víno a tabák, některé chemikálie, sofistikovanější přístroje (jako například kamery, hodinky), kovové rudy, drahé kameny a automobily.²⁵⁷

Na polovinu položek (49,4 %) uplatňuje 0% sazbu. Jedná se o některé plody moře, ropu, zemní plyn, elektřinu, některé chemikálie, některé léky a prvky jako vápník nebo uran, pneumatiky, měď, železo, hliník, olovo v různých formách (bramy, dráty apod.), vyjma kovových rud. Dále potom mechanické součástky, hydraulické motory, mechanické přístroje různého použití, přepravní prostředky (autobusy, pro přepravu zboží) generátory ...²⁵⁸

Na 10,3 % položek Peru uplatňuje 11% sazbu a na zbylých 0,3 % položek sazbu z intervalu 6 a 11 %. U těchto dvou skupin se jedná především o hovězí maso, vlnu, textil, oblečení a kávu.²⁵⁹

Existují rozdíly mezi tím, jak je stanovena průměrná sazba na dovozy, například zemědělských produktů podle tabulek a skutečnou průměrnou aplikovanou sazbou (MFN) zohledňující i dovezené množství.

Tabulka č. 17: Srovnání tabulkové a skutečné průměrné sazby podle aplikovaných sazeb.

	Doložka nejvyšších výhod (jednoduchý průměr)		Vážený průměr zohledňující obchodované množství (2012)	
	Chile	Peru	Chile	Peru
Dohromady	6 %	3,4 %	6 %	1,7 %
Zemědělské produkty	6 %	4 %	6 %	1,5 %
Ne-zemědělské produkty	6 %	3,3 %	6 %	1,8 %

Vlastní vypracování na základě dat ze Světové obchodní organizace. ^{260,261}

²⁵⁷ Vlastní dopočet na základě dat: WORLD TRADE ORGANISATION. Latest available MFN applied tariffs at HS 6-digit subheading level [xls]. *Goods schedules and tariff data. Peru* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/peru_e.htm

²⁵⁸ Vlastní dopočet na základě dat: WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 257

²⁵⁹ Vlastní dopočet na základě dat: WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 257

²⁶⁰ WORLD TRADE ORGANISATION. Part A.1. Tariffs and imports: Summary and duty ranges. *Chile* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: http://stat.wto.org/TariffProfiles/CL_e.htm

²⁶¹ WORLD TRADE ORGANISATION. Part A.1. Tariffs and imports: Summary and duty ranges & Part A.2. Tariffs and imports by product groups. *Peru* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: http://stat.wto.org/TariffProfiles/PE_e.htm

Chile přiznává podle doložky MFN výši cel okolo 6 % a to téměř bez výjimek, což znamená, že i aplikovaná sazba zohledňující výši dovozů bude taktéž 6 %.²⁶²

Peru na druhou stranu přiznává některým dovozům podle MFN nulovou celní sazbu, což znamená, že část dovozů přichází do Peru bezcelně podle MFN. Aplikovaná sazba potom vypovídá o tom, že tato „diskriminační“ metoda je účinná minimálně v tom, že dovozci bezcelních položek dováží průměrně více zboží (vyjádřené hodnotově), než dovozci zboží s vyšší celní sazbou. Je třeba ale zohlednit, že například ropa nebo suroviny, které tvoří velkou část bezcelních dovozů, by se nejspíše dovážely ve stejném množství, i kdyby na ně byla uvalená vyšší celní sazba. Následující tabulka č. 18, ukazuje, kterých skupin výrobků se tato pozitivní celní diskriminace týkala v roce 2012 nejvíce.²⁶³

Tabulka č. 18: Podíl peruánských bezcelních položek na skupině dovozů (rok 2012).

	MFN průměr	% bezcelních položek	% bezcelního dovozu
Ropa	0	100	100
Kovy	1,5	74,6	89
Stroje bez elektrického pohonu	0,5	94,3	93,9
Stroje s elektrickým pohonem	2,1	64,2	76,4
Dopravní prostředky	1	83,6	59,6
Mléčné výrobky	0	100	100
Ryby a produkty z ryb	0,3	94,8	97

*Vlastní vypracování na základě dat poskytnutých Světovou obchodní organizací.*²⁶⁴

Suroviny jako například kovy nebo ropa se dovážely téměř bezcelně. Obě dvě skupiny se dohromady podílely na dovozech 26,4 %. Dovozy strojů s elektrickým a bez elektrického pohonu + dopravní prostředky potom dalšími 36,6 %, což dohromady tvořilo 63 % dovozů, které se dovezly bezcelně nebo s velmi nízkou sazbou.²⁶⁵

²⁶² WORLD TRADE ORGANISATION. Part A.1. Tariffs and imports: Summary and duty ranges. *Chile* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: http://stat.wto.org/TariffProfiles/CL_e.htm

²⁶³ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 261

²⁶⁴ WORLD TRADE ORGANISATION. Part A.2. *Tariffs and imports by product groups. Peru* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: http://stat.wto.org/TariffProfiles/PE_e.htm

²⁶⁵ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 264

Ze zbylých skupin měly cereálie, oleje (přírodní) a cukr také poměrně snadný přístup na peruánský trh a velká část z těchto položek se dostala na peruánský trh bezcelně. Společně s mléčnými produkty tyto skupiny tvořily dalších 8,2 % dovozů.²⁶⁶

Pak ale existují oblasti, které si Peru chrání. Mezi ně patří především textil (průměrné celní zatížení v roce 2012 bylo 8,4 % a bezcelnímu dovozu podléhalo pouze 15,9 % dovozů textilu) a ovoce, zelenina a rostliny (5 % v případě ovoce a zeleniny a 6,3 % pro rostliny). Úplně největší celní překážky měly dovozy oděvů (průměrná 11% sazba, 0 % dovezeno bezcelně), nápojů a tabáku (průměrná 6,1% sazba, 0 % dovezeno bezcelně) a vlny (průměrná 6% sazba, 0 % dovezeno bezcelně). Další skupinou s 11% celní sazbou byly dovozy hovězího masa.²⁶⁷ Ty patřily do skupiny živočišné výroby (5% průměrná sazba, 33 % dovezeno bezcelně), ze které se část výrobků dovážela bezcelně, což srazilo celkovou průměrnou sazbu níž.²⁶⁸

Všechny tyto výše popsané chráněné oblasti (textil, ovoce a zelenina, nápoje a tabák, rostliny, oděvy, živočišná výroba) se podílely na dovozech pouze 5,9 %. Nebude nejspíš náhoda, že vysoce zatížené dovozy textilu jsou také významnou položkou ve vývozech.²⁶⁹ Jedním z důvodů, proč Peru chrání textil je ochrana velkého množství pracovních míst, které textilní průmysl poskytuje.²⁷⁰

Podobně vývozy kávy a čaje (káva se podílí velkým procentem na vývozech zemědělských výrobků) mají poměrně vysoké průměrné celní zatížení 5,9 % a pouze 44,9 % se doveze bezcelně.²⁷¹ Z čehož se bezcelní vývozy týkají pouze čajových extraktů a koncentrátů a nikoliv kávy. Pokud se jednalo o praženou kávu bez kofeinu, tak se uplatnila 6% celní sazba, pokud obsahovala kofein, tak 8,5% sazba. Nepražená káva (ať už s kofeinem nebo bez) byla potom proclena 11 %. Ročně káva a čaj tvořily pouze 0,2 % dovozů.²⁷²

²⁶⁶ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 264

²⁶⁷ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 257

²⁶⁸ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 264

²⁶⁹ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 264; SUNAT, ref. 69

²⁷⁰ CAPECHI. Resumen ejecutivo. *Tratado de Libre Comercio entre Perú y China* [online]. San Isidro [vid. 2015-4-6]. Dostupné z: http://www.capechi.org.pe/pdfs/informes_finales_tlc_peru-china.pdf s. 2

²⁷¹ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 264; SUNAT, ref. 69

²⁷² WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 257

Z těchto údajů vyplývá, že se Peru v rámci WTO snažilo svůj trh ochránit před dovozy textilu, plodin a hovězího masa. Naopak suroviny jako ropu a kovy, ryby, cukr a cereálie a stroje takřka celně neomezuje. Chile nikterak nediskriminuje jednu skupinu výrobků před druhou a uplatňuje stejnou celní sazbu 6 % podle doložky nejvyšších výhod.

I přestože oba dva státy neprosazují stejnou celní politiku v rámci WTO, tak se sdružují v některých uskupeních, které ve vyjednávání v rámci WTO prosazují společné cíle.

Jedná se o APEC, Skupinu Cairns, G 20, FOFs (Friends of Fish).²⁷³

V rámci skupiny Cairns se obě dvě země snaží o liberalizaci obchodu se zemědělskými produkty. Konkrétně se skupina zasazuje o snížení cla na dovozy zemědělských komodit, odstranění dotací do zemědělství a proexportní dotace a stanovit jasná pravidla pro podpory v zemědělství.²⁷⁴

Skupina G-20 (neplést se sdružením největších ekonomik světa G 20) je tvořena rozvíjejícími ekonomikami, které se snaží o liberalizaci obchodu se zemědělskými produkty v rozvinutých zemích. Nicméně prosazuje, aby tato liberalizace sloužila ke zlepšení rozvojových ekonomik a aby tyto ekonomiky měly v této liberalizaci zvýhodněnou pozici.²⁷⁵

FOFs je neformální sdružení zemí, které se snaží o snížení dotací do rybolovu. Společně se tedy obě dvě země snaží především o podporu svých vývozů zemědělských produktů a ryb.²⁷⁶ To je poměrně logický krok vzhledem k velkému podílu jaký mají obě dvě země na světovém rybolovu.²⁷⁷

Peru je kromě těchto uskupení členem skupiny *Tropical fruits*, která se snaží o zlepšení přístupu svých členských zemí na trh s tropickým ovocem. Chile není členem této skupiny,

²⁷³ WORLD TRADE ORGANISATION. *Groups in the negotiations* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/tratop_e/dda_e/negotiating_groups_e.htm

²⁷⁴ THE CAIRNS GROUP. *Cairns Group Vision Statement. An Introduction* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: <http://cairnsgroup.org/Pages/Introduction.aspx>

²⁷⁵ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 273

²⁷⁶ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 273

²⁷⁷ FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. *Capture Production 1950-2013. FishStatJ* [online databáze]. Březen 2015 [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <http://www.fao.org/fishery/statistics/software/fishstatj/en>

vzhledem k tomu, že většinu chilských vývozů ovoce tvoří plodiny, které vyžadují spíše mírné pásmo.²⁷⁸

Peru je také ve skupině G-33, která sdružuje státy snažící se o zlepšení svého postavení na trhu s vybranými zemědělskými produkty (*Friends of Special Products*). Tato skupina prosazuje, aby výhodnější podmínky v obchodování s těmito produkty měly rozvojové země.²⁷⁹

V oblasti duševního vlastnictví se Chile podílí na dobrovolné databázi duševního vlastnictví (Joint proposal in intellectual property) a Peru se snaží v rámci skupiny W-52 o úpravy podmínek pro regionální ochranné známky.²⁸⁰

3.2 Porovnání uzavřených bilaterálních dohod a míry zapojenosti do regionálních integrací

Podle pravidel Světové obchodní organizace je umožněno uplatnit, v rámci pevně daných podmínek, výjimku z doložky nejvyšších výhod, která státům umožňuje obchodovat s jednotlivými státy nebo se skupinami zemí za zvýhodněných podmínek.²⁸¹

V následující části tedy porovnáám kolik těchto dohod Chile a Peru mají a podrobněji srovnám jejich zapojení do integračních snah v rámci Latinské Ameriky. Na závěr kapitoly ještě srovnám, jaké podmínky si oba dva státy vyjednaly se svým největším obchodním partnerem – Čínou.

²⁷⁸ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 273; SUNAT, ref. 69

²⁷⁹ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 273

²⁸⁰ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 273

²⁸¹ WORLD TRADE ORGANISATION, ref. 254

Dohody o zóně volného obchodu a preferenční dohody Chile a Peru se státy ležící mimo Latinskoamerický region.

Tabulka č. 19: Chilské a peruánské mimo regionální dohody o zóně volného obchodu

Chile	Peru
Čína	Čína
Japonsko	Japonsko
Jižní Korea	Jižní Korea
Kanada	Kanada
Spojené státy americké	Spojené státy americké
Evropská Unie	Evropská Unie
Evropské sdružení volného obchodu	Evropské sdružení volného obchodu
Turecko	Thajsko
Austrálie	
Hongkong	
P4 (Nový Zéland, Singapur, Brunejský sultanát)	
Vietnam	
Malajsie	

Vlastní vypracování na základě údajů poskytnutých Organizací amerických států.^{282,283}

Jak Chile, tak Peru mají uzavřené dohody o volném obchodu se všemi svými hlavními mimo regionálním obchodními partnery. Kromě výše popsané smlouvy má Chile ještě uzavřenou preferenční smlouvu s Indií. Obecně Chile bylo zemí, která byla v zahraničních vztazích aktivnější. Nejenže má těchto mimo regionálních dohod uzavřeno více než Peru (a to i přesto, že teritoriální struktura obou zemí není až natolik odlišná), ale také všechny tyto dohody uzavřelo přibližně o deset let dříve než Peru.^{284,285}

²⁸² ORGANIZATION OF AMERICAN STATES. *Information on Peru* [online]. [vid. 2015-4-8]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/ctyindex/PER/PERAgreements_e.asp

²⁸³ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES. *Information on Chile* [online]. [vid. 2015-4-8]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/ctyindex/CHL/CHLAgreements_e.asp

²⁸⁴ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 282

²⁸⁵ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 283

Peru se v uzavírání dohod o zónách volného obchodu začalo angažovat až v posledních 5-10 letech, zatímco Chile má uzavřené některé dohody, které se datují do devadesátých let minulého století.²⁸⁶

Následující část se bude zabývat peruánskými a chilskými dohodami v rámci regionu Latinské Ameriky.

Tabulka č. 20: Chilské a peruánské vnitro regionální dohody o zóně volného obchodu a preferenční dohody.

Chile	Peru
<i>Dohody o vytvoření zóny volného obchodu</i>	
Mexiko	Mexiko
Panama	Panama
Mercosur	Mercosur
Peru	Chile
(Kostarika , Nicaragua, Salvador, Guatemala)	Kostarika
Kolumbie	(Andské společenství)
<i>Preferenční dohody</i>	
Venezuela	Venezuela
Ekvádor	
Bolívie	
Argentina	

Vlastní vypracování na základě údajů poskytnutých Organizací amerických států.²⁸⁷

S výjimkou Argentiny, Nicaragui, Salvadoru a Guatemaly mají oba dva státy navázané obchodní dohody se stejnými latinsko-americkými zeměmi. Chile má uzavřeny především bilaterální dohody, zatímco Peru mimo tyto dohody, je ještě i členem celní unie (Andského společenství), které tvoří Bolívie, Ekvádor, Kolumbie a Peru. Chile sice není členem, ale má se všemi těmito zeměmi nastavené obchodní nebo preferenční dohody.^{288,289}

²⁸⁶ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 282; ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 283

²⁸⁷ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 282; ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 283

²⁸⁸ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 282; ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 283

²⁸⁹ COMUNIDAD ANDINA. *Qué es la CAN?* [online]. Lima. [vid 2015-4-20]. Dostupné z:

<http://www.comunidadandina.org/Seccion.aspx?id=189&tipo=QU&title=somos-comunidad-andina>

Tabulka č. 21: Chilské a peruánské dohody, které teprve vstoupí v platnost

Chile	Peru
Pacifická Aliance	Pacifická Aliance
Thajsko	Guatemala

Vlastní vypracování na základě údajů poskytnutých Organizací amerických států. ²⁹⁰

Mimo již platných smluv, existují ještě nejnovější smlouvy teprve čekající na vstup v platnost. Jednou z nich je smlouva o Pacifické Alianci, která bude podrobněji popsána v následující části.²⁹¹

3.2.1 Pacifická Aliance

Pacifická aliance je uskupení mezi Peru, Chile, Bolívií a Mexikem. Toto uskupení vzniklo 28. dubna 2011 za účelem dosažení co největší ekonomické integrace mezi těmito státy. Mezi její přední priority patří vytvoření zóny volného pohybu osob, zboží, kapitálu a služeb a dosáhnout většího růstu, konkurenceschopnosti a následně i ekonomického a sociálního rozvoje.²⁹²

Pacifická Aliance už při svém vzniku v roce 2012 byla se svými 212 milióny obyvatel jedním z nejvýznamnějších bloků, který tvořil 36 % HDP latinskoamerického regionu a podílel se na 50 % zahraničního obchodu.²⁹³

V roce 2013 se tyto údaje ještě více zvětšily. Všechny 4 státy dohromady čítaly 214,1 miliónů obyvatel (36 % obyvatel Latinské Ameriky) a podílely se 38 % na tvorbě HDP tohoto regionu (2,1 biliónů dolarů). Toto kombinované HDP zařadilo Pacifickou Alianci na osmé místo největší světové „ekonomiky“²⁹⁴.

²⁹⁰ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 282; ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 283

²⁹¹ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 282

²⁹² ALIANZA DEL PACÍFICO. *La Alianza del Pacífico y sus objetivos* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné z: http://alianzapacifico.net/que_es_la_alianza/la-alianza-del-pacifico-y-sus-objetivos/

²⁹³ THE PACIFIC ALIANCE. *ABC The Pacific Alliance* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné z: <http://alianzapacifico.net/documents/2014/Abecedario%202014.pdf> s. 7

²⁹⁴ THE PACIFIC ALIANCE. *Pacific Alliance: Integration, growth and opportunities* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné z: http://alianzapacifico.net/wp-content/uploads/2013/11/CARTILLA_AP.PDF s. 3

Vysoká tempa růstu z ní navíc podle CNBC vytváří nejatraktivnější uskupení pro investory v Latinské Americe, které svou atraktivitou překonává i jinak zajímavou Brazílii.²⁹⁵

Peru, Chile, Kolumbie a Mexiko již spolu několik let fungují na principu dohody o volném obchodu. Chile uzavřelo tuto dohodu s Mexikem v roce 1998, s Peru a Kolumbií v roce 2006. Peru uzavřelo dohodu s Mexikem v roce 2011 a s Kolumbií obchoduje na základě spolupráce v Andském společenství.²⁹⁶

Jednotlivé uzavřené smlouvy mají nicméně rozdílný charakter. Smlouvy se zabývají sanitárními opatřeními, technickými normami, řešením sporu investor – stát a další. V této práci se zaměřím především na liberalizaci vzájemného obchodu z hlediska snižování cel.

3.2.1.1 Dohody uzavřené v rámci Pacifické Aliance

Chile uzavřelo dohodu s Kolumbií, která postupně odstranila naprostou většinu cel ve vzájemném obchodě. Liberalizace posledního 1 % nejcitlivějších výrobků (mléčné výrobky, maso, oleje a citrusy) byla domluvena na rok 2012.²⁹⁷

Další chilská dohoda s Peru osvobodila od cla nejprve 87 % chilských vývozů do Peru (95,8 % položek), v roce 2013 dalších 11,5 % chilských vývozů do Peru (3,8 % položek – čokolády, jemná vína, léky, oděvy, papír...) a v roce 2016 osvobodí dalších 1,5 % chilských vývozů (0,3 % položek).²⁹⁸

Dohoda Chile s Mexikem osvobodila od cel 98,3 % položek.²⁹⁹ Výjimku tvořily z naprosté většiny zemědělské výrobky a mořské plody jako například oleje, langusty, hroznové víno,

²⁹⁵ CNBC. *Forget Brazil. This emerging market is on the rise* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné z: <http://www.cnbc.com/id/102537826>

²⁹⁶ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 282; ORGANIZATION OF AMERICAN STATES, ref. 283

²⁹⁷ ADUANAS CHILE. *Acuerdo de Libre Comercio Chile – Colombia* [online]. Valparaíso [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <https://www.aduana.cl/aduana/site/artic/20070711/pags/20070711110743.html>

²⁹⁸ DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y Peru a cuatro años del acuerdo de complementación económica* [online]. Santiago de Chile. Duben 2013 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_PER/Studies/Assess_2013_s.pdf s. 9

²⁹⁹ DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y México a 15 años del acuerdo de complementación económica* [online]. Santiago de Chile. Srpen 2014 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_MEX/Studies/Evaluacion15_s.pdf s. 8

sýry, zemní, tabák, cukr.³⁰⁰ Cukr je obecně velmi citlivá položka kvůli členství Mexika v uskupení NAFTA, která toto omezuje.³⁰¹

Z pohledu Peru bylo 91,5 % vývozů do Chile osvobozeno od cla již od započetí spolupráce mezi zeměmi. (těchto 91,5 % vývozů tvořilo 96 % položek), 7,8 % vývozů do Chile bylo osvobozeno v roce 2013 (3,6 % položek), 1,1 % vývozů (0,3 % položek) bude osvobozeno od cla v roce 2016.³⁰²

Peru uzavřelo dohodu s Mexikem 6. dubna roku 2011 a dohoda vstoupila v platnost 1. února 2012.³⁰³ Na základě této dohody došlo k liberalizaci více než 12 000 položek peruánského vývozu do Mexika. Tato dohoda umožnila Peru bezcelně vyvážet do Mexika některé pro Peru poměrně klíčové položky, jako například mořské plody. Textilní výrobky dostaly taktéž bezcelní přístup a zároveň si zachovaly 15% sazbu. Mexiko získalo lepší přístup na peruánský trh pro vývozy spotřebního zboží a bílého zboží.³⁰⁴

V roce 2014 společně se v rámci protokolu Pacifické aliance dohodlo snižování cla i na zbývající položky. Pro Chile bude velmi významné především osvobození od cla na vývozy tabákových výrobků do Mexika.³⁰⁵ Chile se v rámci této dohody zavázalo osvobodit od cla většinu výše zmíněných produktů, (buď okamžitě, nebo do roku 2020) s výjimkou cukru, červené řepy, fruktózy, sirupů, sladidel a jablek, kde bude i nadále uplatňovat sazbu podle doložky nejvyšších výhod.³⁰⁶

³⁰⁰ Lista de excepciones. *Tratado de Libre Comercio entre el Gobierno de la República de Chile y el Gobierno de los Estados Unidos Mexicanos* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: [http://www.sice.oas.org/Trade/chmefta/Text_s.asp#Anexo3-04\(4\)A](http://www.sice.oas.org/Trade/chmefta/Text_s.asp#Anexo3-04(4)A)

³⁰¹ DIRECON, ref. 299, s. 8

³⁰² DIRECON, ref. 298, s. 9

³⁰³ ORGANIZATION OF AMERICAN STATES. *Información sobre Perú* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/ctyindex/PER/PERAgreements_s.asp

³⁰⁴ MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Acuerdo de Integración Comercial Perú – México* [online]. Lima. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=75&Itemid=98

³⁰⁵ DIRECON, ref. 299, s. 8

³⁰⁶ Lista de Chile para los países de la Alianza del Pacífico. *Anexo 3.4-CH-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/ListaChile_final.pdf s. 73, 74, 75, 76, 77

Chile se v rámci Pacifické aliance opět projevuje jako nediskriminující stát vůči ostatním členům a uvolňuje celní sazby všem členům Aliance stejně. To například neplatí o Kolumbii, která Chile a Peru ruší cla na některé dovozy dříve než na dovozy z Mexika do Kolumbie. Ta budou liberalizována postupně (pouze u některých položek) a to s několikaletým postupným uvolňováním. To se týká některých dovozů hovězího masa. Vzhledem k tomu, že základní sazba dosahuje až 80 %, tak to staví Chile a Peru do výhodné pozice vůči Mexiku a umožňuje jim etablovat se na kolumbijském trhu na úkor Mexika.³⁰⁷

Kolumbie smí uplatnit cla podle doložky nejvyšších výhod nebo dle systému pásových cen osvobozených od cel Andského společenství³⁰⁸ na dovozy cukru, melasy, sirupu, fruktózy, kaka, sladidel.³⁰⁹

Ve stejném duchu jako Kolumbie vystupuje vůči Mexiku (postupným a nikoliv okamžitým snížením celních sazeb u některých produktů) se projevuje se i Mexiko vůči Kolumbii. Jedná se taktéž o dovozy určitých druhů masa, typů šunek apod. Zajímavostí je, že například dovozy cibule Mexico postupně osvobozeny od cel, ale pouze na dovozy během ledna–června. Mezi červencem a prosincem mohou Peru, Chile a Kolumbie vyvážet cibuli bezcelně.³¹⁰

Mexiko vylučuje z celních preferencí mango, cukr, sladidla, fruktóзовé sirupy, melasu, alkohol s koncentrací větší než 80 %.³¹¹

³⁰⁷ Lista de Colombia para los países de la Alianza del Pacifico. *Anexo 3.4-COL-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/Lista_Colombia_final.pdf s.4

³⁰⁸ Volně přeloženo autorem. Název v originále: El Sistema de Franjas de Precios establecido en la Decisión No 371 de 1994 de la Comunidad Andina y sus modificaciones

³⁰⁹ Lista de Colombia para los países de la Alianza del Pacifico. *Anexo 3.4-COL-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/Lista_Colombia_final.pdf s. 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 133

³¹⁰ Lista de Mexico para los países de la Alianza del Pacifico. *Anexo 3.4-MX-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/Lista_Mexico_final.pdf s. 4, 5, 6, 7, 10, 11, 40

³¹¹ Lista de Mexico para los países de la Alianza del Pacifico. *Anexo 3.4-MX-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/Lista_Mexico_final.pdf s. 50, 74, 75, 76, 77, 78, 96

Peru taktéž aplikuje okamžité osvobození od cel pro některé chilské a kolumbijské dovozy a postupně na některé mexické.³¹² Výjimku tvoří červená řepa, cukr, sladidla, fruktózové sirupy, melasa, kakao, alkohol s koncentrací větší než 80 %.³¹³

Nicméně i přes postupné snižování sazeb a odstraňování bariér, které se dělo ještě před uzavřením společné dohody v rámci Pacifické aliance v rámci bilaterálních vztahů, nedosahuje obchodní výměna mezi členy aliance významných podílů.

Tabulka č. 22: Procentuální podíl jednotlivých států na celkovém vývozu Chile a Peru v roce 2014.

	Chile	Peru	Kolumbie	Mexiko	Celkem	V mil. USD
Chile	X	2,44%	1,19%	1,72%	5,35%	4 056
Peru	4%	X	3,2%	1,9%	9.1%	3 483

Vlastní vypracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou³¹⁴ a Peruánským celním úřadem SUNAT.³¹⁵

I přes velmi ambiciózní cíle, které si Chile a Peru v rámci Pacifické Aliance stanovily a uzavřené dohody o zóně volného obchodu s Mexikem, Kolumbií a mezi sebou, tak zapojenost obou zemí do obchodu v rámci této Aliance je relativně malá.³¹⁶

Tento stav je obecné specifikum chilských a peruánských obchodních vztahů s Latinskou Amerikou, kdy vnitro-regionální obchod nedosahuje ani zdaleka výše toho mimo-regionálního. To je způsobeno hlavně skladbou exportů, kterou tvoří z velké části kovy mířící do Asie.³¹⁷

³¹²Lista de Peru para los países de la Alianza del Pacifico. *Anexo 3.4-PE-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/Lista_Peru_final.pdf s. 13,15

³¹³Lista de Peru para los países de la Alianza del Pacifico. *Anexo 3.4-PE-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/Lista_Peru_final.pdf s. 34, 35, 36, 37, 38, 39, 45

³¹⁴ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

³¹⁵ SUNAT, ref. 69

³¹⁶ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

³¹⁷ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

Právě proto je třeba sledovat i jiné ukazatele. Těmi jsou například podíly zboží jiného než kovy nebo buničiny (v případě Chile), které lépe odrážejí strukturu vývozu s vyšší přidanou hodnotou. V roce 2013 mířilo z Chile do zemí Pacifické Aliance přibližně 12,7 % těchto vývozu a tyto exporty se podílely 93 % na celkových exportech do zemí Pacifické aliance.³¹⁸

Podobně jako jsou vývozy Chile převážně tvořeny zbožím jiným než kovy nebo buničinou, tak v případě Peru byla značná část vývozu tvořena zbožím odlišným od kovů, ropy a jejích derivátů. V roce 2014 tyto položky tvořily 54,3 % vývozu do Pacifické aliance, což je sice menší podíl než jakého dosáhlo Chile, ale stále je to větší poměr, než jaký byl celkový poměr těchto exportů v celkové struktuře peruánských vývozu. Největší odběratel peruánských kovů bylo Chile, které z Peru dováželo velké množství mědi (20 % chilských dovozů z Peru). Kolumbie pak dovážela z Peru především benzín (25,7 % kolumbijských dovozů z Chile). Celých 58 % mexických dovozů z Peru tvořil plyn, což byla jedna z výjimek mezi zeměmi. Zbylé položky již byly povětšinou tvořeny průmyslovými výrobky a zemědělskými produkty.³¹⁹

Dovozy Chile a Peru ze zemí Pacifické Aliance dosahují vyšších podílů než vývozy do nich. To je způsobeno především silným vlivem Mexika, jak ukazuje tabulka č. 22.

Tabulka č. 23: Procentuální podíl jednotlivých států na celkovém dovozu Chile a Peru v roce 2014.

	Chile	Peru	Kolumbie	Mexiko	Celkem	V mil. USD
Chile	X	2,1%	1,6%	3,4%	7,1%	5 111
Peru	3 %	X	2,9%	4,6%	10,5%	4 447

Vlastní vypracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou³²⁰ a Peruánským celním úřadem SUNAT.³²¹

Peru v roce 2013 dovezlo z Pacifické Aliance především suroviny a polotovary (39, 1 % dovozů), konzumní výrobky (36,6 %) a kapitálové statky (24,3 %). Z toho Kolumbie vyvážela

³¹⁸ ALIANZA DEL PACÍFICO. *Protocolo Adicional al Acuerdo Marco ¿Qué significa?* [online]. [vid 2015-4-18]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/Pacific_Alliance/Studies/Qu%C3%A9Significa_2014.pdf s. 3

³¹⁹ SUNAT, ref.69

³²⁰ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

³²¹ SUNAT, ref. 168

do Peru především spotřební zboží, suroviny a polotovary (90 % kolumbijských vývozů), Mexiko vyváželo převážně kapitálové statky a spotřební zboží (80 % mexických vývozů do Peru) a Chile vyvezlo především suroviny a polotovary (45 %).³²² Největší podíl na těchto surovinách a polotovarech měly chemikálie, kovové součástky, dřevo a buničina.³²³

Chile, Peru, Kolumbie a Mexiko se v rámci Pacifické aliance snaží integrovat své kapitálové trhy. Výsledkem jejich úsilí je Latinskoamerický Integrovaný trh (Mercado Integrado Latinoamericano), který byl dokončen v roce 2014, kdy se připojilo Mexiko.³²⁴

Připojením Mexika vznikl burzovní trh, který dosahuje velikosti brazilské BOVESPA. V prosinci 2014 byl MILA dokonce největší burzovní trh v Latinské Americe ve srovnání počtu obchodovaných firem (780) a tržní kapitalizace (1,1 miliard dolarů).³²⁵

Cílem Pacifické Aliance je podpora jejich členů a snaha společně vystupovat vůči svému vnějšímu okolí. A to se týká hlavně vyjednání se svými společnými obchodními partnery v asijsko-pacifické oblasti. Jeden příklad je podpora Peru, Chile a Mexika vůči Kolumbii v jejím úsilí stát se součástí uskupení APEC, jehož jsou tři výše zmíněné státy členy. Chile společně s Peru jí přislíbily svou podporu v případě vstupu do tohoto uskupení.³²⁶

3.2.2 Andské společenství

Dalším integračním uskupením, kterým se v této práci budu zabývat, je Andské společenství. Chile sice není jejím členem, ale má se všemi jejich členy uzavřenou dohodu o zóně volného obchodu nebo preferenční dohodu. Pokusím se tedy srovnat, jestli Peru, které je členem, těží více z účasti na této alianci než Chile, které členem není.

³²² Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých SUNAT, ref. 180

³²³ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

³²⁴ MILA. *Quienes somos* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na:

<http://www.mercadomila.com/QuienesSomos>

³²⁵ SEMANA ECONOMICA. *México realizó su primera operación en el MILA* [online]. Prosinec 2, 2014. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: <http://semanaeconomica.com/articulo/finanzas/banca-y-finanzas/149552-mexico-realizo-su-primera-operacion-como-miembro-del-mila/>

³²⁶ SEMANA. *Chile, Colombia, México y Perú emprendieron alianza del Pacífico* [online]. Duben 28, 2011. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: <http://www.semana.com/economia/articulo/chile-colombia-mexico-peru-emprendieron-alianza-del-pacifico/239055-3>

Členem Andského společenství je pouze Peru, které se do této organizace opětovně plně integrovalo v roce 2006. Chile, z této organizace vystoupilo v 1976. Jako důvody vystoupení uvedlo především ekonomickou nerovnováhou a neslučitelnost. V Andském společenství funguje Andská zóna volného obchodu a celá organizace navenek vystupuje jako celní unie.³²⁷

V této části se nebudu zabývat organizací a jejím uspořádáním do detailu, vzhledem k tomu, že členem je pouze Peru a nikoliv Chile. Zaměřím se na srovnání obchodu mezi Peru a Chile s touto organizací.

Nicméně je třeba zmínit, že Chile, i přesto, že není členem této celní unie, tak má s Kolumbií uzavřenou dohodu o volném obchodu a s Ekvádorem a Bolívií preferenční dohody (s Ekvádorem - *Acuerdo de Asociación Económica N°65*³²⁸ i Bolívií - *El Acuerdo de Complementación Económica entre Chile y Bolivia ACE N° 22*).³²⁹

Andské společenství v roce 1993 odstranilo celní překážky pro obchod mezi členskými státy a vytvořilo zónu volného obchodu, kde zboží obíhá bez omezení a bez zatížení celními sazbami (100 % produktů).³³⁰ Andské společenství se snaží mimo ekonomickou integraci i o dosažení společné vnější politiky. Z hlediska obchodu je třeba zmínit přínos Andského společenství vůči podpoře obchodu s manufakturními výrobky v rámci uskupení, jehož podíl se značně zvýšil od uzavření dohody.³³¹

³²⁷ MINISTRY OF EXTERNAL AFFAIRS. GOVERNMENT OF INDIA. *Andean Community (CAN)* [online]. Únor 2013 [vid. 2015-4-18]. Dostupné na:

http://www.mea.gov.in/Portal/ForeignRelation/Andean_Community_February.2013.pdf s. 1

³²⁸ DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y Ecuador a 19 años del primer acuerdo de complementación económica* [online]. Říjen 2014 [vid. 2015-4-18]. Dostupné na:

http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_ECU/Studies/Evaluacion_ACE_Ecuador_19_anos_s.pdf

³²⁹ DIRECON.

Acuerdo de Complementación Económica Chile – Bolivia [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na:

<http://www.direcon.gob.cl/detalle-de-acuerdos/?idacuerdo=6267>

³³⁰ MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. Preguntas Frecuentes. *Acuerdo de integración Peru-Comunidad Andina* [online]. Lima [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:

http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=99&Itemid=122

³³¹ MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Acuerdo de Libre Comercio entre Perú - Comunidad Andina* [online]. Lima [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:

http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=95&Itemid=118

3.2.2.1 Ekvádor

Chile se také snažilo zliberalizovat svůj obchod se členy Andského společenství. Kupříkladu ve vztahu k Ekvádoru Chile zliberalizovalo 100 % dovozů (od roku 2004). Ekvádor na druhou stranu pouze 97 % dovozů s tím, že si nadále chrání dovozy masa a mléčných výrobků. Vzhledem k vysoké poptávce po ropě, Chile v roce 2004 jednostranně odstranila clo na dovozy ropy.³³²

Tabulka č. 24: Vývozy a dovozy Chile a Peru do a z Ekvádoru

	Vývozy do Ekvádoru (mil. USD)	% z celkových výv.	Dovozy z Ekvádoru (mil. USD)	% z celkových dov.
Chile	514	0,7 %	2438	3,4 %
Peru	855	2,2 %	1773	4,3 %

Vlastní vypracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou³³³ a Peruánským celním úřadem SUNAT.³³⁴

Většina peruánských vývozů do Ekvádoru byla tvořena zbožím jiným než vývozy kovů nebo jejich rud, ropných olejů, ropy a plynu. Tyto skupiny se podílely pouze lehce nad 20 % celkových vývozů do Ekvádoru. Většina vývozů byla tvořena průmyslovými výrobky a zemědělskými produkty. Chilské vývozy byly tvořeny pouze z 10 % buničinou z 90 % zbožím jiným než kovy nebo buničiny. Jedna třetina byla tvořena zemědělskými výrobky a potravinami a 22 % chemikáliemi.³³⁵

Chilské dovozy ropy z Ekvádoru se trojnásobily po roce 2004 a v roce 2014 více než 90 % ekvádorských dovozů bylo tvořeno ropou. Ekvádor je také hlavním dovozcem surové ropy do Chile a jeho podíl na celkových dovozech ropy byl 33 %. Podobně naprostá většina peruánských dovozů z Ekvádoru byla tvořena surovou ropou, která tvořila 84 % těchto dovozů. Celkově Ekvádor obstarával polovinu veškerých peruánských dovozů surové ropy.³³⁶

³³² DIRECON, Ref. 251, s.4

³³³ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

³³⁴ SUNAT, ref. 69; SUNAT, ref. 168

³³⁵ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

³³⁶ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69; SUNAT, ref. 168

Co se týká vývozů do Ekvádoru, tak se zdá, že Peru překonalo Chile a jeho vývozy byly nejenom relativně vyšší vůči celkovým vývozům, ale také absolutně. Co se týká dovozů z Ekvádoru tak zde Chile dovezlo absolutně více než Peru, i když relativně byl tento podíl menší. Dovozy z Ekvádoru nejsou zatížené celně ani pro Peru ani pro Chile, takže zde hrála hlavní roli poptávka po těchto dovozech (konkrétně ropě).

3.2.2.2 Kolumbie

Chile má s Kolumbií uzavřenou bilaterální dohodu o zóně volného obchodu a také nově v platnost vstupující dohodu v rámci Pacifické aliance. Ta je popsána v předchozí části této práce.

Tabulka č. 25: Vývozy a dovozy Chile a Peru do a z Kolumbie

	Vývozy do Kolumbie (mil. USD)	% z celkových výv.	Dovozy z Kolumbie (mil. USD)	% z celkových dov.
Chile	902	1,2 %	1131	1,6 %
Peru	1223	3,2 %	1243	2,9 %

Vlastní vypracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou³³⁷ a Peruánským celním úřadem SUNAT.³³⁸

Na peruánských vývozech opět převažovalo zboží odlišné od kovů, kovových rud, ropy a jejich derivátů. Tyto skupiny se podílely na vývozech přibližně 36 %, z čehož převažovaly ropné produkty (9/10 z vývozů kovů a ropy) a to konkrétně benzín a letecké palivo. Chile do Kolumbie vyváželo opět především výrobky odlišné od vývozů kovů a buničiny. Buničina se podílela pouze 1/10 a zbytek byl tvořen zemědělskými výrobky a potravinami (38 %) a průmyslovými výrobky zastoupenými především strojírenstvím (13,5 %) a chemikáliemi (11,5 %).³³⁹

³³⁷ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

³³⁸ SUNAT, ref. 69; SUNAT, ref. 168

³³⁹ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68; SUNAT, ref. 69

Peru z Kolumbie dovážela především paliva, plasty, cukr, esenciální oleje, farmaceutické výrobky a elektrická zařízení. Chilským dovozům z Kolumbie potom dominovaly dovozy paliv, cukru, plastů, papíru a farmaceutik.³⁴⁰

3.2.2.3 Bolívie

Chile Bolívii udělilo celní preference na 100 % dovozů z Bolívie do Chile (skrže el Acuerdo de Complementación Económica Nº 22 [ACE 22]) s výjimkou cukru, pšenice a pšeničné mouky.³⁴¹

Tabulka č. 26: Vývozy a dovozy Chile a Peru do a z Bolívie

	Vývozy do Bolívie (mil. USD)	% z celkových výv.	Dovozy z Bolívie (mil. USD)	% z celkových dov.
Chile	1627	2,2 %	148	0,2 %
Peru	652	1,7 %	627	1,5 %

Vlastní vypracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou³⁴² a peruánským celním úřadem SUNAT.³⁴³

Peruánským vývozům do Bolívie opět dominovaly především exporty zboží jiného než kovů nebo ropných produktů. (ty tvořily 9/10 těchto vývozů, z čehož většina byly vývozy železa). Chilské exporty směřující do Bolívie byly nejodlišnější ve srovnání s ostatními zeměmi Andského společenství. Z 99 % byly tvořeny průmyslovými výrobky s pouze velmi malým zastoupením potravin. Naopak jim dominovaly vývozy strojírenských výrobků (48 %) a vývozy chemikálií (18 %).³⁴⁴

³⁴⁰ Odhad Světového obchodního centra. INTERNATIONAL TRADE CENTRE. *Comercio bilateral entre Colombia y Perú. Producto: TOTAL Todos los productos* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-27]. Dostupné z: http://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx?nvpm=3|170||604||TOTAL||2|1|1|2|2|1|1|1|

³⁴¹ DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y los países miembros de la comunidad Andina de Naciones (CAN)* [online]. Santiago de Chile. Prosinec 2009 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://www.direcon.gob.cl/wp-content/uploads/2013/09/Informe%20Evaluaci%C3%B3n%20Chile-CAN.pdf> s.12

³⁴² BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

³⁴³ SUNAT, ref. 69; SUNAT, ref. 168

³⁴⁴ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

Peru dováželo z Bolívie především sójové boby a extrakty ze sóje (72,3 % dovozů) a v malé míře potom slazené mléko a kovové rudy. Chile dováželo především krmiva, olejnatá semena a nápoje.³⁴⁵

3.2.3 Vztahy Chile a Peru s Mercosurem

Mercosur, neboli *Mercado común del Sur*, je integrační uskupení Brazílie, Argentiny, Uruguaye, Paraguaye, Bolívie a Venezuely.³⁴⁶

Jak Chile, tak Peru mají s Mercosurem uzavřenou dohodu o zóně volného obchodu. Chile dokonce tuto dohodu uzavřelo již v roce 1996, zatímco Peru až v roce 2005. Díky této dohodě postupně 97,7 % chilských produktů získalo nulovou celní sazbu při vstupu na trh Mercosuru, v roce 2011 dalších téměř 2,3 % s výjimkou citlivých výrobků (jako například cukru), které toho dosáhly až v roce 2012. Od roku 2013 tedy veškeré chilské dovozy a vývozy do Mercosuru byly bez celního zatížení. Vztah chilských vývozů do Mercosuru a dovozů z Mercosuru byl ve prospěch dovozů, které značně překonávaly vývozy ještě před uzavřením dohody a taktéž po uzavření dohody. Chilské vývozy do Mercosuru dokonce po uzavření dohody klesaly, zatímco dovozy rostly a to až do roku 2003, kdy se začaly projevovat pozitivní projevy postupného snižování celních sazeb, které vyvrcholily v roce 2006 (97,7 % položek). Tento růst vývozů svým tempem trojnásobně začal převyšovat růst dovozů od roku 2003 až do roku 2008, kdy vypukla finanční krize. Poté obchodní výměna rostla pouze průměrným tempem 7 %.³⁴⁷

Peruánská dohoda s Mercosurem má taktéž za cíl ustanovit zónu volného obchodu, která odstraní cla a další překážky obchodu mezi Peru a Mercosurem.³⁴⁸ A to již od roku 2012 míří

³⁴⁵ SUNAT, ref. 168

³⁴⁶ MERCOSUR. *En pocas palabras* [online]. Montevideo [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.mercosur.int/innovaportal/v/3862/4/innova.front/en_pocas_palabras

³⁴⁷ DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y el Mercosur a 18 años del acuerdo de complementación económica (ACE N°35)* [online]. Santiago de Chile. Červen 2014 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_MER/Studies/Review_Jul_2014_s.pdf s. 8,9

³⁴⁸ MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Sobre el acuerdo* [online]. Lima [vid. 2015-4-30].

Dostupné z:

http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=101&Itemid=124

do Brazílie a Argentiny 100 % peruánských vývozů bez celního zatížení.³⁴⁹ Obchodní výměna mezi MERCOSUREm a Peru by měla být plně zbavena cel v roce 2019.³⁵⁰

Největšími položkami peruánských vývozů byly nicméně kovové rudy a koncentráty a jen menší část tvořily například košile, fosfáty nebo barviva. Největším obchodním partnerem z Mercosuru byla Brazílie, kam mířila naprostá většina peruánských exportů. Dovozy mířily do Peru ve velkém množství ze dvou států a to z Argentiny a Brazílie.³⁵¹

Mercosur a Pacifická aliance představují dva odlišné modely integrace.³⁵² Pacifická aliance je považována za otevřenou vůči integraci vně Latinské Ameriky a to konkrétně k dohodám s vyspělými státy. Všichni členové mají uzavřené obchodní dohody s Evropskou unií, Spojenými státy a s klíčovými hráči Asijsko-pacifického regionu. Mercosur se naopak překlopil spíše v politickou integraci než ekonomickou.³⁵³ Ilustrují to některá prohlášení členů. Například Bolívie nevíma Pacifickou alianci příliš pozitivně (a tím pádem ani zapojenost Chile a Peru do této aliance). Prezident Evo Morales v říjnu roku 2013 prohlásil, že tato aliance je pokus Spojených států amerických rozdělit Jižní Ameriku.³⁵⁴

Pacifická aliance může být detonátor problémů v Andském společenství a to vzhledem ke skutečnosti, že členové Pacifické aliance – Peru a Kolumbie jsou také, stejně jako Bolívie členy tohoto společenství.³⁵⁵

³⁴⁹ MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Acuerdo de Complementación Económica entre Perú y los Estados Parte del MERCOSUR (Argentina, Brasil, Uruguay y Paraguay)* [online]. Lima [vid. 2015-4-30].

Dostupné z:

http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=100&Itemid=123

³⁵⁰ MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Preguntas Frecuentes* [online]. Lima [vid. 2015-4-30].

Dostupné z:

http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=104&Itemid=127

³⁵¹ MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO, ref. 349

³⁵² BARTESAGHI, I. *El Mercosur y la Alianza Pacífico, ¿ Más diferencias que coincidencias? Mundo Asia Pacífico. Revista digital* [online]. 2014, vol. 3, no. 1, s. 43-56 [vid. 2015-4-30]. ISSN 2344-8172. Dostupné z: <http://www10.iadb.org/intal/intalcdi/PE/2014/14651.pdf> s. 44.

³⁵³ BARTESAGHI, I., ref. 352, s. 45

³⁵⁴ REDE BRASIL ATUAL. *Aliança do Pacífico é tentativa de dividir América do Sul, afirma Evo* [online]. Srpen 4, 2013 [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: <http://www.redebrasilatual.com.br/mundo/2013/08/alianca-do-pacifico-e-tentativa-de-dividir-america-do-sul-afirma-evo-morales-1170.html>

³⁵⁵ BARTESAGHI, I., ref. 352, s. 45

To, že vztah Mercosuru k Pacifické alianci není příliš vřelý, dokazuje ještě i následující deklarace ze San Paula (2013) ve které státy Mercosuru „Odsuzují pokusy, iniciované mimo regionálními silami, které chtějí rozfragmentovat a sabotovat regionální integraci, jako je například Pacifická aliance, a které se snaží vytvářet krize a podporovat dělení Mercosuru.“³⁵⁶

3.3 Dohoda o zóně volného obchodu s Čínskou lidovou republikou

Chile bylo vůbec první jihoamerickou zemí, která navázala s Čínou diplomatické styky.³⁵⁷ V roce 2005 s ní uzavřelo dohodu o zóně volného obchodu, která do jednoho roku eliminovala veškerá cla na 96,5 % chilských vývozu do Číny a v roce 2015 se odstraní cla pro dalších 2,8 % vývozu. Pouze 0,7 % vývozu je vyjmuto z této dohody³⁵⁸ a jedná se o pšenici, rýži, mouku, kukuřici, sóju, rostlinné oleje, cukr, papír. Na tyto položky má Čína poměrně vysokou celní sazbu, která někdy i přesahuje 50 % (u zemědělských výrobků).³⁵⁹

Peru uzavřelo dohodu s Čínou v roce 2008 a tato dohoda vstoupila v platnost v roce 2010. Peru si vyjednalo, že 83,5 % jeho vývozu do Číny bude dováženo bezcelně již od prvního roku, 15,5 % výrobků se začne dovážet s postupně se snižující sazbou a pouze 1 % bylo z jednání vyjmuto.³⁶⁰

³⁵⁶ RAMOS, N. *Fórum de São Paulo defende integração e critica a Aliança do Pacífico* [online]. Srpen 4, 2013 [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: <https://br.noticias.yahoo.com/f%C3%B3rum-s%C3%A3o-paulo-defende-integra%C3%A7%C3%A3o-critica-alian%C3%A7a-pac%C3%ADfico-203058893.html>

³⁵⁷ DIRECON. *Positiva evaluación del TLC Chile-China en reunión de la Comisión de Libre Comercio*. [online]. Červen 6, 2014. [vid 2015-4-19]. Dostupné na: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_CHN/Free_Trade_Commission/Vmeeting_s.pdf s. 2

³⁵⁸ DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y China a siete años de la entrada en vigencia del tratado de libre comercio*. [online]. Červen 6, 2014. [vid 2015-4-19]. Dostupné na: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_CHN/Studies/FTAreview_sept13_s.pdf s. 6

³⁵⁹ Schedule for China. *Chile-China Free Trade Agreement* [online]. [vid. 2015-4-14]. Dostupné na: http://www.sice.oas.org/Trade/CHL_CHN/CHL_CHN_e/ScheduleCHN_e.pdf s. 18, 19, 24, 25, 26, 86, 87, 88, 89, 90

³⁶⁰ CAPECHI. Resumen ejecutivo. *Tratado de Libre Comercio entre Perú y China* [online]. San Isidro [vid. 2015-4-6]. Dostupné z: http://www.capechi.org.pe/pdfs/informes_finales_tlc_peru-china.pdf s. 2

Peru se v jednáních také nepovedlo eliminovat celní sazby na dovozy pšenice, rýže, mouky, kukuřice, sóji, rostlinných olejů, cukru, papíru. Tyto položky byly taktéž vyloučeny ze vzájemných jednání.³⁶¹

Peru v jednáních prosazovalo ochranu svého textilního průmyslu, módních doplňků a některých přístrojů, které v Peru vytváří velké množství pracovních míst.³⁶² Peru si celkově uchránilo 10 % dovozů, které byly z jednání vyjmuty (největší ochranu získal textil, který generoval 8,25 % dovozů, které nebyly předmětem jednání.³⁶³

Z toho pak pravděpodobně vychází i protiopatření Číny, která vyjmula z jednání o snižování celních překážek kávu a tabák.^{364,365} Káva hraje ve vývozech Peru poměrně významnou roli. Chile oproti Peru vyjednalo bezcelní dovoz i na tyto suroviny.^{366,367} Peru se nepovedlo eliminovat cla na dovozy benzínu a nafty, které zůstávají na 5 a 6 % celní sazby. Dovozy surové ropy byly na 0% sazbě ještě před začátkem jednání.³⁶⁸

Co se pro oba dva státy nezměnilo, byla celní sazba na vývozy měděné rudy, která už před podpisem byla nulová. Nicméně, rok po podpisu smlouvy se odstranila poměrně vysoká sazba na chilské a peruánské dovozy měděného drátů (10% sazba) což by mohlo poskytnout příležitost pro chilský a peruánský průmysl.^{369,370}

Od uzavření dohody v roce 2005 a jejího vstupu v platnost v roce 2006 vzrostly chilské vývozy do Číny 3,5 krát, a meziročně vývozy dosáhly průměrného ročního tempa růstu 17 %, ³⁷¹ což je téměř šestnáctinásobně rychlejší tempo růstu než jaké bylo tempo růstu ve

³⁶¹ China's Tariff Elimination Schedule. *Peru-China Free Trade Agreement* [online]. [vid. 2015-4-18].

Dostupné na: http://www.sice.oas.org/TPD/PER_CHN/Texts_28042009_e/Tariff_Sch_CHN_e.pdf s. 12-20.

³⁶² CAPECHI, ref. 360, s. 2

³⁶³ CAPECHI, ref. 360, s. 5,6

³⁶⁴ China's Tariff Elimination Schedule, ref, 361, s. 12

³⁶⁵ Resumen ejecutivo. *Tratado de Libre Comercio entre Perú y China* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: http://www.capecti.org.pe/pdfs/informes_finales_tlc_peru-china.pdf s. 4-7

³⁶⁶ China's Tariff Elimination Schedule, ref, 361, s. 23

³⁶⁷ Schedule for China. *Chile-China Free Trade Agreement* [online]. [vid. 2015-4-14]. Dostupné na: http://www.sice.oas.org/Trade/CHL_CHN/CHL_CHN_e/ScheduleCHN_e.pdf s. 17

³⁶⁸ China's Tariff Elimination Schedule, ref, 361, s. 37

³⁶⁹ Schedule of China, ref. 367, s. 41, 42, 182

³⁷⁰ China's Tariff Elimination Schedule, ref. 361, s. 169

³⁷¹ Geometrický průměr

zbytku světa. Mezi roky 2006 a 2014 narostly celkové vývozy o 16,2 miliard dolarů a Čína stála za 81 % tohoto nárůstu.³⁷²

Tabulka č. 27: Průměrné roční tempo přírůstků chilských vývozů do Číny mezi roky 2006-2014 (vyjádřené jako násobek předchozího roku)

	Měď	Ovoce	Losos	Víno
Průměrné ³⁷³ roční tempo přírůstků vývozů	1,16	1,65	1,22	1,47

Vlastní zpracování na základě dat poskytnutých Chilskou centrální bankou.³⁷⁴

Z pohledu Chile je poměrně důležité, jak se vyvíjelo tempo vývozů zboží jiného než kovů a buničiny,³⁷⁵ které zachycuje tabulka č. 27. Je vidět, že vývozy mědi rostly pomaleji než vývozy ovoce, lososa a vína. Měď se dovážela do Číny bezcelně, ještě před uzavřením dohody, a proto jakýkoliv nárůst nelze vysvětlit snížením celkových celních bariér, ale pouze zvyšující se poptávkou nebo cenou. Naproti tomu v dovozech ovoce, lososa a vína snižování cla určitě hrálo svou roli i s ohledem na rapidní zvyšování vývozů těchto výrobků.³⁷⁶

Vývozy chilského vína do Číny budou plně osvobozeny od cla v roce 2015. Tyto vývozy se meziročně zvyšovaly již od uzavření smlouvy, jak se postupně snižovala celní sazba (10 % ročně).³⁷⁷

Peruánské vývozy do Číny se mezi lety 2006 a 2010 (mezi obdobím, kdy uzavřely dohodu Chile a Čína, ale ještě předtím než s Čínou uzavřelo smlouvu Peru) rapidně nezvyšovaly v poměru vůči celkovým vývozům. Mezi těmito roky došlo k růstu celkových peruánských vývozů o 12 miliard dolarů a Čína se na tomto růstu podílela pouze 26 %.³⁷⁸

³⁷² BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

³⁷³ Geometrický průměr

³⁷⁴ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref. 68

³⁷⁵ DIRECON. *Positiva evaluación del TLC Chile-China en reunión de la Comisión de Libre Comercio* [online]. Červen 6, 2014 [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: <http://www.direcon.gob.cl/2014/06/positiva-evaluacion-del-tlc-chile-china-en-reunion-de-la-comision-de-libre-comercio/>

³⁷⁶ BANCO CENTRAL DE CHILE, ref.68; China's Tariff Elimination Schedule, ref. 361, s. 66, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 166

³⁷⁷ Schedule for China, ref. 367, s. 31; Annex 1. Elimination of Import Customs Duties. Introductory notes. *Free Trade agreement between the government of the People's republic of China and the government of the republic of Chile* [online], [vid. 2015-4-29]. Dostupné z:

http://www.sice.oas.org/Trade/CHL_CHN/CHL_CHN_e/Annex_e.asp#secc2

³⁷⁸ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých SUNAT, ref. 69

V období po uzavření dohody a rokem 2014 došlo k celkovému nárůstu peruánských vývozů o 2,3 miliard a Čína se na tomto růstu podílela 65 %. Takže v tomto srovnání se zdá, že vývozy do Číny po uzavření dohody zintenzivněly v porovnání se zbytkem světa.³⁷⁹

Nicméně na těchto vývozech se podílela jen velmi malá část nově liberalizovaných vývozních položek. Naprostou většinu vývozů do Číny tvořily a tvoří především vytěžené kovy ve své nejjednodušší formě koncentrátů nebo katod. Například v roce 2014 byl tento podíl 83 %. Měď se na těchto vývozech podílela ¾.³⁸⁰

Koncentráty kovů a jejich rudy se do Číny vyvážely bezcelně ještě před uzavřením dohody. Uzavření dohody tedy nemělo velký vliv na růst jejich vývozů, ale hrála zde role především výše poptávky a cena.³⁸¹

Jediná větší vývozní skupina, kde došlo ke snížení celních sazeb, byla rybí moučka. Ta se v roce 2014 podílela na peruánských vývozech do Číny 9,8 %. A ani po uzavření dohody se nezdá, že by to mělo pozitivní vliv na její vývozy. V roce 2006 se vyvezlo rybí moučky za 429 miliónů dolarů, v roce 2010 kdy dohoda vstoupila platnost (rybí moučka patřila do skupiny, kde došlo k okamžitému odstranění celních sazeb)³⁸² to bylo již 845 miliónů dolarů, ale v roce 2014 opět pouze 684 miliónů dolarů.³⁸³

Z liberalizace tedy profitovaly především vývozy hroznového vína, kde sazba poklesla z 13 % na 1,3 %³⁸⁴ a veškeré vývozy se plně zliberalizují v roce 2015. Nicméně i přes to byl podíl hroznového vína stále poměrně malý a dosahoval 1,2 % (84 miliónů dolarů). Růst vývozů do Číny byl tedy i nadále tažen především vývozy kovů a nově liberalizované položky vzrostly jen minimálně.³⁸⁵

³⁷⁹ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých SUNAT, ref. 69

³⁸⁰ Na základě vlastních výpočtů z dat poskytnutých SUNAT, ref. 69

³⁸¹ China's Tariff Elimination Schedule, ref, 361, s. 66, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 166

³⁸² China's Tariff Elimination Schedule, ref, 361, s. 5, 22

³⁸³ SUNAT, ref. 82

³⁸⁴ China's Tariff Elimination Schedule. *Peru-China Free Trade Agreement* [online]. [vid 2015-4-18]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/PER_CHN/Texts_28042009_e/Tariff_Sch_CHN_e.pdf s. 11;

Annex 2. Tariff elimination. *Peru-China Free Trade Agreement* [online]. [vid 2015-4-18]. Dostupné na: http://www.sice.oas.org/TPD/PER_CHN/Texts_28042009_e/Anx2.pdf s. 3

³⁸⁵ SUNAT, ref. 82

Závěr

Cílem této práce bylo srovnat ekonomiky a zahraniční obchod Chilské a Peruánské republiky. Při vypracování této práce jsem se nejdříve zaměřil na základní srovnání demografických, makroekonomických ukazatelů a ukazatelů konkurenceschopnosti, a to proto, abych si vytvořil obecnou představu o tom, v jakém základním rámci se oba dva státy pohybují.

Poté jsem cílil na srovnání komoditní a teritoriální struktury vývozů a dovozů. Analýzou statistických výkazů a vládních publikací jsem byl schopen vypracovat řadu grafů a tabulek, na jejichž základě jsem uskutečnil srovnání těchto dvou republik z hlediska vývozních a dovozních struktur. Data jsem čerpal z nejnovějších výkazů, a kde to mělo smysl, tak jsem porovnal i historický vývoj některých skupin a položek.

Jakmile jsem měl dostatek informací o zahraničním obchodě obou zemí, tak jsem se zaměřil na srovnání jejich celních politik a to v kontextu Světové obchodní organizace, regionálních dohod v Jižní Americe a bilaterálních vztahů s Čínou.

Z prvotního srovnání jsem zjistil, že Chile a Peru vykazují následující rozdíly v základních ekonomických a demografických ukazatelích.

Peru mělo v roce 2014 o 40 % větší počet obyvatel než Chile. Zároveň ale vykazovalo nižší HDP a to jak v běžných cenách, tak v paritě kupní síly. V té se rozdíly nicméně snižují oproti vyjádření HDP v běžných cenách. Rozdílná velikost obyvatelstva také znamená, že v porovnání HDP na obyvatele Chile vychází jako mnohem bohatší stát než Peru. V roce 2013 bylo chilské HDP na obyvatele v paritě kupní síly téměř dvojnásobné oproti tomu peruánskému.

Nicméně tento rozdíl se začíná v posledním desetiletí snižovat. Peru v uplynulých letech rostlo tempem okolo 6 %, což bylo o 2 procentní body více, než o kolik rostlo Chile. Navíc Peru při porovnání HDP v konstantních cenách rostlo i během finanční krize v letech 2008–2009 na rozdíl od Chile. To spolu s transformací peruánské ekonomiky a její mladší populací (ve srovnání s Chile) vytváří dobré podmínky i pro peruánský hospodářský růst i v následujících letech.

HDP nebyla jediná oblast, ve které Peru začalo dohánět Chile. Velmi dobře to ilustruje růst peruánské konkurenceschopnosti mezi roky 2005 a 2014 a stagnace a lehké zhoršení té chilské. Peru si během deseti let vytvořilo mnohem kvalitnější prostředí pro firmy a zvýšilo svou efektivitu. Chile naproti tomu stagnovalo, a to, i přestože je klasifikované Světovým ekonomickým fórem jako tranzitní ekonomika (na pomezí efficiency a innovation driven). Chilské ukazatele inovativnosti se během let 2005-2014 zhoršily a Chile pokleslo ve srovnání s ostatními zeměmi a propast, která do té doby zela mezi Peru a Chile se začala zmenšovat.

Mimo to Peru projevilo obdivuhodné úspěchy v boji proti chudobě, která ač setrvává relativně velká (5 krát větší podíl populace pobírající pouze 2 dolary za den než v Chile), tak od začátku milénia se výrazně zmenšila.

Pokud by se tedy srovnání obou zemí podle základních demografických a makroekonomických ukazatelů a ukazatelů konkurenceschopnosti mělo shrnout do několika vět, tak by se dalo říct, že Chile značně převyšovalo Peru ve většině statických ukazatelů, tzn., že při průřezovém srovnání se Chile ukázalo jako mnohem rozvinutější a konkurenceschopnější stát. Pokud bychom, ale vzali v potaz faktor času, tak Peru překonalo Chile v míře zlepšování těchto ukazatelů.

Další srovnávanou oblastí v této práci byl zahraniční obchod se zbožím a to konkrétně jeho teritoriální a komoditní struktura. V této oblasti oba dva státy vykazovaly mnohem větší podobnosti, než jak tomu bylo v základním srovnání ukazatelů.

To bylo zapříčiněno především skutečností, že Chile a Peru disponují značnými přírodními zdroji. Ty se také podílejí největší měrou na komoditní struktuře vývozů. A ta se tím pádem značně podobá. Více než polovinu chilských a peruánských vývozů tvoří kovy, dalších přibližně 20 % zemědělské výroby a potraviny. Vývozy potravin jsou zase tvořeny především vývozy ryb.

To znamená, že oba dva státy mají takřka stejný, více než 70% podíl vývozů kovů, zemědělských výrobků a potravin (převážně ryb) na celkových vývozech.

Od této struktury se dále odvíjí stejná závislost obou zemí na některých proměnných. Asi největší vliv má změna ceny vyvážených komodit a to především mědi a zlata. Jak moc

mohou být tyto ceny variabilní a jakým dílem mohou ovlivnit vývozy obou zemí, se ukázalo v roce 2008 a 2009, kdy došlo k výraznému propadu cen mědi.

Chile, pro které měď tvoří více než 90 % vývozů kovů, bylo postiženo poklesem ve vývozech této skupiny. Alespoň v případě Peru byl tento pokles kompenzován nárůstem vývozů zlata, které byly kryty zvyšující se cenou, což značně snížilo celkový pokles v hodnotě peruánských vývozů. Na tomto příkladu lze vidět, že zranitelnějším státem je Chile, protože výkyv v cenách nejdůležitější komodity jej ovlivnil mnohem více než Peru, jehož skladba vývozů kovů je mnohem diversifikovanější a skládá se z vývozů zlata, mědi, zinku, olova apod.

Mimo kovy vyváží obě dvě země zemědělské výrobky – pro Chile to je především ovoce pěstované v mírném pásu a pro Peru tropické ovoce, což znamená, že si navzájem, na rozdíl od vývozů mědi, nekonkurují.

Průmyslové výrobky se na vývozech podílely jen omezeně a až na výjimku v potravinách a chemikáliích byla jejich struktura rozdílná. Peru vyváží ropu a zemní plyn, kterým Chile nedisponuje.

Vzhledem k obecně velmi podobné komoditní struktuře mají obě dvě země i podobnou teritoriální strukturu. Povětšinou platilo, že pokud nějaký třetí stát byl významným odběratelem chilské komodity (kupříkladu mědi), tak potom tuto komoditu odebíral i v podobném poměru z Peru. Vývozy obou zemí do Asie byly typickým příkladem této podobnosti.

Pokud tedy existovaly rozdíly v teritoriální struktuře tak byly převážně zapříčiněny vývozy komodit, jimiž ten druhý stát nedisponoval. Tato se dá demonstrovat na vývozech zlata. To mířilo z Peru převážně do Kanady a Švýcarska, se kterým má Chile mnohem slabší obchodní vazby právě proto, že jiné zboží než zlato většinou nedovážejí (například Švýcarsko). Podobnou roli hrály i vývozy ropy a zemního plynu.

Chilské a peruánské dovozy byly do struktury takřka totožné a to jak z komoditního, tak teritoriálního hlediska. Zajímavé je srovnání jaký druh dovozu převažoval nad vývozy. Největší podíl na chilských a peruánských dovozech měly suroviny a polotovary. To byla ale také nejvíce vyvážená skupina. Z tohoto hlediska je tedy zajímavé porovnání

přebytků/deficitů těchto dovozových skupin vůči jejím vývozům. Chile a Peru vykázaly přebytek na vývozech surovin a polotovarů a z tohoto přebytku financovaly nákupy spotřebního zboží a kapitálových statků, kterých do země proudilo více, než kolik z ní vycházelo.

V poslední části jsem se zabýval srovnáním celních politik obou zemí. To byla oblast, ve které Chile a Peru vykazovaly největší rozdíly (i přes relativně podobnou strukturu vývozu). A naopak co se ale týkalo zapojování se do integračních uskupení, tak tam se zase obě dvě země doplňovaly a postupovaly společně.

Největší rozdíly panovaly v celní politice, kterou obě dvě země uplatňují vůči členům Světové obchodní organizace, se kterými obchodují na základě doložky nejvyšších výhod.

Zatímco Chile zaujalo poměrně drastický postoj a aplikuje stejné 6% celní sazby na 99,6 % dovozních položek z těchto zemí, tak Peru se projevuje mnohem více diskriminačně a na některé dovozy uplatňuje nulovou celní sazbu a na jiné zase vysokou 11% sazbu. Tímto přístupem se snaží chránit si především svůj textilní průmysl.

Udáváním důvodem je snaha o zachování pracovních míst. Je třeba přiznat, že Peru skutečně mělo v posledních letech nižší míru nezaměstnanosti než Chile, což může znamenat, že tato politika byla úspěšná. Nicméně Hospodářská komise pro Latinskou Ameriku a Karibik za tím vidí spíše vyšší ekonomický růst a rozmáhající se podnikatelský duch mezi obyvatelstvem Peru.

Navíc tato politika může být i dvousečná, jak se ukázalo na dohodě o zóně volného obchodu s Čínou, ve které Chile získalo lepší přístup na čínský trh než Peru, které, pravděpodobně kvůli ochraně svého textilního průmyslu, nedokázalo vyjednat snížení celních sazeb na peruánské klíčové vývozní položky jako například na vývozy kávy. Například Chile se povedlo snížit celní sazbu na tyto položky.

V rámci negociačních jednání ve WTO se obě dvě země snaží o liberalizaci obchodu se zemědělskými surovinami. Liší se ale způsob, jaký obě dvě země prosazují. Zatímco Chile je pro skutečně rovnocenný obchod se zemědělskými výrobky, Peru prosazuje přístup, který by zvýhodňoval rozvojové země. Důvod proč se tento přístup odlišuje, je zřejmý. Chile

s přibližně 20 tisíc USD na hlavu za rok v paritě kupní síly nepotřebuje a ani by nemělo nárok na nějakou zvýhodněnou pozici. Zato Peru by na ní mohlo dosáhnout.

Mimo Světovou obchodní organizaci, ale již nejsou takové rozdíly v politikách Peru a Chile. Obě země jsou členem Pacifické aliance, kterou pomáhaly založit a jimi proklamovaným cílem je založit společný hospodářský prostor. I když Peru se i nadále snaží chránit svůj textilní průmysl ve vztahu k zemím mimo Pacifickou alianci, tak uvnitř probíhá plná liberalizace cel s pouhou výjimkou cukru, který je citlivou položkou pro dalšího člena aliance – Mexiko, jež se zavázalo v rámci uskupení NAFTA neumožnit plný průchod cukru a sladidel na svůj trh.

Není jednoduché odhadnout, jak se budou vyvíjet Chile a Peru i v budoucnosti, ale nejspíše se dá očekávat, že Peru brzy překoná Chile ve výši HDP v paritě kupní síly vzhledem k silnějšímu růstu HDP a také rostoucí populaci, která je z velké části tvořena mladší populací.

Spolu s otevíráním se zahraničnímu obchodu se také dají pravděpodobně očekávat strukturální změny v peruánském HDP, které již nyní stojí za silným růstem tohoto peruánského ukazatele. Peru také v posledních 10 letech snižuje náskok Chile v konkurenceschopnosti. Jestliže se mu podaří zlepšit institucionální prostředí a kvalitu vzdělávání, což by mohlo přijít zároveň s bohatnoucí ekonomikou, tak by se Peru mohlo podařit ještě více snížit náskok, který před ním má Chile.

Dále, jestliže se Chile a Peru podaří společně s Mexikem a Kolumbií vytvořit skutečně fungující hospodářský prostor, mohlo by to ještě urychlit rozvoj obou ekonomik díky investicím a silnější vyjednávací pozici v zahraničních vztazích. Také tato hlubší integrace by s největší pravděpodobností vedla k rozkolu v Andském společenství mezi Peru, Kolumbií a Ekvádorem, Bolívií. Jednou z možností je také rozpad a vytvoření pouze dvou silných bloků – Pacifické Alianci a Mercosuru.

Použité zdroje

Internetové zdroje:

1. ADUANAS CHILE. *Acuerdo de Libre Comercio Chile – Colombia* [online]. Valparaíso [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <https://www.aduana.cl/aduana/site/artic/20070711/pags/20070711110743.html>
2. ALIANZA DEL PACÍFICO. *Protocolo Adicional al Acuerdo Marco. ¿Qué significa?* [online]. [vid 2015-4-18]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/Pacific_Alliance/Studies/Qu%C3%A9Significa_2014.pdf
3. ALIANZA DEL PACÍFICO. *La Alianza del Pacífico y sus objetivos* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné z: http://alianzapacifico.net/que_es_la_alianza/la-alianza-del-pacifico-y-sus-objetivos/
4. Annex 1. Elimination of Import Customs Duties. Introductory notes. *Free Trade agreement between the government of the People's republic of China and the government of the republic of Chile* [online], [vid. 2015-4-29]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/CHL_CHN/CHL_CHN_e/Annex_e.asp#secc2
5. BANCO CENTRAL DE CHILE. *Balanza comercial por países, anual* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm
6. BANCO CENTRAL DE CHILE. Diciembre. Año 2014. *Cuadros de Importaciones por países* [online]. Valparaíso [vid. 2015-4-20]. Dostupné z: <https://www.aduana.cl/importaciones/aduana/2007-04-16/165920.html>
7. BANCO CENTRAL DE CHILE. *Exportaciones agropecuarias silvícolas y pesca extractiva* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm
8. BANCO CENTRAL DE CHILE. *Exportaciones industriales* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm
9. BANCO CENTRAL DE CHILE. *Exportaciones mineras* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm
10. BANCO CENTRAL DE CHILE. *Importaciones de bienes* [online]. Santiago de Chile [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.bcentral.cl/estadisticas-economicas/series-indicadores/index_se.htm
11. BARTESAGHI, I. *El Mercosur y la Alianza Pacífico. ¿Más diferencias que coincidencias? Mundo Asia Pacífico. Revista digital* [online]. 2014, vol. 3, no. 1, s. 43-56 [vid. 2015-4-30]. ISSN 2344-8172. Dostupné z: <http://www10.iadb.org/intal/intalcdi/PE/2014/14651.pdf>

12. BBC NEWS. *Profile: Peru's Shining Path* [online]. 2004 [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: <http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/3985659.stm>
13. BRITISH GEOLOGICAL SURVEY. *World Mineral Production 2009-2013* [Online]. Nottingham. 2015. ISBN 978-0-85272-849-9 [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <https://www.bgs.ac.uk/mineralsuk/statistics/worldStatistics.html>
14. BUSINESS MONITOR INTERNATIONAL. *Peru petrochemicals report* [Online]. London, 2012. ISSN 1749-2378 [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1140065413/3487D62149E74350PQ/1?accountid=17203>¹
15. BUSINESS MONITOR INTERNATIONAL. *Peru petrochemicals report* [online]. Leden 15, 2015 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://store.bmiresearch.com/peru-petrochemicals-report.html>
16. BUSINESS MONITOR INTERNATIONAL. *Peru petrochemicals report 2014* [Online]. London. 2013. ISSN 1749-2378 [vid 2015-4-30]. Dostupné z: <http://search.proquest.com.zdroje.vse.cz/docview/1505410807/56522E547B35454APQ/5?accountid=17203>
17. BUSINESS WIRE. *Research and Markets: The Report: Peru 2014 - One of the Leading Economic Performers in Latin America*. [online]. Leden 29, 2014. New York [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: <http://search.proquest.com/docview/1492218501/5BE4A780830A42DFPQ/29?accountid=17203>
18. CAPECHI. Resumen ejecutivo. *Tratado de Libre Comercio entre Perú y China* [online]. San Isidro [vid. 2015-4-6]. Dostupné z: http://www.capechi.org.pe/pdfs/informes_finales_tlc_peru-china.pdf
19. CNBC. *Forget Brazil. This emerging market is on the rise* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné z: <http://www.cnn.com/id/102537826>
20. COCHILCO. Producción cobre de mina mundial y Chile [xls]. *Producción Minera* [online]. [vid. 2015-4-3]. Dostupné z: <http://www.cochilco.cl/estadisticas/produccion.asp>
21. COCHILCO. *Yearbook: Copper and other Mineral statistics 1994-2013* [online]. Santiago de Chile. 2014. ISSN 0716-8462 [vid. 2015-4-15]. Dostupné z: <http://www.cochilco.cl/descargas/estadisticas/anuarios/AE2014.pdf>
22. COMUNIDAD ANDINA. *¿Qué significa?* [online]. [vid 2015-4-18]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/Pacific_Alliance/Studies/Qu%C3%A9Significa_2014.pdf
23. COMUNIDAD ANDINA. *Qué es la CAN?* [online]. Lima. [vid 2015-4-20]. Dostupné z: <http://www.comunidadandina.org/Seccion.aspx?id=189&tipo=QU&title=somos-comunidad-andina>
24. China's Tariff Elimination Schedule. *Peru-China Free Trade Agreement* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: http://www.sice.oas.org/TPD/PER_CHN/Texts_28042009_e/Tariff_Sch_CHN_e.pdf

25. DIRECON. *Acuerdo de Complementación Económica Chile – Bolivia* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: <http://www.direcon.gob.cl/detalle-de-acuerdos/?idacuerdo=6267>
26. DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y China a siete años de la entrada en vigencia del tratado de libre comercio*. [online]. Červen 6, 2014. [vid 2015-4-19]. Dostupné na: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_CHN/Studies/FTAreview_sept13_s.pdf
27. DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y Ecuador a 19 años del primer acuerdo de complementación económica* [online]. Říjen 2014. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_ECU/Studies/Evaluacion_ACE_Ecuador_19_anos_s.pdf
28. DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y el Mercosur a 18 años del acuerdo de complementación económica (ACE N°35)* [online]. Santiago de Chile. Červen 2014 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_MER/Studies/Review_Jul_2014_s.pdf
29. DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y los países miembros de la comunidad Andina de Naciones (CAN)* [online]. Santiago de Chile. Prosinec 2009 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://www.direcon.gob.cl/wp-content/uploads/2013/09/Informe%20Evaluaci%C3%B3n%20Chile-CAN.pdf>
30. DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y México a 15 años del acuerdo de complementación económica* [online]. Santiago de Chile. Srpen 2014 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_MEX/Studies/Evaluacion15_s.pdf
31. DIRECON. *Evaluación de las relaciones comerciales entre Chile y Peru a cuatro años del acuerdo de complementación económica* [online]. Santiago de Chile. Duben 2013 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_PER/Studies/Assess_2013_s.pdf
32. DIRECON. *Positiva evaluación del TLC Chile-China en reunión de la Comisión de Libre Comercio* [online]. Červen 6, 2014. [vid 2015-4-19]. Dostupné na: http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_CHN/Free_Trade_Commission/Vmeeting_s.pdf
33. FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. Aquaculture Production (Quantities and values). *FishStatJ* [online databáze]. Březen 2015 [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <http://www.fao.org/fishery/statistics/software/fishstatj/en>
34. FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. Capture Production 1950-2013. *FishStatJ* [online databáze]. Březen 2015 [vid 2015-4-13]. Dostupné z: <http://www.fao.org/fishery/statistics/software/fishstatj/en>
35. FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. Fisheries Commodities Production and Trade 1976-2011. *FishStatJ* [online databáze]. Březen 2015 [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <http://www.fao.org/fishery/statistics/software/fishstatj/en>

36. FOOD AND AGRICULTURE ORGANIZATION OF THE UNITED NATIONS. *World aquaculture production of fish, crustaceans, molluscs, etc., by principal producers in 2012* [online]. s. 44 [vid 2015-4-17]. Dostupné z: <ftp://ftp.fao.org/fi/stat/summary/a-4.pdf>
37. GARELLI, S. The Fundamentals and History of Competitiveness. *IMD World Competitiveness Yearbook 2014*. Lausanne [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://www.imd.org/uupload/imd.website/wcc/Fundamentals.pdf>
38. GESTIÓN. *Solo Perú y Brasil disminuyeron el desempleo pese a la crisis* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://gestion.pe/noticia/349521/solo-peru-brasil-disminuyeron-desempleo-pese-crisis>
39. GLOBAL FINANCE. *Peru GDP and Economic Data* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <https://www.gfmag.com/global-data/country-data/peru-gdp-country-report>
40. INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA E INFORMÁTICA. *Series nacionales* [Online databáze]. Lima [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://series.inei.gob.pe:8080/sirtod-series/>
41. INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS, COMISIÓN ECONÓMICA PARA AMÉRICA LATINA Y EL CARIBE. *Chile: Proyecciones y Estimaciones de Población. Total País 1950-2050* [online]. [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.ine.cl/canales/chile_estadistico/demografia_y_vitales/proyecciones/Informes/MicrosoftWordInforP_T.pdf
42. INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS. Chile: Estimaciones y Proyecciones de Población por Sexo y Edad. *País Urbano-Rural 1990-2020* [online]. [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.ine.cl/canales/chile_estadistico/demografia_y_vitales/proyecciones/Informes/MicrosoftWordInforP_UR.pdf
43. INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICAS. Población, país, regiones: Actualización población 2002-2012 y proyecciones 2013-2020 [XLSX]. *Demográficas y vitales* [Online]. Santiago de Chile [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: http://www.ine.cl/canales/chile_estadistico/familias/demograficas_vitales.php
44. INTERNATIONAL TRADE CENTRE. *Comercio bilateral entre Colombia y Perú. Producto: TOTAL Todos los productos* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-27]. Dostupné z: http://www.trademap.org/Bilateral_TS.aspx?nvpm=3|170||604||TOTAL||2|1|1|2|2|1|1|1|
45. Johnson, K. M., Hammastrom, J. M, Zientek, M. L., Dicken, C. L. *Estimate of Undiscovered Copper Resources of the World, 2013. U.S. Geological Survey Fact Sheet 2014–3004* [online]. s. 1-3. Leden 2014. ISSN 2327–6932 [vid. 2015-4-20]. Dostupné z: <http://dx.doi.org/10.3133/fs20143004>
46. LEUNG, L. Jenkins, G. P. An Economic Evaluation of Peru's Liquefied Natural Gas Export Policy. *Energy Policy* [online]. November 2014. ISSN: 03014215 [vid. 2015-

- 4-8]. Dostupné z:
<http://web.a.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=4&sid=734ba1f1-1a40-41df-9d1a-124ff8c545ce%40sessionmgr4003&hid=4101&bdata=Jmxhbm9Y3Mmc2l0ZT1laG9zdC1saXZl#db=eoh&AN=1472623>
47. DIRECON. *Positiva evaluación del TLC Chile-China en reunión de la Comisión de Libre Comercio* [online]. Červen 6, 2014. [vid 2015-4-19]. Dostupné na:
http://www.sice.oas.org/TPD/CHL_CHN/Free_Trade_Commission/Vmeeting_s.pdf
 Lista de Colombia para los países de la Alianza del Pacífico. *Anexo 3.4-COL-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:
http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/Lista_Colombia_final.pdf
48. Lista de Chile para los países de la Alianza del Pacífico. *Anexo 3.4-CH-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/ListaChile_final.pdf
49. Lista de excepciones. Tratado de Libre Comercio entre el Gobierno de la República de Chile y el Gobierno de los Estados Unidos Mexicanos [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: [http://www.sice.oas.org/Trade/chmefta/Text_s.asp#Anexo3-04\(4\)A](http://www.sice.oas.org/Trade/chmefta/Text_s.asp#Anexo3-04(4)A)
50. Lista de Mexico para los países de la Alianza del Pacífico. *Anexo 3.4-MX-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:
http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/Lista_Mexico_final.pdf
51. Lista de Peru para los países de la Alianza del Pacífico. *Anexo 3.4-PE-1. Protocolo Adicional al Acuerdo Marco de la Alianza del Pacífico* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/Trade/PAC_ALL/Lista_Peru_final.pdf
52. MERCOSUR. *En pocas palabras* [online]. Montevideo [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.mercosur.int/innovaportal/v/3862/4/innova.front/en_pocas_palabras
53. MILA. *Quienes somos* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na:
<http://www.mercadomila.com/QuienesSomos>
54. MINEM. Boletín estadístico de minería. *2013 Reporte anual* [online]. Lima. 2014 [vid. 2015-4-15]. Dostupné z:
<http://www.minem.gob.pe/minem/archivos/file/Mineria/PUBLICACIONES/VARIABLES/2014/BOLETINREPORTE.pdf>
55. MINEM. Boletín estadístico del subsector minero. *Febrero 2015* [online]. Lima. 2015 [vid. 2015-4-15]. Dostupné z:
<http://www.minem.gob.pe/minem/archivos/file/Mineria/PUBLICACIONES/VARIABLES/2015/FEBRERO.pdf>
56. MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Acuerdo de Complementación Económica entre Perú y los Estados Parte del MERCOSUR (Argentina, Brasil, Uruguay y Paraguay)* [online]. Lima [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:

- http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=100&Itemid=123
57. MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Acuerdo de Integración Comercial Perú – México* [online]. Lima. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=75&Itemid=98
58. MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Acuerdo de Libre Comercio entre Perú - Comunidad Andina* [online]. Lima [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=95&Itemid=118
59. MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Preguntas Frecuentes* [online]. Lima [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=104&Itemid=127
60. MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Preguntas Frecuentes. Acuerdo de integración Peru-Comunidad Andina* [online]. Lima [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=99&Itemid=122
61. MINISTERIO DE COMERCIO EXTERIOR Y TURISMO. *Sobre el acuerdo* [online]. Lima [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.acuerdoscomerciales.gob.pe/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=101&Itemid=124
62. MINISTRY OF EXTERNAL AFFAIRS. GOVERNMENT OF INDIA. *Andean Community (CAN)* [online]. Únor 2013 [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: http://www.mea.gov.in/Portal/ForeignRelation/Andean_Community_February.2013.pdf
63. ORGANIZATION OF AMERICAN STATES. *Información sobre Perú* [online]. [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/ctyindex/PER/PERagreements_s.asp
64. ORGANIZATION OF AMERICAN STATES. *Information on Chile* [online]. [vid. 2015-4-8]. Dostupné z: http://www.sice.oas.org/ctyindex/CHL/CHLagreements_e.asp
65. PROMPERU. *Ranking de países (Agrupado por Bloque Económico)* [online databáze]. Období: 2014. [vid 2015-4-6]. Dostupné z: http://www.siicex.gob.pe/promperustat/frmRanking_x_Pais.aspx
66. RAMOS, N. *Fórum de São Paulo defende integração e critica a Aliança do Pacífico* [online]. Srpen 4, 2013 [vid. 2015-4-18]. Dostupné na: <https://br.noticias.yahoo.com/f%C3%B3rum-s%C3%A3o-paulo-defende-integra%C3%A7%C3%A3o-critica-alian%C3%A7a-pac%C3%ADfico-203058893.html>
67. REDE BRASIL ATUAL. *Aliança do Pacífico é tentativa de dividir América do Sul, afirma Evo* [online]. Srpen 4, 2013 [vid. 2015-4-18]. Dostupné na:

- <http://www.redebrasilatual.com.br/mundo/2013/08/alianca-do-pacifico-e-tentativa-de-dividir-america-do-sul-afirma-evo-morales-1170.html>
68. Resumen ejecutivo. *Tratado de Libre Comercio entre Perú y China* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na:
http://www.capecti.org.pe/pdfs/informes_finales_tlc_peru-china.pdf
69. Schedule for China. *Chile-China Free Trade Agreement* [online]. [vid. 2015-4-14]. Dostupné na:
http://www.sice.oas.org/Trade/CHL_CHN/CHL_CHN_e/ScheduleCHN_e.pdf
70. SCHWAB, K. The Global Competitiveness Report 2006–2007. *World Economic Forum* [online]. Ženeva. 2006 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:
http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2006-07.pdf
71. SCHWAB, K. The Global Competitiveness Report 2014–2015. *World Economic Forum* [online]. Ženeva. 2004. ISBN-10: 92-95044-98-3 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdf
72. SCHWAB, K. The Latin America Competitiveness Review 2006. *World Economic Forum* [online]. Ženeva. 2006 [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:
http://www.weforum.org/pdf/Latin_America/Review.pdf
73. SEMANA ECONÓMICA. *México realizó su primera operación en el MILA* [online]. Prosinec 2, 2014. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na:
<http://semanaeconomica.com/article/finanzas/banca-y-finanzas/149552-mexico-realizo-su-primera-operacion-como-miembro-del-mila/>
74. SEMANA. *Chile, Colombia, México y Perú emprendieron alianza del Pacífico* [online]. Duben 28, 2011. [vid. 2015-4-18]. Dostupné na:
<http://www.semana.com/economia/articulo/chile-colombia-mexico-peru-emprendieron-alianza-del-pacifico/239055-3>
75. PROMPERU. *Exploración por países. Año 2014* [online]. Lima [vid. 2015-4-8]. Dostupné z: http://www.siicex.gob.pe/promperustat/frmBuscar_Pais.aspx
76. SUNAT. *Boletines* [Online databáze]. Časové pokrytí 2005-2014. Lima [vid. 2015-04-5]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/web_estadistica.htm
77. SUNAT. Principales Países según cuote. *Anuario 2013* [online]. Lima [vid. 2015-4-8]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/anuario13.html
78. SUNAT. *Principales Subpartidas Nacionales según Cuode* [online]. Lima [vid. 2015-4-7]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2014.htm
79. SUNAT. Principales Subpartidas Nacionales Según País de Destino. Periodo: *Enero – Diciembre 2014. PERU: REGIMENES DEFINITIVOS. EXPORTACIÓN DEFINITIVA* [Online]. Lima [vid.2015-4.17]. Dostupné z: http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2014.htm

80. SUNAT. Principales Subpartidas Nacionales Según País de Origen. Periodo: Enero – Diciembre 2014. *PERU: REGIMENES DEFINITIVOS. IMPORTACIÓN PARA EL CONSUMO* [Online]. Lima. [vid. 2015-4-11]. Dostupné z :
http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2014.htm
81. SUNAT. Principales Subpartidas Nacionales Según Sector Económico. Periodo: Enero – Diciembre 2014. *PERU: REGIMENES DEFINITIVOS. EXPORTACIÓN DEFINITIVA* [Online]. Lima [vid. 2015-4-7]. Dostupné z:
http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2014.htm
82. SUNAT. Principales Subpartidas Nacionales Según Sector Económico. Periodo: Enero – Diciembre 2013. *PERU: REGIMENES DEFINITIVOS. EXPORTACIÓN DEFINITIVA* [Online]. Lima [vid. 2015-4-7]. Dostupné z
http://www.sunat.gob.pe/estad-comExt/modelo_web/Bol2013.htm
83. THE CAIRNS GROUP. *Cairns Group Vision Statement. An Introduction* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: <http://cairnsgroup.org/Pages/Introduction.aspx>
84. THE PACIFIC ALIANCE. *ABC The Pacific Alliance* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné z:
<http://alianzapacifico.net/documents/2014/AbeceINGLES%202014.pdf>
85. THE PACIFIC ALIANCE. *Pacific Alliance: Integration, growth and opportunities* [online]. [vid. 2015-4-18]. Dostupné z: http://alianzapacifico.net/wp-content/uploads/2013/11/CARTILLA_AP.PDF
86. U.S. GEOLOGICAL SURVEY. Copper. *Mineral Commodity Summaries* [online]. Leden 2015 [vid. 2015-4-12]. Dostupné z:
<http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/commodity/copper/mcs-2015-coppe.pdf>
87. U.S. GEOLOGICAL SURVEY. *Global Undiscovered Copper Resources Estimated at 3.5 Billion Metric Tons* [online]. Březen 6, 2014 [vid. 2015-4-11]. Dostupné z:
<http://www.usgs.gov/newsroom/article.asp?ID=3818#.VSIXHJOzkXj>
88. WORLD BANK. *Urban Development* [Online databáze]. Washington [vid. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/topic/urban-development>
89. WORLD BANK. *(Unemployment, total [% of total labor force] [modeled ILO estimate])*. [World DataBank online databáze]. Washington [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>
90. WORLD BANK. *Income share held by highest 20%* [online]. Washington [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/SI.DST.05TH.20>
91. WORLD BANK. *Income share held by lowest 20%*. [online]. Washington [vid. 2015-4-30]. Dostupné z: <http://data.worldbank.org/indicator/SI.DST.FRST.20/countries>
92. WORLD BANK. *Industry, value added (% of GDP)* [online]. Washington [vid. 2015-4-30]. Dostupné z:
<http://data.worldbank.org/indicator/NV.IND.TOTL.ZS/countries/PE-CL?display=graph>
93. WORLD BANK. *World DataBank* [online databáze]. Washington [vid. 2015-4-13]. Dostupné z: <http://databank.worldbank.org/data/home.aspx>

94. WORLD TRADE ORGANISATION. Bound tariffs at HS 6-digit subheading level [xls]. *Goods schedules and tariff data. Chile* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/chile_e.htm
95. WORLD TRADE ORGANISATION. Bound tariffs at HS 6-digit subheading level [xls]. *Goods schedules and tariff data. Peru* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/peru_e.htm
96. WORLD TRADE ORGANISATION. *Chile and the WTO* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/chile_e.htm
97. WORLD TRADE ORGANISATION. *Groups in the negotiations* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/tratop_e/dda_e/negotiating_groups_e.htm
98. WORLD TRADE ORGANISATION. Latest available MFN applied tariffs at HS 6-digit subheading level [xls]. *Goods schedules and tariff data. Chile* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/chile_e.htm
99. WORLD TRADE ORGANISATION. Latest available MFN applied tariffs at HS 6-digit subheading level [xls]. *Goods schedules and tariff data. Peru* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/peru_e.htm
100. WORLD TRADE ORGANISATION. Part A.1. Tariffs and imports: Summary and duty ranges. *Chile* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: http://stat.wto.org/TariffProfiles/CL_e.htm
101. WORLD TRADE ORGANISATION. Part A.1. Tariffs and imports: Summary and duty ranges & Part A.2. Tariffs and imports by product groups. *Peru* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: http://stat.wto.org/TariffProfiles/PE_e.htm
102. WORLD TRADE ORGANISATION. Part A.2. Tariffs and imports by product groups. *Peru* [online]. [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: http://stat.wto.org/TariffProfiles/PE_e.htm
103. WORLD TRADE ORGANISATION. *Peru and the WTO* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/peru_e.htm
104. WORLD TRADE ORGANISATION. *Principles of the trading system* [online]. Ženeva [vid. 2015-4-26]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/fact2_e.htm
105. WORLD WIDE FUND FOR NATURE. *Humboldt Current. About the Area* [online]. [vid. 2015-4-11]. Dostupné z: http://wwf.panda.org/about_our_earth/ecoregions/humboldt_current.cfm

Seznam grafů

Graf č. 1: Věková struktura obyvatel Chile a Peru.....	9
Graf č. 2: Vývoj chilského a peruánského hrubého domácího produktu vyjádřeného v běžných cenách mezi roky 2004 – 2013.....	11
Graf č. 3: HDP v paritě kupní síly (v běžných cenách)	13
Graf č. 4: Srovnání peruánské a chilské míry nezaměstnanosti v letech 2004-2013	17
Graf č. 5: Chilské a peruánské vývozy uskutečněné v roce 2014 rozdělené do základních vývozních skupin.....	26
Graf č. 6: Vývoj chilských vývozů surovin během let 2005-2014	28
Graf č. 7: Peruánské vývozy vytěžených surovin.....	30
Graf č. 8: Chilské vývozy vytěžených surovin v letech 2005 - 2014 vyjádřené váhově.....	31
Graf č. 9: Peruánské vývozy vytěžených surovin v letech 2005 - 2014 vyjádřené váhově .	32
Graf č. 10: Srovnání komoditní struktury chilských a peruánských vývozů zemědělských produktů	35
Graf č. 11: Srovnání chilských a peruánských vývozů průmyslových výrobků.....	36
Graf č. 12: Struktura peruánských vývozů ropy a zemního plynu.....	42
Graf č. 13: Srovnání chilských a peruánských dovozů za rok 2014	44
Graf č. 14: Chilské a peruánské dovozy a vývozy vyjádřené jako dovozy/vývozy spotřebního zboží, surovin a meziproduktů a kapitálových statků.....	45
Graf č. 15: Srovnání chilských a peruánských vývozů podle makroregionů za rok 2014....	46

Seznam tabulek

<i>Tabulka č. 1: Renta plynoucí z přírodních zdrojů vyjádřená podílem na HDP.....</i>	<i>14</i>
<i>Tabulka č. 2: Renta plynoucí z těžby minerálních kovů vyjádřená podílem na HDP</i>	<i>14</i>
<i>Tabulka č. 3: Renta plynoucí z těžby ropy a zemního plynu vyjádřená podílem na HDP Peru.....</i>	<i>14</i>
<i>Tabulka č. 4: Srovnání distribuce příjmu vygenerovaného v roce 2011</i>	<i>15</i>
<i>Tabulka č. 5: Srovnání pořadí Chile a Peru v žebříčku konkurenceschopnosti za rok 2014.</i>	<i>21</i>
<i>Tabulka č. 6: Vývoj cen kovů za roky 2007 – 2014.</i>	<i>33</i>
<i>Tabulka č. 7: Chilské a peruánské výlovy za rok 2013 podle druhu ryb.....</i>	<i>37</i>
<i>Tabulka č. 8: Průměrná hodnota jedné tuny chovu ryb.....</i>	<i>38</i>
<i>Tabulka č. 9: Chilský a peruánský obchod se zbožím - Asie</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka č. 10: Chilský a peruánský obchod se zbožím - Severní Amerika.....</i>	<i>50</i>
<i>Tabulka č. 11: Chilský a peruánský obchod se zbožím - Jižní Amerika.....</i>	<i>51</i>
<i>Tabulka č. 12: Chilský a peruánský obchod se zbožím - Evropa.....</i>	<i>53</i>
<i>Tabulka č. 13: Chilský a peruánský obchod se zbožím – Střední Amerika</i>	<i>54</i>
<i>Tabulka č. 14: Chilský a peruánský obchod se zbožím – Afrika.....</i>	<i>58</i>
<i>Tabulka č. 15: Chilský a peruánský obchod se zbožím – Austrálie a Oceánie.....</i>	<i>58</i>
<i>Tabulka č. 16: Srovnání chilských a peruánských vývozu podle cílových zemí v hodnotovém vyjádření.....</i>	<i>65</i>
<i>Tabulka č. 17: Srovnání tabulkové a skutečné průměrné sazby podle aplikovaných sazeb</i>	<i>65</i>
<i>Tabulka č. 18: Podíl peruánských bezcelních položek na skupině dovozů (rok 2012).....</i>	<i>66</i>
<i>Tabulka č. 19: Chilské a peruánské mimo regionální dohody o zóně volného obchodu</i>	<i>70</i>
<i>Tabulka č. 20: Chilské a peruánské vnitro regionální dohody o zóně volného obchodu a preferenční dohod.....</i>	<i>71</i>
<i>Tabulka č. 21: Chilské a peruánské dohody, které teprve vstoupí v platnost.....</i>	<i>72</i>
<i>Tabulka č. 22: Procentuální podíl jednotlivých států na celkovém vývozu Chile a Peru v roce 2014</i>	<i>76</i>

Tabulka č. 23: Procentuální podíl jednotlivých států na celkovém dovozu Chile a Peru v roce 2014	77
Tabulka č. 24: Vývozy a dovozy Chile a Peru do a z Ekvádoru	80
Tabulka č. 25: Vývozy a dovozy Chile a Peru do a z Kolumbie	81
Tabulka č. 26: Vývozy a dovozy Chile a Peru do a z Bolívie	82
Tabulka č. 27: Průměrné roční tempo přírůstků chilských vývozů do Číny mezi roky 2006-2014 (vyjádřené jako násobek předchozího roku)	87